

DARBININKAS

Vol. LXII, Nr. 5
Vasaris-February 4, 1977

Pentadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

25 centai

Savaitės įvykiai

Viceprez. Walter Mondale pareiškė V. Berlyno senatui, kad prez. Carter administracija reikalauja, jog keturių didžiųjų susitarimas dėl Berlyno būtų vykdomas.

Lenkijos vyriausybė nutarė sumažinti kapitalo investavimus į sunkiąją pramonę ir padidinti vartotojam reikalingų prekių gamybą. Be to, žemom maisto gaminių kainom išlaikyti bus skirta apie 4 bil. dol.

Prez. Carter amnestavo Vietnamo karo metu vengusius karinės tarnybos ir susilaukę griežtų protestų iš karo veteranų organizacijų ir visos eilės žymesniųjų politikų, nes šis aktas gali paveikti karinę drausmę ir pagarbą įstatymam. Amnestija palies apie 10,000 amerikiečių, pabėgusių į Kanadą ir Europos valses.

Neseniai iš darbo stovyklos paleistas sovietų disidentas astrofizikas Kronid Liubarsky tvirtina, kad paskutiniu metu Sov. S-gos darbo stovyklose vyksta bado ir darbo streikai. Kaliniai organizuoja politinių kalinių dienos minėjimus.

Viceprez. Walter Mondale išvyko lankyti V. Europos valstybių ir Japonijos, kur jis stengsis paaiškinti prez. Carter politikos liniją ir tarsi dėl valstybės galvų konferencijos tikiniam reikalui svarstyti sušaukimo.

Rodezijos min. pirm. Ian D. Smith atmetė Britanijos siūlymus dėl valdžios judesiams perleidimo Rodezijoje, nes marksistiškai nusiteikę judėjimai reikalauja, kad valdžia jiems būtų perleista tuoj pat, o ne per 14 mėn., kaip su valst. sekr. Kissingeriu buvo sutarta.

Prez. Carter savo pirmame pasikalbėjime ragino visas valstybes tuojau pat sustabdyti bet kokius atominis sprogdimus, sumažinti atom. ginklų išteklius ir sumažinti JAV ginklų pardavimus užsieniui.

Viceprez. Mondale patikino NATO valstybes, kad JAV nesumažins joms duotų savo įsipareigojimų ir stengsis padidinti savo išlaidas NATO karinėm pajėgoms stiprinti, bet reikalaus, kad ir V. Europos valstybės prie to prisidėtų.

JAV senato ginkl. pajėgų komitetas įteikė viceprez. Mondale savo pranešimą apie NATO valstybių karinį pajėgumą. Pranešimas reikalauja, kad, atsižvelgiant į Sov. S-gos ir Varšuvos pakto valstybių kariuomenės padidinimą ir geresnį apginklavimą, NATO valstybės turinčios padaryti kariuomenės išdėstymo pakeitimų ir padidinti jų ugnies jėgą.

Valst. sekr. Cyrus R. Vance vasario vidury lankysis Art. Rytų valstybėse šios srities taikos sąlygom iširti, nors būsimieji Izraelio parlamento rinkimai ir paskutiniu metu Egipte vykusių riaušės nesudaro jo vizitui palankių sąlygų.

Lenkijos vyriausybė nors stengiasi visus tikinti, kad ten vykstantis gyventojų nepasitenkinimas yra atsiradęs tik dėl ekonominių reikalų, tačiau nepasitenkinimas kyla ir dėl politinių priežasčių, nes gyventojai nori turėti truputį daugiau laisvės, truputį daugiau demokratijos ir noro, kad vyriausybė suteiktų jiems daugiau informacijų apie savo politiką.

Ryšium su prez. Carter paskelbta amnestija karinės tarnybos vengusiems, NH gub. Maldrim Thomson įsakė savo valstijoje visai savaitėi nuleisti Amerikos ir valstijos vėliavas pusiau stiebo.

TAIKOS DIENA ROMOJ IR PASAULY

Katalikų pasauly naujieji metai prasidėjo dešimtają tarptautinę Taikos dieną. "Jei nori taikos, kovok už taiką! Jei nori taikos, gink žmogaus gyvybę!" Tai popiežiaus Pauliaus VI kvietimas, kuriuo jis kreipėsi į viso pasaulio tikinčiuosius ir visos geros valios žmones, aukodamas mišias už taiką Marijos Apaštaly Karalienės šventovėj Romoj.

Taika nėra visam laikui nusitovėjusi, sustingusi padėtis. Ji yra nuolat gimstanti, nuolat besikeičianti tikrovė, priklausanti nuo daugybės neapskaičiuojamų veiksnių. Jos negalima laikyti vieną kartą visam laikui. Ji turi išaugti, užgimti iš nuolatinių kūrybinių žmogaus geros valios pastangų. "Taika — kalbėjo Šv. Tėvas — audringame pasaulio istorijos vandenyne nėra nepajudinama uola, bet tarytum plaukiantis laivas. Jeigu norim, kad taikos laivas nesudūžtų, turim panaudoti žmogišką sugebėjimą."

Kalbėdamas apie šios dešimtosios tarptautinės Taikos dienos temą "Jei nori taikos, gink žmogaus gyvybę", Paulius VI nurodė paradoksišką prieštara, kuris yra labai įsigyvenęs šiuolaikiniame pasauly. Iš vienos pusės žmogaus gyvybė yra iškeliamą, aukštinama. Iš kitos pusės ji yra nuvertinama, niekinama žudoma. Daugely kraštų, pavyzdžiui, jau yra panaikinta mirties bausmė už sunkiausius nusikaltimus. Iš kitos

pusės, daugely kraštų yra legalizuojamas negimusios gyvybės žudymas. Negimusios gyvybės žudymą, abortą, Šv. Tėvas pamerkę kaip žmogžudystę, kaip nusikaltimą, kuris griauja giliausius taikos pagrindus.

Apie taiką popiežius Paulius VI kalbėjo ir Naujųjų Metų vidudienį, susitikdamas su viso pasaulio tikinčiais Šv. Petro aikštėj. "Norėdami sukurti taiką pasauly, — kalbėjo Šv. Tėvas, — turim atgaivinti žmonių sąmonę pagarbą žmogaus gyvybei. Visų pirma pagarbą naujai, gimstantčiai gyvybei, kuri labiausiai dvelkia nekaltumu ir paslaptim."

Tarptautinės Taikos dienos proga Vatikano dienraštis L' Osservatore Romano pabrėžia, kad nusikaltimas prieš žmogaus gyvybę ir prieš taiką yra ne tik tiesioginis gyvybės žudymas, bet ir kiekviena egoizmo, netolerancijos, neteisingumo ir persekiojimo apraiška.

Vatikano dienraštis atkreipia dėmesį į tai, kad krikščioniškas tikėjimas yra pati galingiausia jėga kovoj už žmogaus gyvybės ir drauge taikos apsaugojimą. Žmogus, kuriam yra švėtimas Kristaus mokslas apie žmogų, žmogus, kuriam yra nežinomas nuostabus žmogaus iškelimas, Dievui priimant žmogaus prigimtį ir apsigyvenant žmonių tarpe, — toks nekrikščionis žmogus neturi nuovokos apie aukš-

tesnę, atgamtinę žmogaus dimensiją.

Nekrikščionis gali tarnauti žmogui humanistiniais sumetimais. Bet jo tarnavimas niekuomet neturės tokio tvirto, nepajudinamo pagrindo, kokį turi krikščionis, įsipareigodamas tarnauti žmogui dėl to, kad žmogus yra paties Dievo Kūrėjo paveikslas ir įsikūnijusio Dievo Jėzaus Kristaus brolis.

Be krikščioniško tikėjimo galima tarnauti žmogui. Bet su krikščionišku tikėjimu negalima žmogui netarnauti, nes krikščioniškas tikėjimas įpareigoja mylėti kitą žmogų taip, kaip patį save. Krikščioniškas tikėjimas įpareigoja net pačiame silpniausiam ir vargingiausiam žmogui matyti patį Kristų.

Daugelis pasaulio vyskupų tarptautinės Taikos dienos proga paskelbė ganytojinis laiškus, primindami kiekvieno krikščionio pareigą kovoti už žmogaus gyvybės apsaugojimą ir už pasaulio taiką. Pavyzdžiui, Brazilijos vyskupai savo ganytojiškame laiške pabrėžia, kad taika nėra natūrali apraiška, kaip lietus ar pavasaris. Taika yra nenuilstamų, pastovių, ištvermingų pastangų vaisius. Taika krašto viduj nėra galima be teisingumo, be visų tautos narių solidarumo ir bendradarbiavimo, — rašo Brazilijos vyskupai. Kiekviena prievarta, kiekvienas žmogaus teisių apribojimas yra kliūtis kely į socialinę taiką.

Amerikos rytinio pakraščio Lietuvių Bendruomenės darbuotojų suvažiavimo dalyviai sausio 29 Kultūros Židinyje. Suvažiavimo aprašymas bus kitame Darbininko numeryje. Nuotr. L. Tamošaičio

PASKIRTOS PREMIJOS

Draugo premija

Draugo romano konkurso vertinimo komisija, kurią sudarė pirm. Vytautas Volertas, sekr. Rima Česonienė, nariai — Ona Balčiūnienė, dr. Kostas Ostrauskas ir dr. Bronius Vaškeles, sausio 22 posėdžiavo V. Volerto namuose, Delran, N.J. Iš aštuonių rankraščių balsų dauguma premijai išrinktas romanas "Sauga skatikų". Paaikėjo, kad jo autorius yra Kazys Almenas.

Kazys Kęstutis Almenas, Maryland universiteto profesorius, gyvenąs College Park, Md., yra vienas iš jaunųjų lietuvių išeivijos rašytojų. Jis gimė 1935 ir yra jau išleidęs keletą knygų.

Premija, kurios mėcenatais šiemet yra P.A. Raulinaičio šeima iš Burbank, Calif., bus įteikta gegužės 15 Jaunimo Centre, Chicagoje.

Žurnalisto premija

Žurnalisto premijai skirti komisiją šiemet sudarė pirm. prof. J. Puzinas, sekr. D. Binkdienė, nariai — E. Pakštaitė, kun. V. Bagdanavičius ir Vl. Būtenas. Komisija posėdžiavo sausio 22 ir premiją paskyrė

Laiškų Lietuviams redaktoriui kun. Juozui Vaišniui, SJ.

1000 dol. premijos mėcenatas yra kun. dr. Juozas Prunskis. Premija įteikta sausio 29 Chicagoje, per Liet. Žurnalistų Sąjungos c.v. surengtą spaudos balių.

Jaunieji žurnalistai

Lietuvių Žurnalistų Sąjungos centro valdyba posėdy sausio 13 paskyrė Daužvardžio Fondo premijas šiem jauniem žurnalistams.

Po 100 dol. — Eglei Juodvalkytei, Petrui Kisieliui, Rasai Lukoševičiūtei, Viktorui Nakui ir Romui Sakadolskiui.

75 dol. — Gabijai Juozapavičiūtei.

Po 50 dol. — Rasai Baltutytei, Teresei Gaidelytei, Rasai Razgaitienei, Birutei Radzivanienei ir Vyteniui Zinkui.

Po 25 dol. — Audrai Aleknaitei, Andriui Balnoniui, Laurai Baltutytei, Algiiui Čepui, Danutei Norvilaitėi, Gintarui Plačui ir Gintai Viliūnaitei.

Jaunuoliai premijuoti už savo spaudos darbus 1976 metais. Darbininko premijuoti bendradarbiai: V. Nakas, R. Razgaitienė, B. Radzivanienė, D. Norvilaitė.

Sacharovo laiškas JAV prezidentui

New Yorko pilietinių laisvių advokatas Martin Carbus atgabeno JAV prezidentui Carter Andriejaus Sacharovo laišką, kuriame Nobelio premijos laureatas prašo kelti balsą už persekiojamuosius Sovietų Sąjungos ir Rytų Europos politinius ir religinius kalinius. Sov. S-gos ambasadorius Anatolij F. Dobrynin pasiskundė valstybės sekretoriui Cyrus R. Vance, kad JAV kišasi į Sov. S-gos vidaus reikalus.

Indijos 4 pagrindinių opozicijos partijų vadai pasižadėjo sujungti savo jėgas Indira Gandhi vadovaujamai kongreso partijai pasipriešinti.

Italijos parlamentas prieš didelę Vatikano ir krikšč. dem. partijos opoziciją priėmė toli siekiantį abortų įstatymą, kuris dar turės būti priimtas ir senato.

New Yorko PEN organizacijos nariai paprašė prez. Carter, kad jis gintų Čekoslovakijoje areštuotų rašytojų žmogaus teises. Amerikos autorių lyga tuo reikalu kreipėsi į Čekoslovakijos prez. Gustav Husak.

LIETUVOJ 1976 MIRUSIEJI IR NAUJAI ĮŠVENTINTI KUNIGAI

1. Kun. Pranciškus Swiatek, Naujosios Vilnios altaristas, gimęs 1889, kunigu įšventintas 1915. Mirė 1976.III.5. Palaidotas N. Vilnios kapinėse.

2. Kun. Jonas Balčiūnas, Smalvos klebonas, g. 1928, kun. įšv. 1949. Mirė 1976.IV.3. Palaidotas Smalvos kapinėse.

3. Kun. Lionginas Iwanczyk, Korvės klebonas, g. 1896, kun. įšv. 1921. Mirė 1976.X.26. Palaidotas Korvės kapinėse.

Naujai 1976.V.30 įšventintas kun. Aldas Čeponis, gimęs 1946.

II. Kauno arkivyskupija
1. Kun. Mykolas Grubys, Taujėnų altaristas, g. 1894, kun. įšv. 1916. Mirė 1976.V.7. Palaidotas Taujėnuose.

2. Kun. Alfonsas Keturakis, Paštuvos klebonas, g. 1904, kun. įšv. 1932. Mirė 1976.VI.12. Palaidotas Paštuvų.

3. Kun. Pranciškus Bikinas, Dotnuvos altaristas, g. 1898, kun. įšv. 1924. Mirė 1976.VI.20. Palaidotas Dotnuvų.

4. Kun. Stanislovas Ruša, Buvės Maironių, Radviliškio klebonas, paskutiniu metu be pareigų, g. 1913, kun. įšv. 1940. Mirė 1976.X.5. Palaidotas Kaune.

Naujai 1976.V.30 įšventinti kunigai: 1) Eugenijus Bertulis, gimęs 1949, paskirtas vikaru į Kelmę; 2) Alfonsas Bulota, g. 1946, paskirtas vikaru į Panevėžį, prie Šv. Petro ir Pauliaus bažnyčios; 3) Kęstutis Benediktas Dakinevičius, g. 1940, paskirtas vikaru į Kėdainius.

III. Telšių vyskupija

1. Kun. Paulius Repšys, Užvenčio klebonas, g. 1909, kun. įšv. 1937. Mirė 1976.II.14. Palaidotas Užventy.

2. Kun. Alfonsas Sirus, Tauragės klebonas ir dekanas, g. 1921, kun. įšv. 1942. Mirė 1976.III.14. Palaidotas Tauragės kapinėse.

3. Kun. Bronislovas Pakalniškis, Nevarėnų klebonas, g. 1923, kun. įšv. 1947. Mirė 1976.VI.17. Palaidotas Nevarėnuose.

Naujai 1976.V.30 įšventinti kunigai: 1) Ferdinandas Žilius, g. 1949, paskirtas Mažeikių vika-

Sov. S-gos prokuroras įspėjo Andrei D. Sacharovą, kad jis gali būti apkaltintas kriminaliniu nusižengimu, jei jis ir toliau skleisias gandas, kad Maskvos požem. traukinio sprogdimus įvykdžiusi staptoji policija. Sacharovas pareiškė, kad jis nenusikalstąs įstatymam, bet elgiasi pagal savo sąžinę.

Ispanijoje buvo pagrobtas karinio tribunolo pirm-kas gen. Emilio Villascusa. Be to, ten vyksta darbininkų demonstracijos dėl politinių kalinių amnestijos, kurių metu dešinieji nužudė 5 komunistus. Vyriausybė, norėdama sumažinti dešiniųjų reakciją prieš numatomas demokratines reformas, areštavo 24 įvairių tautybių dešiniuosius. Kariuomenė tuo tarpu į krašto politiką nesikiša.

JAV senatas patvirtino sveikatos, švietimo ir gerovės sekr. Joseph A. Califano, teisingumo sekr. — Griffin B. Bell ir ambasadorium prie JT — Andrew Young, kuris numato vykti į Tanzaniją tartis su Afrikos valstybėm Rodezijos reikalais.

3 metus trukusi Vatikano studija priėjo išvadą, kad moterys negali būti R. katalikų kunigais.

Demokratų partijos pirmininku buvo išrinktas buv. Maine gub. Kenneth Merwin Curtis.

Sovietų keleivinis lėktuvas sausio 13, bandydamas nusileisti Alma-Ata, sprogo ore. Apie 100 keleivių žuvo.

Aleksandras I. Solženicynas planuoja įsteigti ne pelno siekiančią leidyklą knygom apie Rusijos kultūrą, istoriją ir religiją leisti.

Prez. Carter paskyrė buv. Fordo administracijos prekybos sekretorių ir dabartinį ambasadorių Britanijai Elliot L. Richardson specialiu ambasadorium ir jo įgaliotiniu jūros įstatymo konferencijoj.

ru; 2) Romas Žulpa, g. 1944, paskirtas vikaru į Kuršėnus.

IV. Panevėžio vyskupija

1. Kun. dr. Juozapas Čepėnas, Pasvalio altaristas, g. 1880, kun. įšv. 1905. Mirė 1976.I.24. Palaidotas Daugailių (tėviškės) kapinėse, kur turėjo pasirinkęs vietą ir pasistatęs paminklą.

2. Kun. Antanas Misevičius, Papilio klebonas, g. 1901, kun. įšv. 1927. Mirė 1976.VI.1. Palaidotas Raguvų.

3. Kun. Juozapas Vytautas Niurka, Utenos klebonas ir dekanas, g. 1913, kun. įšv. 1937. Mirė 1976.IX.30. Palaidotas Panevėžy.

4. Kun. Kazimieras Žeimys, Burbiškio klebonas, g. 1924, kunigu įšv. 1949. Mirė 1976.VIII.22. Palaidotas Burbišky.

5. Kun. Juozapas Laniauskas, Biržų altaristas, g. 1892, kun. įšv. 1915. Mirė 1976.XI.26. Palaidotas Biržuose.

Įšventinti 1976.V.30 nauji kunigai: 1) Vytautas Kapočius, g. 1942; 2) Aleksandras Kaškevičius, g. 1949.

V. Vilkaviškio vyskupija

1. Kun. Bernardas Baliukonis, Vilkaviškio vyskupijos kurijos kancleris, g. 1913, kun. įšv. 1937. Mirė 1976.V.19. Palaidotas Kaune.

2. Kun. Aleksandras Labanaskas, Paežerėlių administratorius, g. 1909, kun. įšv. 1937. Mirė 1976.IX.27. Palaidotas Paežerėliuose.

3. Kun. Jonas Sprainaitis, Alvito klebonas, g. 1912, kun. įšv. 1940. Mirė 1976.VIII.16. Palaidotas Alvite.

4. Kun. Jonas Gribulis, Zapyškio altaristas, g. 1902, kun. įšv. 1935. Mirė 1976.XI.6. Palaidotas Zapyšky.

5. Kun. mons. Vincentas Padolskis, buvęs Mariampolės klebonas ir dekanas, vėliau altaristas — ligonis, g. 1908, kun. įšv. 1932. Mirė 1976.XII.8. Palaidotas Virbaly.

6. Kun. Pranciškus Šliumpa, Višackio Rudos klebonas, g. 1916, kun. įšv. 1942. Mirė XII.10. Palaidotas Aukšt. Panemunės kapinėse.

1976 Vilkaviškio vyskupija neturėjo nė vieno naujo kunigo.

VI. Kaišiadorių vyskupija

1. Kun. Zigmas Neciunskas, Kalvių klebonas, g. 1912, kun. įšv. 1939. Mirė 1976.VI.23. Palaidotas Kalviuose.

2. Kun. Romualdas Stundžia, Kauno kunigų seminarijos prokuratorius, g. 1901, kun. įšv. 1930. Mirė 1976.X.18. Palaidotas Kaune.

3. Kun. Jonas Dzekunskas, Žiezmarų altaristas, g. 1903, kun. įšv. 1931. Mirė 1976.XII.24. Palaidotas Žiezmaruose.

1976.V.30 naujai įšventinti kunigai: 1) Petras Bingelis, gimęs 1935; 2) Juozapas Lunius, g. 1924; 3) Vladislovas Avižonis (įšventintas 1976 rudenį), gimęs 1939.

-o-
Kunigų mažėjimą Lietuvoj rodo šie paskutinių šešerių metų skaičiai.

1970 mirė 18 kunigų, o naujų įšventinta 8.

1971 mirė 10 kunigų, naujų įšventinta 3.

1972 mirė 17 kunigų, įšventinta 6.

1973 mirė 21 kunigas, įšventinta 6.

1974 mirė 23 kunigai, įšventinta 8.

1975 mirė 19 kunigų, įšventinta 8.

1976 mirė 24 kunigai, įšventinta 11.

TOMAS VENCLOVA PARYŽIUJE

New Yorką pasiekė žinia, kad disidentas Tomas Venclova jau yra Paryžiuje. Į ten atvyko sausio 25. Manoma, kad balandžio mėnesį jau bus Amerikoje. Apsigyvens Californijoje, kur gaus profesoriaus vietą universitete.

IŠ PAVERGTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

— Tenykštė spauda rašo, kad yra kuriamas Kristijono Donelaičio muziejus atstatytoj iš karo griuvėsių Tolminkiemio bažnyčioj. Projekto autorius yra architektas N. Kitkauskas. Restauravimo darbai ir rodinį parengimas esą visai baigiami. Muziejų būsią K. Donelaičio rank-

Savaitės įvykiai

Čekoslovakija pareiškė, kad JAV, norėdamos pagerinti santykius su Čekoslovakija, turėtų gražinti 20 t jos aukso, suteikti jai kreditų ir parduoti modernios technologijos.

P. Afrika paskelbė, kad metų pabaigoj ji suteiks nepriklausomybę ir antrai judųjų gyvenamajai Bophuthatswana provincijai. Anksčiau suteiktos Transkei provincijai nepriklausomybės niekas nepripažino.

Turkija atitraukė iš Kipro 1000 karių, kurių ten dar yra likę 27.000.

Čekoslovakijos spauda nors niekada nepaskelbė vadinos 77 chartos, tačiau jos informacijos agentūra sušaukė 47 komunistų rašytojų spaudos konferenciją tai chartai ir ją pasirašiusiems pasmerkė.

P. Afrikos katalikų privačios mokyklos panaikino mokinių segregaciją, bet provincijų valdžios organai įsakė jom pašalinti visus nebaltus mokinius ir pažadėjo mokyklas uždaryti, o mokinių tėvus nubausti už įsakymo nevykdymą. Centrinė vyriausybė yra pažadėjusi rasinių reformų, tačiau nemanoma, kad ji priešintųsi provincijų įstatymam.

Tarptaut. monetų fondas sutiko paskolinti Egiptui 140 mil. dol. ūkiniam sunkumam nugaleti.

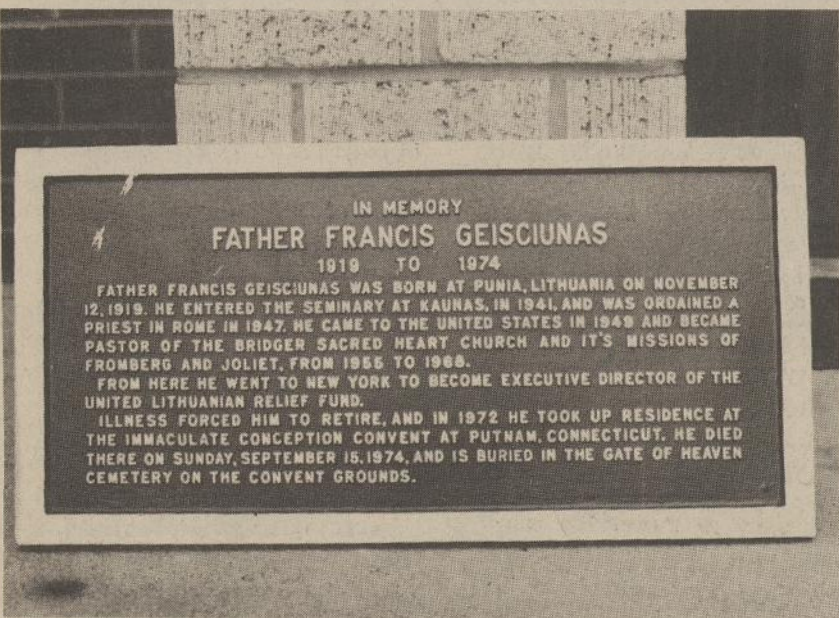
Kubos instruktoriai apmoko Rodezijos juoduosius partizanus Zambijoje.

JAV senato taisyklių komitetas nutarė sumažinti senato komitetų skaičių iš 31 iki 23, pakomitečių — nuo 174 iki 130 ir sutiko, kad tas pats senatorius galėtų dalyvauti tik 3 komitetuose ir 8 pakomitečiuose.

Popiežius Paulius VI paragino visas Helsinkio deklaraciją pasirašiusias valstybes ištikimai vykdyti deklaracijos nuostatus.

Prie Sacred Heart bažnyčios Bridger, Montana, kur kun. Pranas Geisčiūnas buvo klebonas nuo 1955 iki 1968, jo prisiminimui pastatytas paminklas su įmūryta lenta.

Kun. Pranui Geisčiūnui prisiminti pastatytam paminkle Bridger, Montana, įmūrytos lentos tekstas

raščių faksimilės, jo raštų įvairūs leidimai, vertimai į kitas kalbas, lietuvių ir svetimųjų vertintųjų pasisakymai, būsią ir dailininkų darbų, vaizduojančių K. Donelaitį, Karaliaučių ir Tolminkiemį, būsianti pavaizduota ir Maž. Lietuvos 18 amžiaus butis, ypač socialinė padėtis. K. Donelaitis, be abejonės, yra vertas jo vardo muziejaus. Tik kyla abejonė, kodėl jis kuriamas rusų kolonistų jūroj, sovietų okupatoj M. Lietuvos daly, kur net vietovardžiai surusinti. Jei istoriniame Tolminkiemy leidžiama kurti lietuvišką muziejų, tai okupantas pirmiausia turėtų vietovėm gražinti senus, gražius lietuviškus vardus — Karaliaučių, Tolminkiemį, Stalupėnus, Gumbinę, Tilžę, Ragainę, Labguvą, kur nuo seno yra likę lietuviškos kultūros pėdsakų. O jei muziejus bus įkurdintas Iljinskoje (taip dabar vadinamas Tolminkiemis), paskendusioj rusų kolonistų jūroj, tai lietuviams iš to maža paguoda (o gal net pasityčiojimas!).

— Naujas Vilniaus gyvenamasis rajonas — VIRŠULIŠKĖS. Į šiaurės vakarus nuo senoj miesto (ties Žvėrynu) yra statomas naujas Viršuliškių gyvenamasis rajonas. Esą jau pastatyta penkių, devynių, dvylikos aukštų namų, į kuriuos jau atsikraustė gyventojų. Statomi esą šešiolikaaukščiai pastatai. Architektų grupei vadovauja B. Kasperavičienė. Spauda džiaugiasi naujo rajono grožiu, o tik tarp eilučių pažymi susisiekimo problemą: teesanti tik viena priemonė — taksi, kuriuos reikia išsišaukti telefonu. Dar du nauji gyvenamieji rajonai numatyti statyti Šeškinėj ir Santariškiuose. Netolimoj ateity naujuosiuose rajonuose (į šiaurę nuo Neries) gyvensią per 100,000 vilniečių.

— Pagal J. Avyžiaus premijotąjį romaną „Sodybų tuštėjimo metas“ yra susuktas to paties var-

PAMINKLAS KUN. PRANUI GEISČIŪNUI

Aktorius Juozas Boley-Bulevičius redakcijai persiuntė šias dvi nuotraukas, kurias čia spausdiname. Jas jis gavo iš korespondentės Marge Uhlrich.

Abi nuotraukos vaizduoja a.a. kun. Prano Geisčiūno paminklą. Velionis į Ameriką atvyko 1949, nuo 1955 buvo klebonu Sacred Heart bažnyčioj, Bridger, Montana. Klebonavo iki 1968, kada išvyko į Brooklyną ir pasidarė Balfo reikalų vedėju. Parapiečiai, jį prisimindami pastatė šį paminklą. Akmenys paminklui yra surinkti iš bažnyčios apylinkės, įmūryta lenta, kur surašyta visos svarbiausios kun. Pr. Geisčiūno gyvenimo datos.

Paminklas buvo baigtas Bicentennial sukakties proga ir tos sukakties iškilmingom mišiom, kurios ten buvo liepos 12. Parapiečiai su ašaromis prisiminė savo mylimą kunigą.

Kun. Pranas Geisčiūnas, sunkiai susirgęs, iš Balfo reikalų vedėjo pareigų pasitraukė 1972, mirė Putname 1974 rugsėjo 15.

do filmas. Jam scenarijų parašė R. Granauskas, režisavo A. Grikevičius, dailininkas — A. Ničius, operatorius — D. Pečiūra. Filmas leistas rodyti visos Sovietijos kino teatruose.

— Tiesos laikraščio paskelbto propagandinio apsakymo konkurso premijas laimėjo: V. Rimkevičius, J. Mačiukevičius, A. Zurba, L. Inis, P. Skodžius ir P. Venclova.

— Buvęs sovietų pasiuntinybės prie Jungtinių Tautų tarnautojas Vytautas Zenkevičius paskirtas Lietuvos užsienio reikalų ministeriu — šiaudinėm, propagandinėm pareigom, nes okupuota Lietuva jokios užsienio politikos neturi ir negali turėti. Daugelį metų tose „pareigose“ buvo surusėjusi L. Diržinskaitė-Piliušenko.

— Nusipelniusio Lietuvos mokslo veikėjo vardas suteiktas Vilniaus universiteto profesoriui, lietuvių kalbos katedros vedėjui Zigmui Zinkevičiui (g. 1927). Z. Zinkevičius yra žymus kalbininkas, gavęs daktaro laipsnį už disertaciją iš lietuvių dialektologijos, parašęs ir daugiau rimtų mokslinių veikalų.

— Tarp 1976 pabaigoj Vagos išleistų knygų yra minėtinos

LIETUVOS PASIUNTINYBĖ WASHINGTON

Diplomatinių misijų šefai su žmonomis sausio 13 Pan American Union rūmuose Washington valstybės sekretoriui Kissinger ir jo žmonai surengė išleistuvės. Į išleistuvių priėmimą atsilankė su žmonomis JAV prezidentas Ford ir viceprezidentas Rockefeller. Lietuvos atstovas ir O. Bačkienė tose išleistuvėse turėjo progos pasikalbėti ir atsiveiktinti su prezidentu ir valstybės sekretorium.

JAV prezidento James E. Carter inauguracijos iškilmių proga Lietuvos atstovas ir O. Bačkienė sausio 19 dalyvavo išrinktojo JAV viceprezidento Mondale ir jo žmonos pagerbime, kur jie, kartu su diplomatinių misijų šefais ir jų žmonomis, buvo su jais supažindinti.

Sausio 20 kartu su diplomatiniu korpusu jie dalyvavo oficialiose inauguracijos iškilmėse The Capitol patalpose, kada JAV viceprezidentas ir prezidentas davė priesaiką. Po to O. ir S. Bačkiai su diplomatiniu korpusu dalyvavo protokolo šefės ambasadorės Black rengtose vaišėse Blair House patalpose. Po vaišių jie stebėjo inauguracijos paradą. Tos pačios dienos vakarą O. ir S. Bačkiai dalyvavo inauguracijos renginy National Visitor Center kur buvo pakviestas diplomatinis korpusas.

Sausio 22 JAV prezidentas Carter ir jo žmona Baltuosiuose Rūmuose surengė pirmą priėmimą diplomatinių misijų šefam ir jų žmonom. Buvo pakviesti Lietuvos atstovas ir O. Bačkienė. Ta proga O. ir S. Bačkiai buvo supažindinti su naujuoju prezidentu ir jo žmona ir kartu su jais buvo nufotografuoti. Kitame kambary Lietuvos atstovas ir O. Bačkienė buvo priimti viceprezidento ir jo žmonos, su kuriais dabar turėjo progą pasimatyti antrą kartą.

Per priėmimą Baltuosiuose Rūmuose Lietuvos atstovas ir O. Bačkienė turėjo progos susipažinti su valstybės sekretorium Vance ir jo žmona, taip pat ir su naujuoju JAV ambasadorium prie Jungtinių Tautų Andrew Young, kurį jie paprašė prisiminti Lietuvą ir jos žmones Jungtinėse Tautose.

Sausio 14 Washingtonė įvyko Baltijos valstybių diplomatinių atstovų pasitarimas. Jame dalyvavo Latvijos atstovas dr. A. Dinbergs ir pasiuntinybės patarėjas Vilis Tomsons, Lietuvos atstovas dr. S.A. Bačkis ir Estijos atstovas E. Jaakson. Ryšium su administracijos pasikeitimu jie pasikeitė informacijomis ir nuomonėmis bei pasitarė einamaisiais reikalais.

šios: Maironio „Pavasario balsų“ nauja laida su Vytauto Valiaus iliustracijomis (50,000 egz.); Aleksandro Žirgūlio literatūrinių atsiminimų knyga „Literatūros keliuose“ (atsiminimai apie V. Mykolaitį-Putiną, S. Čiurlionienę, kalbininką J. Balčikonį ir kt. — anksčiau spausdinti periodikoj); K. Borutos raštų X tomas (dienoraščio fragmentai, laiškai, autobiografiniai pasisakymai); P. Cvirkos romano „Meisteris ir sūnus“ nauja iliustruota laida (30,000 egz.); Algimanto Baltakio poezijos rinktinė „Upės ir tiltai“, iliustruota V. Valiaus; monografija „Mikas Petrauskas“ (sudarė J. Burokaitė, sudatė atskirų autorių straipsniai, atsiminimai, kompozitoriaus laiškai). Minėtinos ir trys debutantų knygos: Vidmantės Jasukaitytės eil. rinkinys „Ugnis, kurią reikia pereiti“, Vytauto Brenciaus eil. rinkinys „Sugrįžimų šviesa“ ir Ričardo Gavelio apsakymų rinkinys „Neprasidėjusi šventė“. Prie debutinių knygų skirtina ir Romo Kalonaičio pasakojimų knyga „Saulė eina žvėrių ratu“ (apie Zodiako ženklų astronominę tikrovę ir mitologinę fantaziją).

— 1976 pabaigoj, ypač Kalėdų metu ir N. Metų išvakarėse, Vilniuj ir Kaune buvo apstu koncertų. Vilniaus Meno darbuotojų rūmuose gruodžio 20 koncertavo garsėjanti jauna pianistė B. Vainiūnaitė, kuri, laimėjusi M. K. Čiurlionio vardo muzikos konkursą, buvo išsiųsta į Paryžių pasitbulinti. Koncerte ji skambino lietuvių ir nelietuvių kompozitorių kūrinius. Kauno Valstybinis choras gruodžio 22 pastatė S. Prokofjevo oratoriją „Ivanas Rūstusis“. Dirigavo J. Domarkas. Vilniaus senamiesčio esanti barokinė Bonifratų bažnyčia paversta kumerinių koncertų sale. Čekų meistrai neseniai pastatė jį naujus vargonus. Gruodžio 31 ten vyko L. Digrio vargonų koncertas. Jame dalyvavo ir smuikininkas E. Digrys, solistas V. Daunoras.

— Šių metų sausio 5 Vilniaus respublikinėj bibliotekoj labai iškilmingai paminėta komunistų propagandininko poeto Vlado Grybo (1927-1954) penkiasdešimties metų gimimo sukaktis. Šis jaunas nusižudęs poetas „komunizmo statybai“ atidavė visą savo įgimtą talentą ir politinę veiklą. Yra išleisti 5 jo eilėraščių rinkiniai, jo kūrybos nagrinėjimas yra įtrauktas į mokyklų programas. Jo pagerbime dalyvavo rašytojai A. Maldonis, E. Mieželaitis, M. Sluckis, O. Baliukonytė, B. Raguotis, kultūros ministeris J. Bielinis, partijos, valdžios ir spaudos viršininkas (G. Zimanas, S. Šimkus, J. Paleckis). Teatro artistai skaitė V. Grybo eilėraščius, dainavo operos solistai. Tačiau jo kūrinių literatūrinė vertė yra menka. Jos nepakels nei iškilmingi minėjimai, nei perdėti garbinimai.

Pr.N.

KUN. K. SENKUI 60 METŲ

Vokietijoj Rotterburgo vyskupijos lietuvių kapelionu nuo seno yra kun. Kazimieras Senkus. Jam šiemet sausio 24 suėjo 60 metų amžiaus.

Gimęs netoli Vilkaviškio, Vilkaviškį įstojo į kunigų seminariją, bet 1940, Lietuvą okupavus rusam, pasitraukė į Vokietiją ir 1942 gegužės 30 Muenstery, Vestfalijoje, gavo kunigo šventimus. Po karo buvo nuvykęs į Romą ir studijavo bažnytinę muziką, įsigydamas magistro laipsnį. Vėliau sugrįžo Vokietijon. Dirba lietuvių pastoracijoj. Gyvena Stuttgarto mieste.

Bažnytinės muzikos srity kun. K. Senkus ypač pasidarbavo paruošdamas giesmyną „Garbė Dievui“. Jis reiškiasi taip pat ir Lietuvių Bendruomenės veikloj, Stuttgarto apylinkėj. Iš jo minties ir pastangų gimė Lietuvos Kultūros Draugija, šiuo metu turinti apie 50 narių. Savajai pastoracijai paremti jis leidžia informacinį laikraštėlį.

B.L.

DOVANA — I. VELONSKIENĖS SIUNTINIŲ ĮSTAIGA. Greitas išsiuntimas, specialus įpakavimas, žemos kainos. Siuntiniai gali būti įvairaus dydžio (net ir vokuose — banderolėmis). Negalint atvykti, gavę užsakymą, sudarome pageidaujamų daiktų siuntinį. Mūsų įstaigoj gaunamos visos siuntiniai prekės žemomis kainomis. Darbo valandos nuo 12 iki 6, ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 10 iki 6, šeštadieniais nuo 10 iki 5. Sekmadieniais ir pirmadieniais patarnaujama iš anksto susitarus telefonu. Tel. 296-5250. 80-14 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421. Namų tel. 296-5359.

NEW YORK — Lietuvos atsiminimų valanda, šeštad. 4-5 val. WEVD 1330 AM ir 97.9 FM. Music of Lithuania, pirmad. 7:30-8:30 val. vak. WSOU-FM

89.5 anglų kalba. Dr. J.J. Stukas, 1467 Force Dr., Mountain-side, N.J. 07092. Tel. (201) 232-5565.

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas, 357 Larkfield Rd., E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 368-3733, namų — vakarais — (516) 757-4296.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni koplyčia, Air-conditioned, A.J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public, 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

ANTANAS J. ŠAVELSKIS — lietuvis advokatas — 84-14 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421. Tel. 296-1600, namų tel. TW 7-3061.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

TAISOM RADIOJO IR TELEVIZIJOS APARATUS spalvotus ir paprastus. Pilnas patarnavimas įdedant naujas dalis. Aptarnaujame Queens ir apylinkės lietuvius. Naujų aparatų neparduodam. Kreiptis tel. 847-0887. Adresas: Mr. Joe Kazlas, 87-15 Myrtle Avenue, Glendale, N.Y. 11227 (2 blokai nuo Woodhaven Blvd.).

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, 426 Lafayette St., Newark, N. J. 07105; tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laidotuvės. Modernios koplyčios, oras vėdinamas.

JUOZO ANDRUSIO Real Estate, Insurance. Apdraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas, Mutual Funds — pinigų investacijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y. 11421; VI 7-4477

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N. Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami palaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai, Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N. Y. 11368. Telef. 779-5156.

MOVED TO LARGER QUARTERS — KORDOL FABRICS by — SUPERIOR PIECE GOODS CORP. 194 Orchard St. New York, N.Y. 10002, telef. AL 4-8319. Vilnonės medžiagos jūsų artimiesiems — importuotos ir vietinės. Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkinės maišytos; spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant pakietus į Europą. Užeikite ir įsi! kinsite!

DALĖ POVILAUŠKAITĖ-SELLEI, sav., „Friendly Spirits Wines & Liquors“, 146 E. Main St., New Britain, Conn. 06051. Tel. 224-4808. Didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų gėrimų, mažais ir dideliais kiekiais įvairiom progom. Nuolaidos daromos pagal imamą kiekį. Užsakymai priimami ir telefonu, reikalui esant pristatoma į namus be atskiuro atlyginimo. Patarnavimas malonus ir sąžiningas.

SPARTA—Rašomos mašinėlės įv. kalbomis, radio, spalv. TV, kompiuteriai, įv. biznio mašinos — pigiausiai. Praneškite kuo interesuojatės ir firmų autentiškus katalogus gausite iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

REDDING ELECTRONICS, spalvotų televizijų bei radijo aparatų taisymo krautuvė, rasite visada gerą patarnavimą. Vincentas Kurinskas, išdirbęs 20 m. RCA Service Co., prieš 5 metus su sūnumi James įsigijo krautuvę ir kviečia visus apylinkės lietuvius į patarnavimą pasinaudoti. Adresas: Redding Electronics, 3414 Fulton St., Brooklyn, N.Y. 11208 (tarp Lincoln ir Autumn gatvių). Tel. 647-2327.

ALICE'S FLORIST SHOP, lietuviškam rajone — lietuviška gėlių paruošimas. Gėlės įvairiom progom. 846-5454-9527; vakare: 835-4149 107-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. Čia veikia Darbininko spaudos kioskas.

GARSZVOS LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGOS — ŠERMENINĖS: Haven Hill Funeral Home, Inc., 104-38 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. 11418; ir Garszva Funeral Home, 231 Bedford Ave., Brooklyn, N.Y. 11211. Modernios, erdvios ir vėsinamos koplyčios. Jau trečia Gaszvos šeimos generacija yra New York State laidotuvių direktoriai ir balzamuotojai. Tel. 846-1970. Pageidaujant parūpinamos šerminės bet kurioj miesto daly.

Jau gaunama anglų kalba nauja virimo knyga

LITHUANIAN COOKERY

Agronomės Izabelės Sinkevičiūtės parašyta lietuviškų valgių receptų knyga. Graži dovana draugom amerikiečiams. Knyga su plastikiniu aplanku, nugarėlė patogiai suverta. 316 pusl. Kaina 7 dol. Persiuntimui pridėdama 50 c. Užsakymus siųsti adresu: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207. Užsakymam naudokite šią atkarpą:

Užsakau „Lithuanian Cookery“ egz. už dol. Persiuntimas

Vardas, pavardė

Numeris, gatvė

Miestas, valstija, Zip

DARBININKAS

The Lithuania. Weekly Published
by Franciscan Fathers341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y., 11207Editorial Office (212) 827-1352
Business Office (212) 827-1351

Second-class postage paid at Brooklyn, N. Y., Post Office

Subscription per year — \$12.00. Single Copy 25 cents

Eina nuo 1915 m., 1951 m. sujunge AMERIKA, LDS organa DARBININKA ir LIET. ZINIAS • Pre-
numerata metam \$12.00 • Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuožūra •
Pavarde pasirasyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Už skelbimų turinį
ir kliba redakcija neatsako.

Redaguoja REDAKCINE KOMISIJA

Parodą pasitinkant

New Yorke jau aštuntą kartą vasario mėnesį surengiama didžiulė dailės paroda Kultūros Židiny. Paroda skiriama Lietuvos nepriklausomybės šventei pagerbti. Tai yra lietuvių kūrėjų vainikas šiai didžiajai tautos šventei papuošti.

Parodos rengėjai — Lietuvių Bendruomenės New Yorko apygardos valdyba. Ji parodė daug ištvermės šias parodas organizuodama. Kai jos buvo senajame Židiny, reikėjo įdėti daug darbo, kol buvo įrengiamos pačios patalpos, nes reikėjo statyti specialias sienas. Nors dabar yra kur kas lengviau, bet ir dabar darbo nestinga. Ir dabar dar reikia nemaža darbo, kol patalpos parengiamos parodai. Šį darbą atlieka patys rengėjai, talkina LB kviesti žmonės.

Parodos įnešė daug gyvumo į šios apylinkės kultūrinį gyvenimą. Visuomenė gana uoliai parodas lanko, domisi lietuvių dailininkų kūryba, patys dalyvauja populiarumo premijos balsavime. Taip yra sumezgami glaudesni ryšiai su dailininkais.

Ir dailininkai įneša daug gyvumo, nes kiekvienai parodai reikia vis naujų kūrinių. Taip reikia ir padirbėti ir paieškoti ko nors naujesnio. Yra sukuriamas ir specialių kūrinių, pvz. Čiurlionio sukurtiniais metais buvo nutapytas specialus paveikslas su Čiurlioniu ir jo vizijomis. Nutapė Ona Paškevičienė.

Gal pati svarbiausia šių parodų prasmė ta, kad jos sugebėjo pasiekti ir jaunus žmones. Kiekviena paroda turi visai naujų niekur negirdėtų, neregėtų vardų. Vieni jų pasirodė tik vieną kartą ir paskui dingo, o kiti pastoviai įsitvirtino, iškopė net į parodos viršūnes, gavo įvairias premijas. Tai yra tikrai didelis ir gražus parodos rengėjų laimėjimas. Jie praturtino lietuvių dailininkų šeimą visu būriu naujų dailininkų. Šiaip jie gal ir būtų nuplaukę kur kitur, o da-

bar jie atėjo pas lietuvius ir čia pasijuto savo namuose, savo bendruomenėje.

Daug gyvumo įneša premijos. Jos buvo skiriamos ir anksčiau. Jau rengiant pačias pirmąsias parodas, buvo kalbėta apie premijas, bet buvo sunku jas suorganizuoti. Vienais metais, kai buvo atidaromas Kultūros Židiny, 1000 dol. premiją paskyrė Lietuvos Fondas. Prašyta antros premijos kitais metais, bet jau negauta. Prašyta ir vėliau, bet — be pasekmių. Negauta iš Fondo ir šiais metais.

Atrodo, kad Lietuvių Fondas daug dėmesio neskiria šiai parodai. O reikėtų labiau susidomėti, nes paroda jau tradicinė, ji atvedė daug naujų dailininkų, išjudino lietuvių kūrybinį gyvenimą.

Negavus iš Liet. Fondo, šiemet surasti kiti mecenatai. Atskubėjo padėti daugelio kultūrinių įvykių mecenatė Elena Mickeliūnienė. Ji šios parodos premijom paskyrė 700 dol., Liet. Bendruomenės apygardos valdyba — 200 dol., New Yorko apygardos apylinkės 100 dol. Tai populiarumo premija. Patys parodos lankytojai balsuos ir išrink, kas jiems labiausiai patinka.

Rengėjai, norėdami dar labiau išjudinti mūsų kultūrinį gyvenimą, prie parodos prijungė paskaitą, meno demonstraciją, koncertą ir literatūros vakarą. taip susidarė visa kultūros — meno savaitė.

Tai gražios LB apygardos pastangos — kelti kultūrą ir šviesinti per meną. Visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti parodoje, paskaitoje, meno demonstravime, koncerte-literatūros vakare ir gerai apžiūrėti parodą. Dalyvaujami ir patys daug gausite, ir paremsite LB apygardos žygius. Taip pat padrąsinsite lietuvius kūrėjus dar labiau atsidėti menui ir dirbti tėvynės labui.

(tęsa iš praeito nr.)

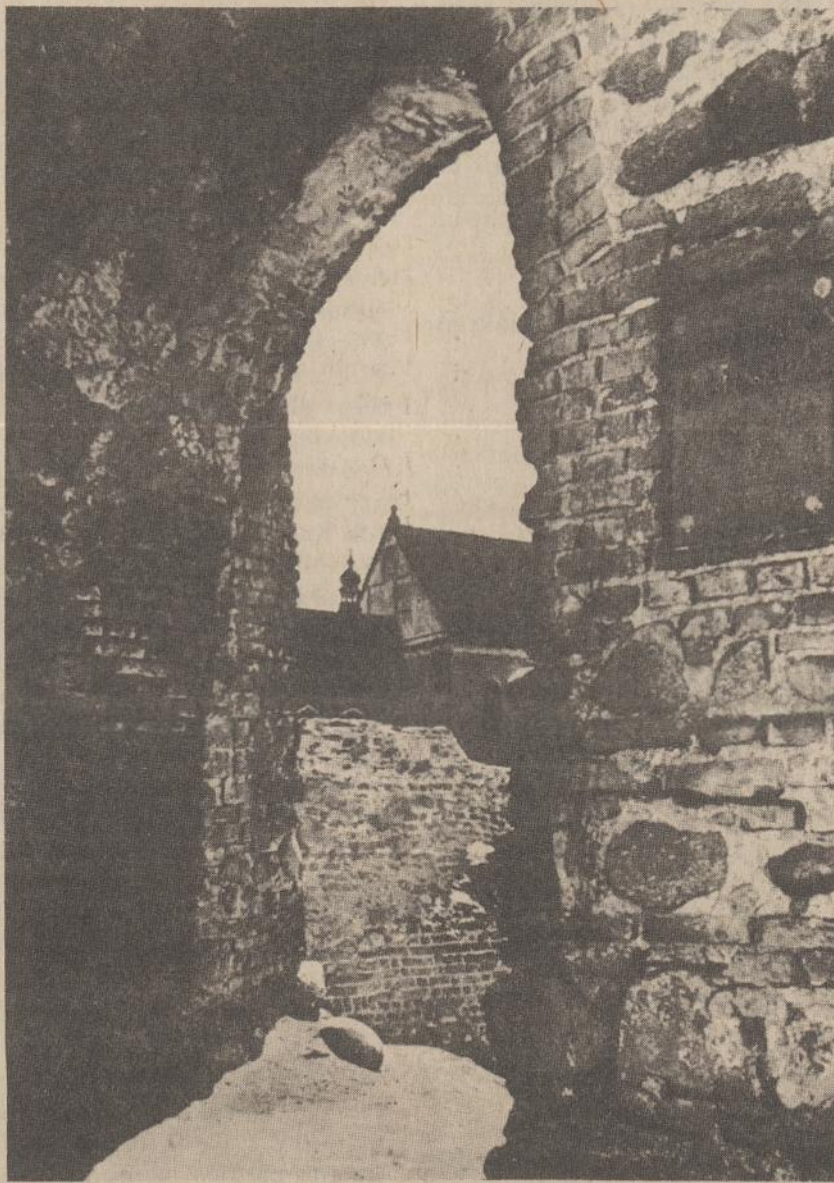
Kas redaguoja prof. Salio raštus?

Prof. Petras Jonikas. Dabar gavau antrojo tomo suredaguotą medžiagą ir ją vežuosi.

Dar rinkykloje yra prof. dr. Konstantino Avižonio raštų II-rasis tomas. Jau atliekamos pirmos korektūros. Šiame tome yra 4 didesnės prof. Avižonio studijos, maždaug apie 150 puslapių kiekviena. Pirmoji studija yra apie statusus, antroji — apie baudžiamą, jos kilmę, eigą ir panaikinimą; trečioji apie senovės prekybą Lietuvoje, ketvirtoji — terminų žodynas. Tie terminai dabar nebervartojami. Jie sutinkami tik senovės raštuose, tad istorikui svarbu juos žinoti.

Toliau eina Metraščio VI tomas, Suvažiavimo darbų IX tomas. Septinta knyga yra Reliaciones — II tomas.

Reliacijų I tome buvo sudėta Vilniaus ir Žemaičių vyskupijų pranešimai Šv. Sostui (Ad limina). II tome bus sudėti tokie pranešimai kitų Didžiosios Lietuvos kunigaikštystėje buvusių vyskupijų — Mogiliovo, Lucko, Livonijos, Seinų ir kt. Reliaciones leidžiamos Fontes Historiae Lituaniae serijoje. Tai bus

Kauno pilies griuvėsiai. Gilumoj matosi buvusi kunigų seminarijos bažnyčia.

L.K.M. AKADEMIJOS
DARBAI IR PLANAI

Išleidžiami 8 tomai mokslo veikalų

antrasis tos serijos tomas. Reliaciones suredagavo prof. Paulius Rabikauskas, SJ.

Aštuntas dabar leidžiamas tomas yra prof. Zenono Ivinskio raštų I tomas — Lietuvos istorija iki Vytauto Didžiojo mirties.

Kas jums padeda tuos veikalus paruošti ir prižiūrėti, kas skaito korektūras?

Kaip minėjau, reliacijas tvarkė ir paruošė prof. P. Rabikauskas, SJ, prof. Avižonio raštų II tomą tvarkė kun. Rapolas Krasauskas, o kitus tomus teko man pačiam prižiūrėti. Pirmąsias korektūras skaito kun. Rapolas Krasauskas, toliau korektūras skaito pats autorius, trečias korektūras — prof. Rabikauskas. Kartais perskaitau ir aš.

Kas numatoma išleisti?

Ką Akademijs planuoja artimoj ateity išleisti?

Pirmas numatomas veikalas būtų Panevėžio vyskupijos is-

torija. Istorija suorganizuota vysk. K. Paltaroko iniciatyva ir jo suredaguota. Rašė kiekvienos parapijos klebonas ar vikaras, kuris iš jų buvo raštingas. Šiam veikalui išleisti jau turime ir aukų.

Toliau visai prie pabaigos yra vysk. K. Paltaroko biografsja. Ją rašė kun. Jonas Gasiūnas, buvęs Panevėžio vyskupo sekretorius. Darbas jau buvo baigtas, bet atsirado naujos medžiagos, kurią reikia įjungti. Tekstas baigiamas perredaguoti, greit bus atiduotas spaustuvei.

Leidžiama monografija ir apie kitą vyskupą — vysk. Teofilį Matulionį. Ją parengė kun. dr. Pranas Gaida.

Tęsimas ir Lietuvos istorijos šaltinių leidimas. Jau yra paruoštas, bet dar negalutinai suredaguotas Babinovskio kodeksas. Šio leidinio bus du tomai.

Babinovskio kodeksas buvo žinomas ir Lietuvoje. Jį sudaro įvairių Lietuvos parapijų steigimo aktai, donacijos, susirašinėjimai su mecenatais, kunigaikščiais. Dabar šis kodeksas, radus naujos medžiagos, bus smarkiai praplėstas. Šį veikalą pradžioje tvarkė kun. Rapolas Krasauskas, o dabar tvarko prel. Paulius Jatulius.

Dar toliau tęsiama Lietuvos istorijos šaltinių leidimas. Planuojami trys tomai procesų. Kai vyskupas miršta, tai vykdomas apklausinėjimas apie vyskupijos padėtį, apie kandidatus, kas tinkamiausias būtų į vyskupus. Tie apklausinėjimai ir vadinami procesais. Tai svarbus šaltinis mūsų praeičiai pažinti.

Prof. Z. Ivinskio raštai

Kaip yra su prof. Zenono Ivinskio raštais? Ar jie leidžiami akademijos vardu?

Taip, jie leidžiami Akademijos vardu. Kaip minėta, šiuo metu spausdinama tų raštų I-mas tomas — Lietuvos istorija iki Vytauto Didžiojo mirties.

II ir III tomas bus stambus veikalas apie vysk. M. Giedraitį, arba Lietuva dviejų amžių sąvartoj. Šios studijos pirmasis tomas jau paruoštas. Yra paties Ivinskio paliktų papildymų, kuriuos teks kun. R. Krasauskui įvesti į nurodytas vietas. Jis rūpinasi Giedraičio suredagavimu. Ant-rasis tomas dar neužbaigtas. Jis turi prof. Z. Ivinskio smulkiai

sudarytą planą, pagal jį ir reikės atbaigti.

Toliau į atskirą tomą bus sudėti prof. Ivinskio proginiai straipsniai, kurie buvo išspausdinti žurnaluose, laikraščiuose. Jie bus sudėti chronologine tvarka, tai bus lyg visos Lietuvos istorijos apžvalga.

Leidinių finansavimas

Kaip sudaromos lėšos tiems stambiais mokslo veikalams leisti?

Tai padaro tik mūsų mecenatai, ir jiems priklauso gili mūsų padėka. Pinigų žmonės turi. Išsikalbėjus paaiški, kad jie mielai aukoja bažnyčiai, vienuolijom, bet mokslo reikalams — ne. Tik labai nedaug yra dosnūs ir mokslą remia visom išgalėm. Mes išsilaikome ir knygas leidžiam tik mecenatų remiami.

Pirmasis toks paminėtinas mecenatas yra prel. Pr. Juras, daugelio lietuviškų knygų leidėjas, rėmėjas. Vienas jis išleido tik vieną tomą, bet yra šelpęs kitų tomų išleidimą. Ir dabar davė lėšų naujam veikalui išleisti. Tas veikalas vadinsis — Užjūrio Valančius, tai prof. J. Ereto studija apie prel. Pr. Jurą. Pirmoji studijos redakcija jau yra baigta.

Antras mecenatas yra prel. Juozas Karalius, taip pat gausiai parėmęs daugel lietuviškų knygų išleidimą. Dosniai mus remia ir lietuviškų kultūrinių reikalų mecenatė Elena Mickeliūnienė. Parėmė kun. Vincas Puidokas iš Springfield, Mass., miręs prel. M. Urbonas. Gražiai mus parėmė ir dr. Juozas Kazickas.

Toliau į mecenatų eiles įsirašo: prof. dr. Kazys Alminas, teisininkas Juozas Vembrė, prel. L. Mendelis, Lietuvių Fondas.

Turime viltį ir daugiau jų surasti.

Kaip Akademijs tvarkosi?

Baigdami pokalbį, sustojome ties pačia Akademijs, kaip ji tvarkosi.

Kiek Akademijs turi narių?

Akademijoje yra dvi rūšys narių — nariai mokslininkai ir šiaip nariai. Nariai mokslininkai yra tie, kurie pastoviai dirba mokslinį darbą. Mirus dviem,

(nukelta į 5 psl.)

Šatrijos Ragana
VIKTUTĖ

4

Nemėgstu tik, kad šoka jie "poniškai": pramanė kažin kokius kadrius, valsus — nei šis, nei tas, negalima suprasti, koks tai šokis. Gražiausi yra tikrai tautiški šokiai, nes tuos atlieka jie gerai, kaip reikiant. Moku daug žemaitiškų šokių ir vis pradėdavo juos įėjus. Koks tai linksmas šokis "piršlys"! Paimtas iš gyvo gyvenimo, tikrai tautiškas: mergelė sėdi ir laukia jaunikaicio; piršlys jį atveda, ir, žinoma, giria, kaip įmanydamas, o jis, jei nenori būti išrinktas, apsime-ta aklu, raišu, kuprotu; o jei ant suoloio sėdi patinkanti jam mergelė, eina lieknas, linksmas, narsus... Mergelė jį renkas, ir pradeda abudu suktinį.

19 lapkričio, pirmadienis.

Tvarkydama spintoje knygas, radau vieną lietuvišką knygėlę "Apie žemę", parašytą Vileišio. Džiaugiuos tomis radybomis, nes turėsiu ką paskaityti vakarais savo mergelėms. Visados lyg akmuo slėgia man širdį mintis, kad tie mūsų žmonės gyvena be jokio dvasiško peno. Ne-

kalbu apie tą, kurio turi iš tikėjimo. Bet, be maldaknygių, re-tai kas temato kitas knygas. Pati labai mėgstu skaityti, ir dėl to baisu man, pamąšcius, kad tiek žmonių turi gyventi neskaitydami. O skaitymas jiems labai patinka: pabaigus man vieną knygą, mergaitės prašė, kad skaityčiau dar. Aš ir be jų prašymo skaityčiau, bet, deja, knygų man trūksta. Laimė, štai dabar radau vėl vieną, bet perskaičius ir tą, vėl neturėsiu.

Labai sunku man skaityti lietuviškai: daugybės žodžių nesu-prantu visiškai, daugybės nemo-ku ištarti. Kad bent greičiau galėčiau pramokti! Dažnai mąs-tau sau, kokia tai nelaimė, kad taip pas mus atsiskyrė ponai nuo sodiečių, o svarbiausia to prie-zastis, mano nuomone, yra kal-bų nevienodumas. Prastas žmo-gelis, girdėdamas ponus kalbant visiškai kitaip, negu jis, tarias iš tikrųjų esąs iš kito molio nu-lipdytas — iš daug prastesnio.

Mokysiuos kaip galėdama. Dabar dar nieko nemoku. Už tą truputį žodžių, kuriuos galiu

suprasti, knygas skaitydama, tu-riu būti dėkinga ponui Jonui. Atvažiavo jis pas mus visoms atostogoms mokyti mano broliu-ko. Jo tėvai — sodiečiai, jis yra studentas. Susidraugavau su juo, ir daug valandų praleidome kar-tu per atostogas. Patiko jis man dėl to, kad yra mokytas, daug skaito, daug mąsto, trokšta ir ieško ne pašokti, gerą vietą gau-ti ir pilvą sau sotiinti, bet visai ko kito. Pas mus čia tokių ne-daug, ypač tarp dvarininkų sū-nių.

Jis irgi, nežinau dėl ko, ne-bėgo nuo mano draugijos, ir tuo būdu daug skaitėme kartu, kal-bėjome, vaikščiojome. Priklauso jis vadinamųjų "litvomanų", va-dinas, myli savo tėvynę ir kal-bą. Turėjo kelias lietuviškas knygas. Paėmiau vieną skaityti, buvo tai, rodos, "Valenrodo", vertimas. Žiūrėjau, žiūrėjau—nieko nesupratau. Paėmiau "Aušros" knygėlę; ten radau lengvesnių straipsnelių. Pama-žiau pradėjau suprasti žodžius ir sakinius; ponas Jonas padėjo, ir taip perskaičiau kelias knyge-las. Gramatikos jis neturėjo tada, bet prižadėjo atvežti iš Maskvos parvažiudamas Kalėdoms.

Labai džiaugiuos, kad jis par-važiuos: apsakys apie lekcijas, profesorius, apie visą tą stude-nų gyvenimą, jų mintis ir veika-lus. Mes čia, sodžiuje, sėdime lyg straigės savo kaučiukuose; malonu nors retkarčiais išgirsti žinių ir turėti bent kokių nors

ryšių su platesniu, aukštesnės proto kultūros pasauliu. Ir dabar girdžiu apie visa tai nors per laiškus, nes ponas Jonas toks ge-ras, kad rašinėja man. Nepra-šiau to, apsaugok Dieve! Tu-riu tokios puikybės, kad prašy-ti nieko negaliu; tik pasiskundus man vieną sykį, kad, jam išva-žiauvus, nežinosiu nieko, ką jie ten veikia, ką girdi, pats jis pa-sisakė su mielu noru pranešius man apie tai, jei leisiu. Ir tuo būdu rašome viens antram: jis lietuviškai, o aš, sutelkus visas savo jėgas, rašau laiškus Babelio bokšto pavyzdžiu: pusiau len-kiškai, pusiau lietuviškai. Ne-žinau, ką jaučia ponas Jonas, skaitydamas juos, ir kiek su-pranta.

Labai geros buvo man praėjusios atostogos. Susipažinau pir-mą sykį su lietuvišku judėjimu, išgirdau, kas pas mus yra daro-ma. Patriotiški dalykai man tiek įdomūs, kad nuolat klausinėju pono Jono apie juos, prašyda-mis vis daugiau pasakoti. Širdis plėtės man iš džiaugsmo ir lai-mės, kad Lietuva štai jau atgimė, pabudo iš ilgo, sunkaus mie-go... Bet ne visados buvome taip geruoju. Išgirdus apie parti-ją lietuvių, norinčių platinti ap-švietimą be Dievo, liūdna man buvo, ir dažnai gailiai guosda-vaus dėl tos priežasties. O jis, žinoma, būdamas XIX amžiaus pabaigos jaunikaits, niekais lai-ko viską, ko negali savo pirštais pačiupinėti. Mane tarsi kas dur-

te duria, girdint tokias nesąmo-nes apie tai, ką laikau šventa, apmauda ima, kad žmogus nešu-pranta tokios aiškos, rodos, tiesos.

Vienas tai yra punktas, kurs stumia mane nuo pono Jono...

Liūdna, kad yra tarp mūsų tokios šviesos paltintojai, vadi-nas, šviesos be Dievo... bet, kaip aš išmanau, yra tai "malum necessarium" (neišvengiamo blogybė). Dar, tur būt, nėra gi-mus tokia idėja, kurią visi vienoda-i būtų priėmę. Tik, žinoma, reikia su tuo kiek galint kovoti. O kada aš galėsiu tai padaryti? Kada laisvai mokėsiu išreikšti savo mintis žodžiais ir raštais?

17 lapkričio, antradienis.

Beveik kasdien rašau laiškus boboms pas vyrus. Parašiau kana kados vienai, ta, tur būt, pasakė kitoms, ir palikau garsi laiško rašytoja. Kur aš jau ne-su rašius! Bet daugiausia į Ame-riką. Juokingai kartais atsitinka su tuo rašymu: vieną sykį, para-šius man laišką, boba pabučia-vo man į ranką ir išėjo. Žiū-riu, ant stalo padėtas auksiniu-kas. Nusistebėjau, iš kur jis čia atsirado; klausiu mamos, nežino; tada dingtelėjo man į galvą, ar nepaliko jo moteriškė man už parašymą. Bėgu į virtuvę — dar ji tebesėdi — ir atiduodu jai, sa-kydama, bene bus užmiršusi. Atspėjau... Bobelė paraudo ir sako:

— O juk tai panelei už pa-

rašymą. Juk negali vargti veltui. Vargamistrai visados tiek mokam, o panelė daug gražiau rašai...

Juokai mane ėmė. Vos išaiški-nau jai, kad aš ne vargamistra ir rašyti man joks vargas. Antra vėl moteriškė, žinodama, kad pinigų neimu, atnešė man škap-lierius, gražiai jos pačios išsiū-tus, ir taip sirdingai prašė pri-imti juos atminimui, kad atsakyti negalėjau.

Kiek tai vargų gaunu pažinti iš tų laiškų, Dieve mano! Vy-ras išvažiuoja, visas ūkis palieka ant žmonos galvos; kiekvienas skriaudžia vargšę moteriškę! Uriadnikas ir raštininkas iš savo pusės, o vyro giminės iš savo. Gera dar, jei vyras siunčia pi-nigų — tuomet dar pusė bė-dos; bet dažnai atsitinka, kad ta vyro giminė supykus įskundžia žmoną vyrui, ir tas, jei yra silpno charakterio, tiki ir meta savo pa-čią, nebesiūsdamas jai nieko.

Vyrų laišškai dažnai rašyti ru-siškėmis raidėmis, palikusiomis atmintyje dar iš mokyklos. Nemalonu ir sunku juos skaity-ti... Gėda ima... Gėda už tiek inteligentų, kurie neatrado laiko ar noro parodyti savo mažes-niesiems broliams, kaip reikia rašyti lotyniškai raides. Kad bent iš lenkiško patriotizmo pa-mokyty mesti rusiškas raides šalin iš lietuviškos rašybos...

(Bus daugiau)

UŽ LIETUVOS INTERESŲ GYNIMĄ!

Mieli Tautiečiai,

Minint Vasario 16-ją, beprasmingai būtų minėjimai ir juose tarti patriotiški žodžiai, jei jų nelydėtų darbo vaisiai. Pastangos už Lietuvos laisvę mum visiem yra privalomos, tiek organizacijom, tiek paskiriem lietuviams. Šiuo atsišaukimu norime atkreipti Jūsų dėmesį į JAV Lietuvių Bendruomenės pastangas laisvinimo darbo srity 1976 metais. Tai kuklūs atsieikimai pavergtos tautos laisvės kovos grandinėje. Jie tačiau būtini laisvajame pasauly keliame lietuvių tautos norą vėl gyventi laisvėje.

Prieš keletą savaičių JAV LB įžengė į septyniuosius formalios Lietuvos laisvinimo veiklos metus. Pažvelgę į atliktus darbus, JAV LB matome žengiant seniai nustatyta konkrečios veiklos kryptimi — sėkmingai pristatančią okupanto nusikaltimus žmogiskosios teisės nuostatom, skleidžiančią laisvajame pasaulyje Lietuvos teisės ir valstybinę nepriklausomybę mintį, keliančią išeivio bei tremtinio savigarbą išlikti lietuviui. Džiaugiamės JAV LB sėkmingumu į laisvinimo darbą įlieti naujų jėgų, tą darbą sustiprinant, suprofesionalinant, jaunąją kartą paruošiant jį tęsti. Apgailestaujant srovinių sąjūdžių gretų retėjimą ir daugumos nepajėgumą išeiviojo atsinaujinti, LB-ję bręstanti jaunųjų laisvinimo darbuotojų karta telkia tos srities darbuotojų aruodą.

Laisvinimo darbe LB pasisako už Lietuvos interesų gynimą ir jos gerovės pastatymą virš organizacinių, pasaulėžiūrinių ar asmeninių išskaičiavimų. Kiekvieną pasireiškimą sveikiname, ar jis būtų asmeninių, ar organizuotų pastangų vaisius. Vertiname kiekvieną lietuvių, tikintį bei gyvenantį nepriklausomos Lietuvos idėją. Tais atvejais, kai JAV Administracijos ir Lietuvos interesai išsiskiria (o išsiskyrė nuostatom Helsinkio konferencijos, Sonnenfeldto "doktrinos", detente politikos, JAV nusiginklavimo ir kituose klausimuose), LB pasisakė ir pasisakys už Lietuvos ir sąmoningo amerikiečio patrioto interesų gynimą. Neabejojame šio nusistatymo tikslingumu. Tvirta Lietuvos klausimu laikysena JAV LB yra užtarnavusi pagarbą ir dėmesį JAV valdinėse įstaigose. Tai liudija LB atstovų dalyvavimas Baltųjų Rūmų, Pentagono, Valstybės departamento konferencijose, ar JAV LB delegacijos priėmimas JAV ambasadoriaus prie Jungtinių Tautų, kur po ilgų metų pertraukos Lietuvos vardas ir jos žmonių kančios vėl minimos JT posėdžiuose. LB atstovų posėdžiaujama su būsimuoju JAV prezidentu J. Carter, liudijama abiejų partijų platformų komisijose, o prezidento Fordo žmonos dalyvavimas LB ruoštoje V-je Tautinių šokių šventėje paverčia ją ir laisvės Lietuvai ilgesio demonstracija.

LB netrūksta ryžto, entuziazmo, pasiaukojimo ir jaunatve trykštančios energijos. Trūksta tik finansinių išteklių užsimojimams įvykdyti. Vasario 16-sios sukakties proga maloniai prašome Jūsų piniginių aukos, kad, laisvinimo darbe pareigą reikštis prisidėmusi, JAV LB ją ir toliau sąžiningai galėtų vykdyti.

Su gilia pagarba,

Raimundas Kudukis
JAV LB Tarybos prezidento
pirmininkas

Algimantas S. Gečys
JAV LB Krašto valdybos
pirmininkas

Gynybos departamento sekretorius Donald Rumsfeld pasitinka į Pentagoną įvykstančią konferenciją atvykusius JAV Lietuvių Bendruomenės atstovus Aušrą Zerr ir Algimantą Gečį.

JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS PASIREIŠKIMAI LIETUVOS LAISVINIMO VEIKLOJ 1976 METAIS

Veikla kitataučių informavimo srity

Penkti metai iš eilės Vasario 16-sios sukakties proga išleistas leidinys "Violations of Human Rights in Soviet Occupied Lithuania — a Report for 1975". Šiame leidiny sukaupia naujausia dokumentacija, liečianti pavergėjo nusikaltimus pažeidžiant pagrindines lietuvių teises. Leidinys paskleistas JAV Kongreso narių, Jungtinių Tautų organizacijos, aukštųjų mokslo institucijų, tikėjimo vadovų tarpe. Taip pat pasiųstas visų valstybių, reziduojančių Washingtone, ambasadoriam.

Bendradarbiaujant su "Oceana" leidykla, JAV 200 metų nepriklausomybės sukakties proga išleistas dr. A. Budreckio veikalas "The Lithuanians in America — a Chronology and Fact Book".

Įtakingų JAV politikų ir visuomenininkų tarpe paskleistas

PLB informacinis leidinys "Respect my Rights", liečias disidentu Ant. Terlecko apeliaciją sovietų saugumo (KGB) organams.

Vasario 16-sios ir Tragiškojo Birželio sukaktis atžymint, JAV LB Krašto valdyba laiškais kontaktavo visus 535 JAV Kongreso narius, jiems suteikdama naujausią informaciją lietuvių tautos rezistencijos prieš okupantą klausimu.

LB Informacijos Tarnybos pastangomis, Lietuvos Nepriklausomybės šventės ir Tragiškojo Birželio sukakties proga, tiesioginiam išsiuntinėjimui ir LB vienetų panaudojimui buvo paruošta informacinė medžiaga vedamiesiems straipsniam amerikiečių laikraščių redakcijose išgauti, Kongreso narius kontaktuoti, laiškus redakcijom Lietuvos reikalui parašyti. Bendruomeniniam vienetam talkinant, sulaukta sėkmingo Lietuvos rei-

kalų pristatymo amerikiečių spaudoj ir Kongrese. Taip pat buvo paruoštos trys pusvalandinės radijo programos anglų kalba, kurias perdavė 21 amerikiečių radijo stotis.

Dėtos pastangos iš Radio Liberty vadovybės atgauti sumažintą lietuviškų transliacijų laiką ir lietuvišką personalą išlaikyti prideramam intelektualiniam ir patriotiniam lygy.

Politinių kalinių gelbėjimo klausimu

JAV LB plėtė veiklą pagelbėti Sov. Sąjungos kalėjimuose esantiems lietuviams politiniams kaliniams. Šiuo tikslu kontaktuota svarbesnieji JAV Kongreso nariai, Amerikos Raudonasis Kryžius, Tarptautinė Žmogaus Teisių Lyga, Jungtinių Tautų organizacija, jiems įteikiant politinių kalinių sąrašus.

1976 sausio 31 prez. G. R. Fordui Detroito audiencijoje primant Simą Kudirką, jį lydėję LB atstovai prezidentui įteikė dokumentinę medžiagą politinių kalinių klausimu.

LB pastangomis lituanistinių mokyklų mokiniai yra jungiami į politiniam kaliniam laiško rašymo ir materialinės paramos teikimo akciją. Tuo vykdomas tautinis jaunimo auklėjimas ir pagelbstima kenčiantiems mūsų tautiečiams.

Žmogiškųjų teisių paneigimo klausimu

1976 birželio 9 New Yorke JAV LB delegacija audiencijoje buvo priimta JAV ambasadoriaus prie Jungtinių Tautų Wm. Scranton ir JAV atstovo JT Žmogaus teisių komisijoj Wm. Garment. Įteiktas memorandumas žmogaus teisių paneigimo pavergtoj Lietuvui klausimu, o taip pat išsamų dokumentinę medžiagą sukaupia šiuo reikalu į kasmetinį JAV leidinį "Violations of Human Rights in Soviet Occupied Lithuania". Prašyta Lietuvos klausimą kelti JT posėdžiuose. Pažymėtina, jog tai būtų pirmo karto JAV istorijoje, kad JAV ambasadorius prie JT suteiktą audienciją lietuvių atstovams.

LB delegacijos pastangos buvo sėkmingos. 1976 lapkričio 24 ambasadorius Scranton pakaltino Sov. Sąjungą žmogaus teisių paneigimu Pabaltijo valstybėse. Lapkričio 26 ir gruodžio 2 vėl Lietuvos klausimas buvo keltas Sov. Sąjungos — JAV atstovų turėtuose šiuo reikalu debatuose. JAV atstovo pareikšta, jog Pabaltijo valstybės smurtu buvo inkorporuotos į Sov. Sąjungą ir JAV aneksijos iki šiai dienai nepripažįstančios.

Atskirais atvejais JAV LB kėlė žmogaus teisių paneigimo klausimą JAV valdžios institucijose dail. V. Žilias; M. Jurgutienės, K. Jokubyno ir kitų asmenų reikalui. Išskirtinai tenka atžymėti Bridgeporto ir New Haven LB darbuotojų pastangas žmogaus teisių paneigimui kelti su kitų tautų atstovais jungiantis į atskirus organizacinius vienetus ir tuo tikslu ruošiant specialias konferencijas.

Veikla prezidentinių rinkimų metais

1976-ji prezidentinių rinkimų

JAV Lietuvių Bendruomenės atstovai Pittsburghe susitinka su tuometiniu demokratų partijos kandidatu į JAV prezidentus J. Carter. Iš k.: R. Sušinskienė-Nainytė, A. Širvaitis, Tėv. dr. K. Bučmys, OFM, kun. K. Pugevičius, R. Česonis, J. Carter, A. Mačiulaitytė-Zerr, J. Gaila, Tėv. G. Kijauskas, SJ, dr. P. Vileišis, M. Jakaitis.

mų metai iš JAV LB pareikalavo išskirtinio dėmesio, kad Lietuvos klausimas išliktų prideramam dėmesi. Kalendorinė eilės tvarka tenka suminėti svarbesnius pasireiškimus.

Vasario 4 JAV LB atstovai Washingtone buvo priimti demokratų partijos centro komiteto pirmininko Robert Strauss. Jo prašyta įtaigoti kandidatūrą į JAV prezidento postą išstačiusius asmenis, kad jie remtų ir toliau Pabaltijo valstybių inkorporacijos į Sov. Sąjungą nepripažinimą ir nesipriešintų siūlomos komisijos įkūrimui Helsinkio konferencijos sutarimų vykdymui prižiūrėti.

Kovo 27 JAV LB atstovės liudyt Lietuvos laisvės ir sunkios dabartinės situacijos pavergtoj Tėvynėje klausimais Providence, R.I., vykusiam demokratų partijos platformos komisijos apklausinėjime.

Balandžio 2 LB Milwaukee apylinkės pirmininko atstovauta LB Krašto valdybai tam mieste sušaukta prez. G. R. Fordo susitikime su tautinių grupių vadovais.

Gegužės 22 LB atstovės liudyt Philadelphiajį vykusiam respublikonų partijos platformos komisijos apklausinėjime.

Liepos pradžioj LB atstovų Chicagoj pasimatytą su respublikonų partijos prezidento postui nominacijos besiekiančiu Ronald Reagan ir su juo pasidalinta lietuviams rūpimais klausimais.

Rugpiučio 9 JAV LB Krašto valdybos nario dalyvauta Kansas City vykusioj respublikonų partijos konvencijoj. Pažymėtina, kad čia tuo metu respublikonų partijos platformos komisijai pranešimą Lietuvos reikalui pateikė ir PLB pirmininkas inž. B. Nainys.

Spalio 2 Baltuose Rūmuose sušauktos etninių grupių vadovų konferencijos metu JAV LB Krašto valdybos pirm. ir vicepirm. buvo priimti prez. G.R. Fordo.

Spalio 2 d. Pittsburghe JAV LB delegacija priėmė demokratų partijos kandidatus į JAV prezidentus J. Carter. LB atstovam jį supažindinus su šandienine Lietuvos padėtimi ir ten vykstančia rusifikacija bei žmogaus teisių paneigimu, J. Carter teikėsi padaryti visą eilę palankių pareiškimų Lietuvos klausimu. Apie įvykusią audienciją plačiai užsiminė amerikiečių spauda.

JAV LB Krašto valdybos ir jos vienetų protestuota dėl prez. Fordo pareiškimo prezidentinių

debatų metu, kad Rytų Europa nesanti Sov. Sąjungos "dominuojama". Gausių protestų išdavoj spalio 12 JAV LB Krašto valdybos pirmininkas buvo pakviestas pasimatymui su prezidentu į Baltuosius Rūmus. Konferencijos su tautinių grupių vadovais metu LB atstovas prez. Fordui išreiškė nepasitenkinimą jo Administracijos vedama politika Pabaltijo valstybių atžvilgiu. LB atstovo dalyvavimas plačiai buvo atžymėtas amerikiečių spaudoj.

Prezidentinių debatų metu siekta įtaigoti korespondentus, kad jie kandidatams pateiktų klausimus, liečiančius ir Pabaltijo valstybių reikalus. Sėkmės turėta tik kontaktuojant žurnalistą W. Mears, kuris viceprezidentinių debatų metu iškėlė Rytų Europos valstybėm palankų klausimą.

Gruodžio 20 JAV LB Krašto valdybos atstovo vyktą į Washingtoną pasimatymui su J. Carterio štabo pareigūnais, prižiūrinčiais administracijos pasikeitimo eigą.

Europos Saugumo Konferencijos klausimu

Siekiant bent dalinai atstatyti Helsinkio konferencijos sutarimais pažeistą Lietuvos valstybingumą, JAV LB kreipė savo veiklą į šias sritis:

Darbuotasi sen. C. Case — kongr. M. Fenwick įstatymo pravedimo reikale. Šį įstatymą pravedus, buvo įkurta iš Kongreso ir JAV Administracijos narių sudaryta komisija Helsinkyje pasirašytų Europos Saugumo Konferencijos sutarčių vykdymui prižiūrėti. JAV LB talka pasireiškė laiškinė akcija, liudijimu apklausinėjimus pravedančioj Kongreso komisijoj ir vasario 4 asmeniškų pasimatymų ir reikalų aptarimų su įstatymo sponsoariais sen. Case ir kongr. Fenwick.

Įstatymą priėmus, prez. Fordas atsisakė į minėtą komisiją paskirti JAV Administracijos atstovus. Rugsėjo 29 LB atstovų lankytasi Baltuose Rūmuose, kur prezidentiniai patarėjai įtaigoti atstovus paskirti. Ši akcija buvo sėkminga tik dalinai, nes, atstovus paskyrus, JAV Biudžeto įstaiga atsisakė suteikti fondus komisijos veiklai finansuoti. Vėl teko LB vykdyti spaudimą į Administracijos pareigūnus, kol fondai buvo paskirti.

LB vienetų ir centrinių organų laiškais ir telegramomis protestuota Sonnenfeldto "doktrinos", keliančios Rytų Europos valstybių buvimą "organinėje

unijoje su Sov. Sąjunga", klausimu. Šiame reikale sulaukta oficialaus prez. Fordo paneigimo.

JAV "Bicentennial" ir Eucharistinis Kongresas Philadelphijoje

JAV LB Krašto valdybos atstovo dalyvauta American Revolutionary Bicentennial Administration (ARBA) ir Eucharistinio Kongreso lietuvių komitetoose Philadelphijoje. Veikta siekiant įjungti lietuvių į abu didingus įvykius.

Artimai bendradarbiaujant su National Endowment for Humanities, sausio 31 — vasario 1 ir kovo 28 Philadelphijoje buvo suruoštos LB politinių-visuomeninių studijų dienos, dalyvaujant lietuviams ir amerikiečiams paskaitininkam. Išlaidos padengtos iš ARSA suteiktų šiam tikslui fondų.

Sulaukta finansinės paramos \$5,000 sumoj Philadelphijoje, JAV nepriklausomybės "lopšyje", pristatyti lietuviškąjį meno lobyną. Iš gautų fondų finansuota "Čiurlionio" ansamblio atvykimas į Philadelphiją, kur jo sėkmingai koncertuota Drexel universitete ir Nepriklausomybės aikštėj prie Laisvės Varpo. Planuotu sutapimu ansamblis atliko ir A. Mikulskio sukurtas mišias miesto katedroj Eucharistinio Kongreso proga.

LB pastangas specialiais žymenimis įvertino ARBA, Franklino Institutas, Philadelphia '76 ir kt. Išskirtinai lietuviams įvertinimo sulaukė LB atstovė pakviečiant liepos 4 dalyvauti Philadelphijoje vykusiose iškilmėse ir prez. Fordo valstybių ir organizacijų dignitoriam suruoštame priėmime 200 metų nepriklausomybės sukakties proga.

Žydų kaltinimų atėmimo klausimu

Paskutiniu metu laiku vėl yra sustiprinta akcija diskredituoti pabėgėlius iš Sov. Sąjungos, pavergtų valstybių, juos pakaltinant žydų tautos genocidu. Kai kurių sluoksnių pareiškimai siekia tendencingai kaltinti net visą lietuvių tautą. JAV LB pramatydama Sov. Sąjungos įsijungimą į šią šmeižtų kampaniją ir siekdama apginti kiekvieną neteislingai apkaltintą lietuvių, savo veiklą nukreipė šiomis kryptimis:

1. Susitarus su lietuvių advokatu, teisinę pagalbą teikiama neteislingai apkaltintiems asmenim;

2. Išleista sąlanka anglų kalba, nušviečianti tikruosius faktus — žydų mažumos padėtį nepriklausomybės laikais ir nacių vykdytą genocidą;

3. Anketa renkama informacija išleisti moksliskai dokumentuotam veikalui anglų kalba, paliečiančiam žydų-lietuvių santykius istorijos bėgy;

4. Lankomasi JAV valdžios pareigūnų įstaigose, juos įtaigojant nesinaudoti suklustotais Sov. Sąjungos liudijimais prieš tremtinus ir prašant šiam reikale vengti spaudoj išpučiamo sensacingumo.

Veikla tarptautinėje srity

JAV LB palaiko kontaktą su Raud. Kinijos Misija prie Jungtinių Tautų ir jos Rysių įstaiga Washingtone. Sov. Sąjungos

JAV LB delegacija New Yorke pas JAV ambasadorių Jungtinėse Tautose W.W. Scranton. Iš k.: dr. L. Garment, D. Kezienė, W.W. Scranton, J. Gaila, A. Zerr, A. Gečys, R. Česonis.

(nukelta į 5 psl.)

KAM PRIKLAUSO BALTIJOS VALSTYBIŲ “STALAS”?

JAV LB kritiškai pasisako žemėlapių reikalu

Jau ketvirti metai JAV Lietuvos Bendruomenės krašto valdyba vykdo nuolatinį spaudimą į valstybės departamentą Lietuvos ir jos valstybinių sienų JAV oficialiuose žemėlapiuose žymėjimo klausimu. Tai mokslinio įžvalgumo, geros dokumentacijos ir kantrybės bei atkaklumo reikalaujantis darbas. Trejetą metų teko dirbti, kad į JAV oficialų žemėlapi (U.S. Foreign Service Posts and Department of State Jurisdictions) būtų sugrąžinta kažkurio biurokrato nutarimu išmesta pastaba (disclaimer), jog “JAV-ės nepripažįstančios Sovietų Sąjungos jėga įvykdytos Lietuvos, Latvijos ir Estijos aneksijos”. Atsiekimu tačiau verta didžiulius, ypač matant valstybės departamento nenorą Pabaltijo klausimą kelti viešumon.

Esant tvirtai įsitikinusi, kad Lietuva vėl kelsis laisvam ir nepriklausomam gyvenimui, Lietuvos žymėjimas JAV žemėlapiuose įgyja ypatingos svarbos. Tas žymėjimas ne tik nušviečia šiandieninę JAV politiką Pabaltijo atžvilgiu, bet taip pat turės tiesioginę įtaką Lietuvos valstybės ateities sienoms. Čia ir glūdi JAV LB užsispyrimas periodiniams memorandumams reikalą judinti valstybės departamente, susitikinėti su JAV geografo įstaigos vadovais, neaplenkiant ir Baltųjų Rūmų štabo pareigūnų.

Prieš keletą savaičių JAV LB krašto valdyba valstybės departamentui pristatė jos ryšių su Washingtono Algimanto Gurecko paruoštą memorandumą, kuriame nurodomi minėtame oficialiame JAV žemėlapy esantys netikslumai Lietuvos atžvilgiu. Tie netikslumai, žinant, kad žemėlapis yra ir JAV politikos veidrodys, verti ir lietuvių skaitytojo dėmesio.

1. Baltijos valstybių sienos žemėlapy žymimos, kokios jos buvo 1937. Estijai ir Latvijai tai neturi jokios reikšmės, tačiau Lietuvai nėra priskirtas Vilniaus kraštas. Remdamasis tarptautine teise, pagal kurią prieš okupuotas valstybes pasilaiko teisę į prieš okupaciją turėtąsias teri-

torijas, LB memorandumas valstybės departamentui siūlo Lietuvos teritoriją žymėti 1940 turėtomis sienomis, su atgautu Vilniaus kraštu.

2. Lietuvos 1940 siena taip pat yra konflikte su žemėlapy žymima 1937 Lenkijos rytine siena. Čia vėl JAV nepaiso vėlesnių valstybinių sutarčių. Jaltos 1945 sutartim JAV sutiko Lenkijos rytinę sieną išvesti 1919 Curzono linija. Vėlesne Lenkijos — Sov. Sąjungos sutartim abi valstybės Jaltos sutarimais išvestą sieną ratifikavo ir nei Sov. Sąjunga, nei Lenkija dėl šios sienos legalumo pretenzijų nereiškia. Tad kodėl valstybės departamentas ribojasi 1937 siena? Naujai išvestai sienai esant abiejų valstybių priimtai, 1937 siena teturi tik istorinę reikšmę.

3. Nors JAV oficialiame žemėlapy Lietuvos, Latvijos ir Estijos teritorijos yra žymimos, jos valstybės oficialiaisiais vardais nėra identifikuojamos. Kitaip sakant, Lietuvos teritorija yra be Lietuvos vardo įrašo. LB savo memorandumu nurodo šį aiškų nesupratimą. Visos kitos valstybės, įskaitant daugumą kolonijų ir kai kurias teritorijas, yra žymimos vardais, išskyrus Baltijos valstybes. Memorandume iškelta ir esamas paradoksas: pastaboj minima, kad JAV nepripažįsta Baltijos valstybių inkorporacijos į Sov. Sąjungą, tačiau žemėlapy nesiteikiama jų identifikuoti vardais.

4. Žemėlapių žemutiniame kairiame kampe žymimos įvairių valstybės departamento direktoriatam priskirtos valstybės. Deja, Baltijos valstybės neminimos kaip kurio nors direktoriato atsakomybės esančios valstybės. Nėra jos priskirtos nei prie Rytų Europos skyriaus, nei prie Europos reikalų biuro. Kam tad priklauso valstybės departamente esąs Baltijos valstybių “stalas”? LB memorandumu prašo atitaisyti ir šį netikslumą, nes tai kenkia Baltijos valstybių skyriaus valstybės departamente efektyvumui ir mažina jo reikšmę.

A. Gė.

MŪSŲ KALBOS PABARĖLIUOSE

DAR APIE “ŠALĮ” IR “KRAŠTĄ”

Apie tuodu žodžius jau rašiau (Draugo priede 1976. VIII.1). Gavau ir priekaištų (Ten pat, IX. 11). Atsiliepiu (Darbininke). Bet, atrodo, pravartu bus ir dar tuodu žodžius pasvarščius, skurtumus paryškinius. Pavyzdžių imu iš laikraščių. Vieno straipsnio autorius šiaip sako apie Lietuvą:

“Buvusi nepriklausoma valstybė, ir kaip tokia didžiųjų valstybių pripažinta, dviem diktatorium susitarus, tapo sovietinių rusų kraštu.”

Tikra teisybė, nes rusai dabar nelaiko Lietuvos laisva ir nepriklausoma šalimi, o tik Sovietų Sąjūdo kraštu. Ir mūsų rašantieji dabar, lyg pasimėgavę, tą **kraštą** kartoja ir kartoja, tarytum, kito žodžiu visai mūsų kalboje nebūtų.

Bolševikai dabar leidžia ir “Gimtąjį kraštą”, o ne “Gimtąją šalį”, nes šalis didesnė už kraštą. Šalimi pavadintų visą Lietuvą. Taigi bolševikai “piktinaudžiaudami”, užuot rašę šalis, rašo kraštas, o mes iš geros valios tą **kraštą** priimam per gera ir tik juo vienu savo gimtąją šalį, savo Tėvynę Lietuvą vadinam.

Dar pavyzdys:

“Platindami Liet. Kat. Bažnyčios Kroniką ir visokiais būdais remdami mūsų pavergtus brolius krašte, trumpinome jų vergijos dienas.”

Čia prie to **krašto** nėra nė žodžio savo, nei Lietuvos ar Tėvynės — tuo vienu žodžiu **kraštas** (krašte) pasakoma ir Lietuva, ir Tėvynė. Taip skaitytojas

turi suprasti. Bet kas nežinotų to mūsų spaudoje ligi įkrymo vartojamo “daugiaprasmio” žodžio, nesuprastų, apie kokį kraštą čia straipsnio autorius kalba.

Toje vietoje netinka rašyti ir vieną tik žodį šalis: visticiektų rašyti — savo šalyje, ar tik Lietuvoje arba Tėvynėje. Bet **kraštas** dabar jau taip skaitytojam įteigtas, jog turi jį suprasti ir kaip Tėvynę, ir kaip Lietuvą. Tik ar tai derinasi su mūsų kalbos dvasia? ..

O štai keli pavyzdžiai ir kitaip rašančio:

“Šalis, davusi Europai melynus džinsus, kompiuterius, džiazą ir įvažiuojamas (drive-in) bažnyčias, dabar, atrodo, eksportuoja tik blogas žinias ...”

“Šių nelemų įvykių šalies vadas yra malonus prezidentas ...”

“Šitoje geroje šalyje daugiau įstatymų priimama ir paskui sulaužoma ...”

“Amerika yra šalis, kur piliečiams nereikia nešiotis asmens tapatybės dokumentų.”

Ir sklandūs sakiniai, ir gražiai derinasi juose ta šalis!

Iš straipsnio, kur persakomos vieno vokiečių žurnalisto mintys apie Ameriką.

Taigi atrodo, kad ir be ano “daugiaprasmio” žodžio galima parašyti gerą straipsnį ir, žinoma, gerą knygą.

A. G. Gs.

Lietuvių Bendruomenės ruošto V-toji tautinių šokių šventė, Chicagoj. Iš k.: J. Gaila, dr. M. Kuropas, B. Juodelis, senatorius C. Percy, JAV prezidento žmona B. Ford, V. Adamkus, J. Kriaučiūnaitė.

UŽ LIETUVOS INTERESŲ GYNIMĄ!

(atkelta iš 4 psl.)

priešui teikiama informacija apie Lietuvos okupacijos aplinkybes, sovietinę spaudą, lietuvių tautos kovą nusikratyti vergijos pančiais. Teikiama informacija ne vienu atveju Raud. Kinijos panaudota propagandiniame kare prieš Lietuvos pavergėją.

LB atstovai 1976 gegužės 11 buvo audiencijoje priimti Australijos ambasadoriaus JAV-ėm. Per jį Australijos vyriausybės išreikšta padėka už Pabaltijo valstybių inkorporacijos į Sov. Sąjungą pripažinimo atšaukimą. Taip pat lankytasi Naujosios Zelandijos ambasadoj, kur prašyta naudotis Australijos precedentu ir inkorporacijos pripažinimą atšaukti.

LB tarpininkaujant, Mažosios Lietuvos Rezistencinio Sąjūdžio, Jungtinio Baltų Komiteto ir JAV LB atstovų Washingtono tartinai su Jungtinės Prūsų Tarybos pirmininku.

Ryšių palaikymas su valdinėmis įstaigomis ir tautybių organizacijomis

Kaip ir ankstesniais metais, LB rūpinasi atkreipti JAV valdinių įstaigų dėmesį į Lietuvos suvereniteto atžvilgiu pasitaikančius netikslumus oficialiuose žemėlapiuose. Šiuo klausimu įteikti memorandumai Valstybės dept. ir Baltųjų Rūmų atsakingiems pareigūnams.

JAV LB atstovai esant prez. Fordo paskirtai į JAV Senzo patariamąją komisiją, dalyvauta Washingtono vykusiuose posėdžiuose. Juose praveistas nutarimas gyventojų surašymo formose lietuvių žymėti atskirai, juos nesutapatinant su Sov. Sąjungos kilmės gyventojais.

1976 JAV LB Krašto valdyba palaikė santykius su šiomis institucijomis, jos atstovams dalyvaujant ruošiamose konferencijose ir posėdžiuose:

National Institute of Education — “daugiakultūrinio” švietimo klausimu;

Baltic Institute — archyvinės medžiagos apie lietuvių sukau-pimo klausimu;

Department of Defense — krašto apsaugai Kongreso lėšų paskyrimo klausimu;

U.S. Office of Education — etninių studijų įstatymo paramos klausimu;

Valstybės departamente — Lietuvos diplomatinės tarnybos testinimo, pagalbos Brazilskam, aukštų mitytų siuntiniam į Lietuvą reikalą;

Ethnic Heritage Affairs Institute;

Polish-American Congress; “Perspectives” žurnalo simpoziume;

American Hellenic Educational Association.

Svarbesnieji ateities veiklos planai

Šiuo metu spausdinamas kasmetinis LB leidinys “Violations of Human Rights in Soviet Occupied Lithuania — a Report for 1976”.

Spaustuvėj taip pat baigiamas rinkti arti 400 puslapių dr. T. Remeikio dokumentinis veika-

las “Dissent in Lithuania”, liečiantis tautinį ir religinį pasipriešinimą Lietuvoj.

Telkiamą dokumentinę medžiagą, liečiantį žmogaus teisių pažeidimus įteikimui 1977 Belgrade įvykstančiai konferencijai. Ši konferencija šaukiama per žiūrėti valstybių paklusimą Helsinkio konferencijos sutartim.

1977 pradžioj LB pradeda leisti anglų kalba periodinį laikraštį — “Newsletter”, ryšių palaikymui su lietuviškai ne-

kalbančiais, siekiant juos sudominti lietuvių ir taip pat sulaukti tautos laisvinimo darbo srity.

Dedamos pastangos paruošti leidinius anglų kalba sovietų kultūriniam genocidui ir nacių okupacijos metam Lietuvoj nušviesti.

JAV LB Visuomeninių Reikalų Tarybos vardu
Aušra Mačiulaitytė-Zerr,
pirmininkė

Los Angeles didmiestis pagerbė Jurgį Gliudą

Iškilmingame Los Angeles miesto tarybos (City Council) posėdy Rotušės kolonų salėj rašytojui Jurgiui Gliudai buvo įteiktas Los Angeles miesto tarybos garbės raštas (Resolution).

Tarybos narė Peggy Stevenson, kuri įnešė rezoliuciją, pristatė rašytoją Jurgį Gliudą, suminėdama jo nuopelnus kultūrinėje ir literatūrinėje veikloj.

Puošniame garbės rašte, aštuoniuose pastraipose, pateikta daininių iš rašytojo biografijos, mokslo ir literatūrinės veiklos.

AKADEMIJOS DARBAI IR PLANAI

(atkelta iš 3 psl.)

dabar narių mokslininkų turime tik 18.

Kiti nariai yra baigę aukštąjį mokslą, bet jie dirba kitose, ne gryo mokslo srityse. Tokių narių jau turime gana daug. Viso Akademijoj yra 234 nariai.

Kas sudaro valdybą?

Akademijos valdyba yra Romoj. Jos pirmininku esu aš. Pirmoji vicepirmininkė mokslo reikalams yra ponja Avizionienė, kuri gyvena Romoj, kolegijos svečių namuose, antrasis vicepirmininkas ekonominiams reikalams yra prel. L. Tulaba, sekretorius — prel. Audrys Bačkis, išdinininkas ir reikalų vedėjas — kun. Rapolas Krasauskas, archyvaras — prel. P. Jatulis.

Šiemet suėjo 20 metų, kaip Akademijos veikla buvo atgaivinta už Lietuvos ribų.

-o-

Ačiū prof. dr. A. Liūimui, SJ, už šį pasikalbėjimą, kuris supažindino mūsų skaitytojus su gražiu ir kilniu Akademijos darbu. Pasišventę, tyliai jie ten trūšia, kaupdami medžiagą Lietuvos istorijai, leiddami mokslinius veikalus. Tai didis ir gražus šių pasišventusių mokslininkų darbas. Kad jiems būtų ši našta lengvesnė, tegu ateina daugiau mecenatų, tegu padeda išleisti kuo daugiau mokslo veikalų, nes taip kraunamas didis turtas mūsų tautos ateičiai. Tik iš tų leidinių ateities kartos matys, kad mes ir tokiose sąlygose būdami, sugebėjome organizuoti mokslinį darbą ir išleisti tiek veikalų. Tad visi padėkim Akademijai. (p.j.)

Atsiųsta paminėti

Rev. Joseph Neverauskas, F.F. — THE ADVENTURES OF ZIGGY ZILCH. Autoriaus leidinys. Shenandoah, Pennsylvania. 1976. Spausdino Lietuvių Enciklopedijos spaustuvė, South Boston, Mass. Kietais viršeliais. 144 psl. Kaina 4.95 dol.

Knygoj yra 76 trumpi skaitiniai, anot autoriaus, išspausdinti 1976 metų dvasioj. Toji dvasia, reikia manyti, yra jubiliejinė Amerikos nepriklausomybės dvasia. Anksčiau tuos skaitinius autorius buvo paskelbęs Kolumbo vyčių biuleteny “With Sword and Baldric”.

Knyga sudaryta iš trijų dalių. Pirmojo (pagrindinė) — Ziggy Zilch nuotykių. Antrojo — Kolumbo vyčių specialūs interesai. Trečiojo — rašiniai įvairioms progoms.

Kas yra tas Ziggy Zilch? Autorius atsaoko, kad juo gali būti kiekvienas. Jis yra vargšas žmogelis, bandęs užsidirbti “padorų” dolerį, bet jo planai paprastai baigiasi finansine nesėkme. Jis yra pasaulio keliautojas, pilnas naujų idėjų, svajotojas, modernus Don Kichotas. Nukeliauja net į Lietuvą, “ežerų kraštą”. Jo nuotykių šioj knygoj lengvai skaitomi, linksmai parašyti. Tai autoriaus nuopelnas.

Apie autorių randam žinių knygos aplankė (yra ir jo nuotrauka). Gimęs Minersville, Pa. Išėjęs mokslo, po įvairių ankstesnių paskyrimų buvo paskirtas klebonu Šv. Jurgio parapijoj, Shenandoah, Pa. Vyčių veikėjas. Katalikų karo veteranų kapelionas. Literatūroj reiškiasi lietuvių ir anglų kalbomis.

Pranas Naujokaitis — LIETUVIŲ LITERATŪROS ISTORIJA. IV tomas (1944-1975 m.). Šeštoji dalis: Priverstinės išeivijos literatūra. Septintoji dalis: Žvilgsnis į okupuotos Lietuvos literatūrą. Išleido JAV LB Kultūros Taryba 1976. Iliustruota. Kietais viršeliais. Spaudos darbus atliko VI. Vijeikio spaustuvė Chicagoj. Tiražas 1000 egz. 580 psl. Kaina 10 dol. Galima užsisakyti šiuo adresu: Mr. A. Kareiva, 7030 So. Rockwell St., Chicago, Ill. 60629. Gaunama ir pas platintojus, taip pat ir Darbininko administracijoj.

Šį didelį ir kruopštus darbo ketvirtą (paskutinį) tomą pasitinkam tokiais pat žodžiais, kokius jau esam tarę apie ankstesnius tomus: tai vienintelis tokios plačios apimties lietuvių literatūros istorijos veikalas mūsų išeivijoj.

Pirmasis tomas turėjo tris dalis, antrasis ir trečiasis — po vieną, šis paskutinis — dvi (šeštąją ir septintąją).

Šeštojį daly (apie priverstinės išeivijos literatūrą) yra šie skyriai: I. Didžiausioji tautos nelaimė. Dvi skirtingai tekančios literatūros srovės; II. Lietuvių priverstinės emigracijos literatūros kūrybos sąlygos; III. Dvi nepriklausomos Lietuvos rašytojų kartos išeivijoje; IV. Rašytojai — Lietuvoje brendę, bet ryškiau pasireiškę tik išeivijoje; V. Išeivijoje brendę lietuviai rašytojai.

Septintoji dalis (apie okupuotos Lietuvos literatūrą), kiek trumpesnė ir be iliustracijų, turi tiek pat skyrių: I. Kūrybos sąlygos; II. Vyresnioji okupuotos Lietuvos rašytojų karta; III. Antroji okupuotos Lietuvos rašytojų karta; IV. Jauniausioji okupuotos Lietuvos rašytojų karta; V. Okupuotos Lietuvos literatūros istorikai, kritikai, vertėjai.

Būdamas literatūros kritiku, autorius juo lieka ir šiame lietuvių literatūros istorijos veikalė. Literatūros nagrinėtojai su daugeliu jo minčių nesutiks, bet jie negalės paneigti šio didelio darbo vertės.

A i d a i —
vienas geriausių kultūros žurnalų išeivijoj.
Ar juos prenumeruoti?

Globoja LŠST Naujosios Anglijos Rinktinė
55 Welles Ave., Dorchester, Mass. 02124

LIETUVOS

ŠAULIŲ GRETOSE

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĘ ŠVENČIANT

Šiemet švenčiam 59 metų sukaktį nuo to laiko, kai Lietuvos Taryba, sudaryta iš 20 asmenų, Vilniuj pasirašė Lietuvos Nepriklausomybės Aktą.

Lietuvos Nepriklausomybės Aktas tebuvo daugiau tik "žodis", kurį net skelbti tuo metu Lietuvoj viešpatuojanti vokiečių valdžia griežtai draudė.

Tačiau tas "žodis", kad ir slapčiomis, buvo paskelbtas Lietuvoj, ir jis pažadino jaunimą savanoriškai imtis ginklo ir stoti ginti kraštą nuo iš visų pusių puolantių priešių.

Šie jaunuoliai yra mūsų Lietuvos kariuomenės kūrėjai — savanoriai. Daug jų žuvo, kad mes galėtume laisvi gyventi. Tačiau Naujosios Anglijos šaulių rinktinės kuopose daug dar turim gyvųjų liudininkų iš tų Nepriklausomybės kovų.

Šaulė Janina Miliauskienė pakalbino Dr. Vinco Kudirkos kuopoj esantį savanorį kūrėją Kazimierą Kriaučiūną, ir jis papasakojo:

"Kai iš Vilniaus buvo pranešta, jog Lietuva pasiskelbė nepriklausa valstybe, atėjo ir liūdnos žinios, kad bolševikai užėmė Vilnių ir iš ten vieni iš šiaurės, kiti iš pietų žygiuoja Kauno link. Kėdainiuose buvo paskelbtas atsisaukimas stoti savanoriais į Lietuvos kariuomenę. Aš tada turėjau 17 metų, o mano brolis — 18. Mes pasiryžom stoti savanoriais. Kėdainiuose mum davė ginklus. Vos išmokė juos naudoti, buvom pasiųsti kovoti, nes bolševikai jau buvo priartėję prie Kėdainių. 1919 vasario 7-8 teko dalyvauti Kėdainių gynimo mūšiuose, kurie buvo labai sėkmingi, nes bolševikai buvo nuo Kėdainių atmušti. Vasario 8 žuvo pirmasis Lietuvos savanoris Povilas Lukšys. Sumuštieji bolševikai pasitraukė į Šėtos miestą, o iš ten vieni per Ramygala ir Panevėžį, o kiti per Ukmergę ir Uteną buvo nuvyti už Dauguvos į Rusiją."

"Mano dalinys su gurguolėmis buvo pasiūstas į Suvalkiją. Iš ten per Varėną pasiekėm Vilnių. Tais pačiais metais buvo paskelbta mobilizacija. Mes gavom uniformas ir tapom kareiviais.

Šaulys savanoris — kūrėjas Kazimieras Kriaučiūnas su Lietuvos kario uniforma 1919

Teko kariauti ir su lenkais. Lenkus buvom nuviję nuo Vilniaus, bet jie vėl susiorganizavo ir mus atstūmė atgal. Per kautynes prie Merkinės upės aš buvau sužeistas į galvą. 3 mėnesius gydžiausi Kauno karo ligoninėj."

"Pasveikęs grįžau į pulką, buvau pakeltas į jaunesniusius puskarininkius, gavau savanorio medalį. 1920, baigęs karo tarnybą, grįžau į Kėdainius ir įstočiau į šaulių būrį. Būrio vadui Petraičiui paraginus, vykau Klaipėdos vaduoti. Tame žygy užtrukom apie 2 savaites."

Dėkingi esam savanoriui kūrėjui šauliui Kazimierui Kriaučiūnui už didingų Lietuvos nepriklausomybės kovų ir žygių atpasakojimą. Panašūs žygiai vainikuoja kiekvieną mūsų tarpe esantį gyvąjį savanorį kūrėją. Nuoširdžiai sveikinam visus ir su pagarba lenkiam galvas. Ypatingai tenka pasveikinti šaulį Kazimierą Kriaučiūną, nes jis švenčia aktyvios šaulio tarnybos 25 metų sukaktį, o vasario 16 švęs savo garbingo gyvenimo 75 metų jubiliejų.

J.M.

DR. VINCO KUDIRKOS ŠAULIŲ KUOPA

Worcester, Mass.

Sausio 15 Maironio Parke įvyko Dr. Vinco Kudirkos šaulių kuopos metinis susirinkimas. Nežinint kudio šiais metais apščiui turim, susirinkime dalyvavo daug narių.

Susirinkimą atidarė kuopos pirm. A. Zenkus. Perskaitė darbotvarkę, kuri buvo priimta. Susirinkimui pirmininkauti buvo pakviestas K. Česna, vicepirmininkauti — A. Grabauskas ir sekretoriauti — E. Gorodeckienė.

Pirm. A. Zenkaus pranešimas buvo trumpas ir išsamus. Kuopos veikla plačiai aprašoma spaudoj, todėl visiem yra žinoma. Padėkojo visiems, kurie prisidėjo prie kuopos darbų. Nušvietė darbo gaires ateinančiam metam. Prašė visus su dar didesniu pasiryžimu ir energija toliau vienintgi dirbti.

Kultūrinių reikalų vedėjo V. Gedminto pranešimas buvo panašus į kuopos pirmininko. Baigdamas pranešimą, kvietė visus būti mūsų tautos ambas-

adoriais. Linkėjo dirbti ir kviesti kitus tapti mūsų kuopos nariais.

Kuopos vicepirm. K. Prapuolenis priminė mūsų kuopos globėją dr. Vinčą Kudirką ir jo atliktus darbus Lietuva.

Iždininkė F. Spirauskienė pranešė, kad kuopos iždas, energingos valdybos dėka, yra gerame stovy. Sporto-šaudymo vadovui nedalyvaujant, pranešimą padarė jo padėjėjas A. Grabauskas. Jis pranešė, kad kuopa yra gavusi puikią amerikiečių vietovę, kurioj galės praveisti mažo kalibro šaudymo varžybas.

Susirinkimo metu buvo pranešta, kad Worcesterio Lietuvių Organizacijų Taryba rengia vasario 13 Lietuvos nepriklausomybės 59 metų sukakties minėjimą, kuriame kuopa pakviesta tvarkyti eiseną į pamaldas ir rūpintis vėliavų nešimu.

Lietuvos laisvinimo darbam paremti nutarta paaukoti 25 dol. ir šiais metais juos skirti Vlikui. Worcesterio lietuvių radijo valandos išlaikymui paskirta 50 dol.

Nutarta dalyvauti Lietuvių

LŠST centro valdybos pranešimai

Pranešama, kad centro valdybon kooptuoti šie nariai: Algirdas Budreckas — teisiniu patarėju, Alfonsas Gailius — II-uoju sekretorium, Jonas Platakis — Sąjungos sporto-šaudymo vadovu.

-0-

LŠST vicepirmininkas Juozas Žemaitis dėl perkrautų kasdieninių pareigų nuo 1976 gruodžio 12 iš pareigų pasitraukė.

-0-

1977 metų LŠST kultūrinis suvažiavimas numatytas surengti per ilgąjį savaitgalį, liepos 2-4, Union Pier, Mich. Smulkesnės informacijos daliniam bus išsiuntinėtos vėliau. Suvažiavimo stovyklos vyriausiuoju vadovu paskirtas E. Vengianskas.

-0-

Šaulė Stefanija Kaunelienė, pasikeitus Sąjungos vadovybei, sutiko ir toliau redaguoti Tremties Trimitą, kuris spausdinamas Kario žurnale. Redaktorė nusiskundžia spaudos bendradarbių stoka. Tokia padėtis labai apsunkina redaktorės darbą ir susilpnina šauliškos idėjos bei žinių sklaidimą.

Kario administracija, taip pat nusiskundžia, kad daugelis šaulių neatnauja žurnalo prenumeratos.

Dalinių vadovybės prašomos praveisti Kario platinimo vaju ir iki kovo 1 pranešti bendrą Kario skaitytojų skaičių centro valdybai.

ŠAULYS TREMTY

KAZYS ČESNA

Lietuvoj šaulių Sąjungos pagrindiniai dėsnių buvo: ginti Lietuvos nepriklausomybę, lietuvišką žemę; sviestis ir sviesti kitus; stiprinti valią ir kūną; būti drausmingu, mandagiu ir branginti šaulio vardą.

Aš manau, kad šie dėsnių niekad nepasens ir bus šauliam

Organizacijų Tarybos ruošiamoj savaitėj balandžio 11-17 ir ten turėti kuopos atskirą stalą. Kuopos metinį koncertą nutarta surošti Maironio Parke gegužės 28. Nariai pasisakė, kad Naujosios Anglijos šaulių rinktinės kultūrinis savaitgalis būtų suorganizuotas pas lietuvių pranciškonus, Kennebunkport, Maine.

Susirinkimą baigiant, kuopos vicepirm. K. Prapuolenis pranešė, kad prieš kelias dienas Lietuvoj mirė kuopos pirmininko A. Zenkaus motina a.a. Petronėlė Zenkuvienė. Jis pravedė jos pagerbimą, primindamas, kad už jos vėlę bus užrašytos Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioj mišios, o po pamaldų bus pusrūčiai. Pirm. A. Zenkus padėjo už pareikštą užuojautą, primindamas, kad jo motina buvo gera šaulė, padėjusi savo laiku N. Martinoniui suorganizuoti Lietuvos šaulių Sąjungos chorą.

Mielam kuopos pirmininkui A. Zenkui, netekus brangios marmytės, kuopos sesių ir brolių šaulių vardu reiškia giliausią užuojautą. Jo skausmu dalinamės visa šauliška šeima.

Susirinkime šauliai ir šaulės dalyvavo su uniformomis, o jų neturinčios sesės šaulės dėvėjo tautinius drabužius. Po susirinkimo buvo padaryta daug nuotraukų. Nuotraukas darė šaulys St. Urbonas iš Bostono.

Po to įvyko bendros vaišės su Meno Mėgėjų Ratelio nariais. Vaišių metu, grojant akordeonu š. Ed. Meilui Jr., buvo ir šokiai. Pertraukos metu pirm. A. Zenkus pranešė, kad kuopoj gauta Lietuvos šaulių Sąjungos Tremty išleista dr. Konstantino R. Jurgėlos istorinė knyga LITHUANIA: THE OUTPOST OF FREEDOM. Patarė tą knygą visiems įsigyti.

J.M.

Šaulė Anelė Maskeliūnienė skaito savo kūrybą. Jos vienas eilėraštis yra šiame puslapyje. Nuotr. St. Urbono

NAUJOSIOS ANGLIJOS RINKTINĖS PRANEŠIMAS

Naujosios Anglijos šaulių rinktinės valdybos posėdis kviečiamas 1977 vasario 6, sekmadienį, 2 val. po pietų, Dorchester, rinktinės pirmininko bute. Posėdis turėjo įvykti sausio 16, bet buvo perkeltas Worcesterio gyv. valdybos narių prašymu. Šauliai, turį kokių nors sumanymų, prašomi kreiptis į savo kuopose esančius rinktinės valdybos narius ir juos supažindinti su savo sumanymais. Visi sumanymai bus svarstomi v-bos posėdžio metu.

kelrodžių į kilnius ateities tikslus. Mes tik galim didžiuotis nepriklausomos Lietuvos šaulių nuveiktais darbais Lietuvoj ir lietuvių bei žmonijos gerovei.

Už tuos kilnius darbus, už šaulišką patriotizmą, laisvės gynimą, būdami ištikimi savo šauliškiems principams, užėjus sovietinei okupacijai, 1940 šauliai, imant procentais, daugiausia nukentėjo kalėjimuose ir Sibiro taigose. Jie pateko į pirmą ugnį. Komunistai gerai žinojo, kad šauliai neišsivadės laisvės ir nevergaus okupantui. Tai įrodė pasilikę neišvežti šauliai, prisidėjus vokiečių-rusų karui. Nors žuvo keli tūkstančiai, bet vėl skambėjo Nepriklausomybės daina per lietuvišką radiją. Kada vokiečiai dar tik pradėjo žygiuoti per Lietuvos laukus, Kaune šauliai ir partizanai jau kėlė trispalvę ir giedojo tautos himną. Nors neilgai Lietuva buvo nepriklausoma, tačiau parodė pasauliui, kad lietuvis nevergaus. Tuo ir mes šventai tikim.

Mum, čia atsidūrusiems, skaudu matyti pavergtus brolius ir seseris. Todėl mūsų pareiga ir šventa prievolė dirbti, kad ta vergija ilgai nesitęstų. Tam darbai privalom būti pasirošę, nes

DARBŠČIOS SESĖS

1975 lapkričio 27 šventėm Dr. Vinco Kudirkos šaulių kuopos 5 metų įkūrimo sukaktį. Sesės rūpinosi, kad visi svečiai būtų skaniai pavaišinti. Darbo buvo daug — dirbo visos sesės.

Tuo po to gruodžio 5 Worcesterio Lietuvių Organizacijų Taryba ruošė P. ir A. Brazinskam Maironio Parke susipažinimo popietę. Šaulės buvo pakviestos pagaminti lietuviškus pietus. Ir šio darbo šaulės neatsisakė. Dirbo visos, ne tik pietus gamindamos, bet ir namuose kepė ir nešė į Maironio Parką. Jų pasišventimo dėka buvo paruošti skaniausi lietuviški pietūs. Jom visom tikrai priklausau nuoširdžiausia padėka. P. ir A. Brazinskių pastoviam įsikūrimui laisvojo Amerikoje Dr. Vinco Kudirkos šaulių kuopa paaukėjo 100 dol.

J.M.

GYVENIMO RUDUO

Su šiaurės rudenio vėju
Širdin tau atklys ilgesys.
Krentantys lapai šnarės tau.
"Myliu" ar kas pasakys?

Pasibaigė vasaros džiaugsmas,
Bet su pavasariu vėl jis sugrįš.
Prabėgo jaunystė, kaip sapnas,
Ir niekad, oi niekad negrįš.

Veltui tu lauksi ir šauksi,
Klajodams ieškosi laukuos.
Širdyje paliks miręs jausmas,
Ir plaukus sidabras tau puoš.

Gyvensi vien tik atminimais
Jaunystės svajonių gražių.
Su rudenio vėjais raudosi
Prabėgusių laimės dienų.

Mintimis tu sugrįši vaikystėn,
Kai vaikščiojai džiaugsmo taku.
Neliūdėki prabėgusios jaunystės,
Palikusios grožio sapnu.

Gal radai tu laimę ir turtą,
Pasiekei, gal būt, aukštos tu garbės.
Nerasi naktį tų užburty,
Jaunystė jau tau nežydės...

Anelė M.

šių dienų gyvenimas stato didelius reikalavimus.

Todėl šaulių Sąjungos atsteigimas tremty yra sveikintinas. Garbė tiem, kurie ėmė to sunkaus darbo — tęsti šaulišką idėją išeivijoj.

Atsteigtosios šaulių Sąjungos statute rašoma: "LŠST lojaliai bendradarbiauja su Lietuvos valstybės išlikusiomis institucijomis, Lietuvos laisvinimo veiksniais, visomis turimomis išgalėmis remia kiekvieną lietuvių naudingą darbą ir ypatinai rūpinasi lietuvių išlaikymu lietuviško jaunimo tarpe."

Gražūs siekiai, gražios idėjos, bet jiems įgyvendinti reikia didelio pasišventimo. Amerikos gyvenimas mus daro materialistais, o visagalis doleris dažnai stumia nuo gražių idėjų. Skaudu, bet tiesa, kad ne vienam jau ir iš mūsų šaulių sunku pasišvesti visuomeniniam darbui, o ką jau bekalbėti, kai reikalas verčia prisidėti savo asmeniškai auka. Tai aš patyriau rinkdamas aukas Vlikui. Pažinau žmones, pamačiau jų tikruosius veidus ir jų pasišventimą Lietuvos laisvinimo reikalams.

Brangieji, laisvės mum niekas nedovanos, kol jos patys neiškovosim. Kovos priemonių šiuo metu yra daug, tik reikia vieninai dirbti, pasirengus suprasti šių dienų reikalavimus bei pakitimus ir blaiviai vertinant įvykius.

Šauliam nuolat reikia galvoti, kaip įvykdyti laisvos Lietuvos atstatymą. Šaulys turi nuolat girdėti savo sąžinės balsą, kad jo laukia pavergtą tėvynę Lietuvą. Šaulys neturėtų sąžinės, jei užmirštų Lietuvą ir virstų nudžiūvusia šaka, supuvusiu stuoabriu svetimoj šaly.

Išeivijoj reikia žvelgti į ateitį, nes ateitis bus tokia, kokius pagrindus jai šiandien padėsime mes, šauliai, savo veikla, savo darbu, savo aukomis, savo elgesiu, kaip pritrauksim lietuvišką jaunimą prie lietuviškos veiklos. Mylėti Lietuvą iš tolo gali tik tas, kas yra ją pažinęs, jį gyvenęs. Sunku ją pamilti tam, kuris jos nėra matęs ir jos nepažįsta. Ne juokais Vydūnas sakė: "Kuris tėvynei miręs, tas pragaran tegrimzta."

Dr. K. Pautienis viena proga yra pasakęs: "Šauliai turi būti išeivijoj lietuvių, tautinio atsparumo puoselėtojai, pavergtos tėvynės vadavimo ambasadoriai."

A.A.

PETRONĖLEI ZENKUVIENEI

Lietuvoje mirus, jos sūnų Dr. Vinco Kudirkos šaulių kuopos pirmininką, ALGIRDĄ ZENKŲ skausmo dienos giliai užjaučiame ir kartu liūdime.

Bostono šauliai

Auka paremk lietuvišką spaudą,
nes ji palaiko mūsų tautinę
gyvybę!

NUO PAT JAUNYSTĖS RŪPINOSI VARGŠAIS

Kun. Simono Morkūno 75 m. amžiaus sukaktis

Lietuvių ir amerikiečių spaudoj neįrašyti minimas kun. Simonas Morkūnas. Tai uolus savo lietuviškos parapijos ugdytojas, patriotas lietuvis ir gerų darbų rėmėjas. Dėkingas Dievui už gerą sveikatą, kun. S. Morkūnas uoliai dirba lietuviškoj Šv. Kazimiero parapijoje, Sioux City, Iowa, kur vasario 16 sulauks 75 metų amžiaus. Kai daug jaunesni kunigai pagal laiko madą traukiasi į pensiją, kun. Morkūnas planuoja ateiti čia.

Kun. Simonas Morkūnas gimė 1902 vasario 16 Valtūnų kaime, Žemaitkiemio valsč., Ukmergės apskr. 1926 baigė Kėdainių suaugusių gimnazijos 5 klases, 1933 birželio 15 baigė kunigų seminariją ir Vytauto D. universiteto teologijos-filosofijos fakulteto teologijos skyrių. 1933 balandžio 1 Kauno katedroj arkivysk. J. Skvireckas jį įšventino į kunigus.

Pastoracija Lietuvoj

Netrukus po šventimų, 1933 birželio 20 naujasis kunigas buvo paskirtas Kauno Prisikėlimo bažnyčios vikaru. Tose pareigose išliko iki 1944 gegužės 12.

Nuo 1933 liepos 15 iki 1940 birželio 15 buvo Šv. Vincento Pauliečio Dr-jos Prisikėlimo skyriaus pirmininku. 1935-1937 buvo krikščionių darbininkų Prisikėlimo skyriaus pirmininku.

Kun. S. Morkūnas nuo pat jaunystės rūpinosi vargšais, seneliais, ligoniais, studijuojančių jaunimu. Būdamas Prisikėlimo bažnyčios vikaru, per 10 metų vargšų reikalams surinko ir išleido du milijonus litų.

Senelių ligonių prieglauda, moderniausia visam Pabaltijai, pastatė irgi kun. Morkūnas. Prieglauda, kurioje buvo apie 300 ligonių, kainavo kone pusę milijono litų.

Be to, dar įkūrė kitą senelių-ligonių prieglaudą su 60 lovų, bei įkūrė tris vaikų darželius, kurių vienas buvo pats moderniausias visoj Lietuvoj.

1944 gegužės 12 kun. S. Morkūnas buvo paskirtas Kaune, Vilijampolėje, didelės (20,000 parapičių) Šv. Juozapo parapijos klebonu. Jis kartu liko ir Kauno infekcinės ligoninės vicedirektorium. Jam buvo pavesta pastatyti milijoninės vertės bažnyčią, koplyčią Lampėdžių kurorte ir senelių prieglaudą.

Vokiečių okupacijos metu jis daug padėjo Kauno žydams ir keletą jų išgelbėjo nuo mirties. Taip pat jo iniciatyva keletas politinių kalinių karo metu buvo paleista iš kalėjimo.

Kauno, ypač "Brazilkos", vargšų jis būdavo vadinamas "ubagų karalium", nes, gerasirdžių žmonių padedamas, nuolat vargšus šelpė maistu, drabužiais ir pinigais, o vaikus globėjo vaikų darželiuose, tėvus — prieglaudose.

Kun. S. Morkūnas ekumenizmą vykdė praktiškai nuo pirmųjų kunigystės dienų. Jis artimui padėdavo visiem religinių ir pažiūrų skirtumo. Nenuostabu, kad Kauno žydai, įvertindami jo pasiaukojimą vargšams, paaugojo 10,000 litų naujojo prieglaudų-ligoninės įrengti dideliam kambariui seneliams il-sėtis.

Karo nublokštas į Austriją, 1945-46 kun. S. Morkūnas buvo Kufsteino ir Hechingeno lietuvių stovyklų kapelionu ir 1947-49 lietuvių sielovados Vokietijoje ir Austrijos prokuratorium.

Veikla Amerikoje

Į JAV kun. S. Morkūnas atvyko 1949 lapkričio 1 ir iki 1951 sausio 17 kapelionavo Šv. Vincento ligoninėje, Sioux City, Iowa. Geriau pramokęs angliskai, buvo paskirtas Šv. Petro ir Povilo parapijos primuovu vikaru Carroll, Iowa. Jubiliasis nuo 1951 balandžio 14 iki dabar eina Šv. Kazimiero lietuvių parapijos Sioux City, Iowa, administratoriaus pareigas.

Dideli kun. S. Morkūno administraciniai gabumai ir patirtis, įgyta Lietuvoje, pasireiškė ir JAV. Dirbdamas su pasiaukojimu, per 3 savaites pats vienas surinko 20,692.20 dol. ir buvo pirmas Sioux City klebonas, išmokėjęs vyskupijai aukštesnės centrinės mokyklos kvotą.

1958 didinant centrinę aukštesnę katalikų mokyklą, Šv. Kazimiero parapijai buvo skirta 30,000 dol. kvota. Kun. S. Morkūnas, neturėdamas automobilio, ėjo iš namų į namus ir surinko įsipareigojimų 45,634 dol. 75 šeimų lietuviška parapija laimėjo pirmą vietą. 1975 ir 1976 metais Šv. Kazimiero parapija, vadovaujama kun. S. Morkūno, taip pat laimėjo pirmą vietą tarp 137 diecezijos parapijų.

Neužmiršamas ir savo parapijos gerbūvis. Šventorių pastatytas gražus Marijos paminklas, elektriniai vargonai pašvęsti Šiluvos Marijos garbei. Automobiliam statyti nupirktas nemažas sklypas. Giliai duobei užpilti nemokamai gauta 10,000 lodų senų plytų. Už jas būtų tekę mokėti 30,000 dol.

Taupydamas parapijos pinigų, klebonas išlaikė egzaminus ir gavo teisę tvarkyti vadinamą "boilerį", kuriam aptarnauti pagal miesto taisyklės reikalingas specialistas. Užtuot mokėjus aukštą algą tokiam specialistui, klebonas per tuos 23 metus parapijai sutaupė šiam reikalui 150,000 dol. su viršum. Jis parapijai padeda ne tik taupumu, bet ir savo aukomis iš kuklios algos. Viso parapijai paaugojo 10,689 dol.

Kun. Simonas Morkūnas žinomas ir kaip lietuviškų reikalų rėmėjas. Jis vienas iš pirmųjų stambiomis aukomis yra parėmęs Lietuvių Fondą, Šiluvos Marijos ir Kankinių koplyčių statybą, LKR Šalpą, tapdamas pirmas kunigas mecenatas (iki šiol jai yra paaugojęs 5,000 dol. su viršum), Amerikos Lietuvių Katalikų Tarnybą, lietuvių pranciškonų statomą Kultūros Židinį Brooklyne, L.K. Mokslo Akademiją Romoje, Rezoliucijų Komitetą, Vasario 16 gimnaziją, saleziečių gimnaziją, lietuvišką spaudą ir kitas lietuviškas įstaigas.

Kenčia Lietuvoje, Sibire ir kitur kun. S. Morkūno taip pat neužmiršti. Iki šiol jis yra išsiuntęs 200 brangių siuntinių, iš kurių vien tik pereitais metais 24, už bendrą 9,500 dol. sumą.

Pietų Amerikos dviem neturtingiems jaunuoliams yra apmokėjęs už mokslą, siekiant kunigystės. Dabar juodu jau yra kunigai ir dirba misijose.

Kaip gabus parapijos reikalų tvarkytojas, kun. S. Morkūnas sėkmingai praveda vėjus parapijos reikalams. Per 25 metus šio parapijoje turėta 1,026,685.74 dol. pajamų. Į šią sumą įeina 106,688 dol. procentų. Daugiausia išleista centrinei aukštesniajai katalikų mokyklai pastatyti, padidinti ir išlaikyti: 232,624.16 dol. Bažnyčios pakartotam atnaujinimui, vitražam, varpam, vėsinimo sistemai įvesti, bažnyčios nuosavybei padidinti, naujiems stogams ir pan. išleista 127,729.85 dol.

Prieš kun. S. Morkūno atvykimą į šią parapiją metinės parapijos pajamos siekė apie 6,000 dol., nors tada parapija buvo žymiai didesnė. Vien pereitais metais gauta pajamų 83,065.62 dol. 1977 sausio 1 banke parapijos sąskaitoj naujo parapijos centro statybos fonde buvo 234,000 dol. ir einamiesiems parapijos reikalams 29,122.39 dol.

Visa šita mažoji parapijoje buvo įmanoma atsiekti nepaisant dviejų potvynių ir dviejų didžiausių maisto fabrikų uždarymo. 1954 uždarius Cudahy's fabriką, iš 100 šeimų 62 šeimos neteko darbo, 1963 uždarius Armourą, iš 80 šeimų 40 neteko darbo. Dėl to 50 šei-

mų išvyko ieškoti darbo į kitus miestus. Parapija buvo sumažėjusi iki 68 šeimų.

Dabar Šv. Kazimiero parapijoje yra 104 šeimos su 380 asmenų. Ankstesnių ateivių yra 2 šeimos, tremtinių — 7, iš kurių 3 mišrios. Visi kiti parapičiai — čia gimę pirmos, antros ar trečios kartos lietuviai ir dalis kita-tiečių.

Kun. S. Morkūnui sekmadieniais yra talkinę šie prelatai: prel. Ed. Vollmer, diecezijos laikraščio vyr. redaktorius, vienas geriausių pamokslininkų, didelis lietuvių draugas, talkino 8 metus; prel. dr. L. J. Hoffman, generalinis vikaras, talkino 10 su puse metų; prel. L. M. Ziegmann, dabartinis kancleris, talkina jau 4 metai.

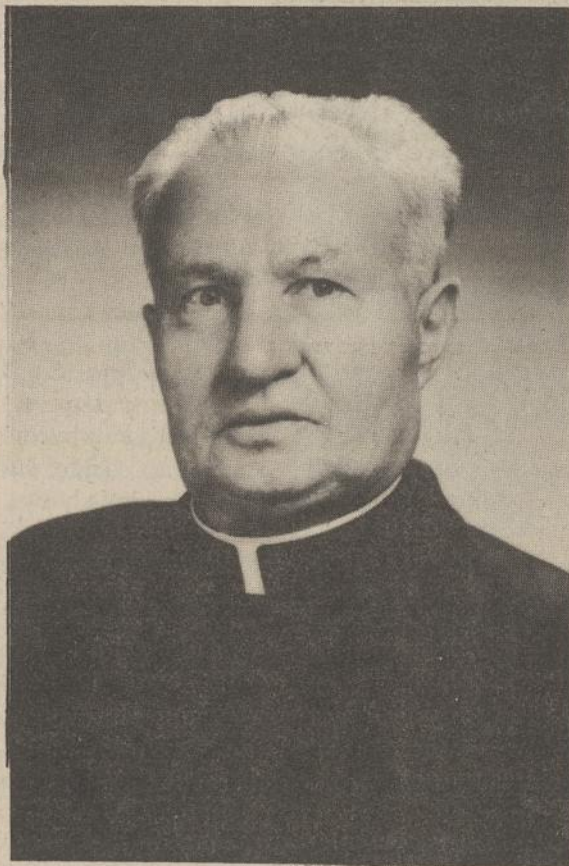
Klebonui taip pat talkina veiklūs komiteto direktoriai Juozas Uknis Jr. ir Jonas Yorkus, kolektorių pirmininkas Stasys Osteen su 40 kolektorių.

Iowos valstijoje kun. S. Morkūnas yra tikras Lietuvos ambasadorius. Jis daug prisidėjo prie rezoliucijų pravedimo kongrese ir senate. Tuo reikalu yra parašęs daugybę laiškų ir telegramų bei įjungęs žymius dvasininkus, advokatus, mokytojus ir kitus

veikėjus į Lietuvos laisvinimo bylą.

Kun. S. Morkūnas sumaniai gina Lietuvos reikalą ir tenyktėj spaudoje. Jo straipsniai dažnai spausdinami vietos dienraštyje ir diecezijos savaitiniame laikraštyje.

Kartu su jubiliumu tenka dėko-

Kun. Simonas Morkūnas

JAV LB KULTŪROS TARYBOS VEIKLA

Naujoji LB kultūros taryba savo veiklą pradėjo 1976 gruodžio 18 aplinkraščiu, kuriuo naujai patvirtintas kultūros tarybos pirmininkas Juozas Gaila prisistatė apygardų ir apylinkių valdyboms, prašydamas talkos ir finansinės paramos užsibrėžtų kultūrinių darbų vykdymui. Apylinkių valdybos prašomos būtinai turėti narį kultūriniam reikalams, su kuriuo kultūros taryba galės palaikyti tiesioginį ryšį. Savo kultūrinių vadovų pavardes ir adresus iki šiol pranešė šios apylinkės ir apygardos.

Auroros apylinkės kultūros ir švietimo reikalų vadovas — Algis A. Venckus; Omahos apylinkės kultūrinis reikalas tvarko pirm. B. Sulskis; Patersono apylinkės kultūriniam reikalams vadovauja V. Čižiūnas; St. Peterburgo kultūros komisijos pirmininkė — Veronika Kulbokienė, nariai — Rožė Jasinskienė-Mainelytė ir Simas Valbasiš; Vakarų apygardos kultūrinių popiežių komisijai pirmininkauja Alė Rūta-Arbienė (ši komisija rūpinasi kultūriniais reikalais Los Angeles ir Santa Monica apylinkėse). Worcesterio apylinkės valdyboje narys kultūriniam reikalams — Jonas Baškys; Waterburio apylinkėje — Viktoras Vaitkus.

Baltų dramos antologija

Į kultūros tarybą kreipėsi Waveland Press leidykla, painformuodama, kad ji išleidžianti baltų dramos antologiją anglų kalba "Confrontations with Tyranny" (Akistatos su tiranija). Tai stambus tomas su šešiais dramų veikalais, tarp kurių A. Landsbergio "Penki stulpai turgaus aikštėje" ir A. Škėmos "Pabudimas".

Kultūros taryba, ragindama visas apylinkes šią antologiją užsakyti savo vietovių amerikiečių bibliotekom ir apskritai platinimui, pasinaudojo Draugo kultūrinio priedo 1976 lapkričio 20 kirtine parašte, kurioje buvo smulkiai aprašytas knygos "Akistatos su tiranija" gimimas ir jos reikšmė mūsų kultūros pristatyme anglosaksų pasauliui.

Waterburio ir Patersono apylinkės pirmosios užsisakė šią antologiją platinimui ir bibliote-

Lituanus žurnalo fondacija

LB krašto valdyba savo posėdy sausio 24 patvirtino šį Lituanus fondacijos tarybos ir valdybos sąrašą, pristatytą kultūros tarybos: R. Vedegys — pirmininkas, A. Zailskaitė — sekretorė, J. Kučėnas — administrato-

rius, A. Astašaitis, J. Gaila, A. Gečys, J. Juozavičius, S. Kuprys, A. Tamošiūnas, dr. J. Račkauskas ir dr. V. Vygantas. Lituanus žurnalo atsakingas redaktorius — dr. J. Račkauskas, redaktoriai — dr. A. Klimas, dr. T. Remie-kis ir dr. V. Vardys.

Premija dailei

LB kultūros taryba, vertindama mūsų dailininkų indėlį į išeivijos kultūrinį gyvenimą, paskyrė 1000 dolerių premiją ir sudarė vertinimo komisiją. Į komisiją įeina šie dailininkai: V. Vizgirda — pirm., A. Elskus, P. Lapė ir R. Viesulas. Premija nebus skiriama jau panašią premiją gavusiam dailininkui ir komisijos nariui. Komisijos posėdis įvyks vasario 5 Kultūros Židiny, New Yorke. Premijos mecenatas — Lietuvių Fondas.

LF pelno skirstymo komisijos posėdis

Sausio 22 Chicagoje įvyko Lietuvių Fondo pelno skirstymo komisijos posėdis. Posėdy JAV LB-nei atstovavo krašto valdy-

ti Dievui už jo gerą sveikatą, darbštumą ir patvarumą. Linkėtina veikliam klebonui ir toliau nepalūžti, o Dievui laimint ir toliau aukotis tikėjimui plėsti, pavergtai Lietuvai laisvinti bei pavestom sielom tarnauti.

K. Bučmys

bos paskirti atstovai: švietimo tarybos pirm. Bronius Juodelis, kultūros tarybos pirm. Juozas Gaila ir Liuda Germanienė.

Iš gautų prašymų finansinės paramos įvairiam kultūriniam reikalams susidarė išspūdis, kad mūsų kultūrinis gyvenimas yra gyvastingas ir judrus, bet reikalaujantis žymiai stambesnių lėšų, nei LB kultūros taryba su Lietuvių Fondo talka gali sutelkti. Prašymai lietuvių dokumentų mikrofilmavimui, iš nepriklausomos Lietuvos atvežtų senų filmų atnaujinimui, video juostų ir filmų iš dabartinio išeivijos gyvenimo pagaminimui, lietuviškų raštų anglų kalba išleidimui, Amerikos lietuvių dainų rinkinių paruošimui, muzikologijos centro išlaikymui, etninės enciklopedijos leidimui ir t.t.

Visi prašymai, liečiant JAV kultūrinis ir švietimo reikalus, be ilgesnių svarstymų buvo perduoti LB kultūros ir švietimo taryboms išstudijuoti ir rekomenduoti. Kultūros tarybai buvo paskirta 7000 dol. Pasaulio Lietuvių Archyvo išlaikymui, dailės premijai, lietuvių radijo valandėlių konkursui, muzikinio kūrinio užsakymui ir filmo iš mūsų kultūrinio gyvenimo paruošimui.

j.g.

WATERBURY, CT.

Atvyksta Antanas Gustaitis

Jau bus per dvidešimt metų, kaip vietos lituanistinės mokyklos palaikymui priešgavėniniame laikotarpy čia rengiamas tradicinis užgavėnių vakaras.

Šiemet jis įvyks vasario 12 Šv. Juozapo mokyklos didžiojoje salėje, 29 John Street, Waterbury, Ct.

Vakaro rengimą perėmė Lietuvių Bendruomenė, nes jo rengimas mokytojam ir tėvų komitetui buvo nemažas apsvėrimas. Gautas pelnas visada buvo naudingas mokyklos išlaikymo reikalams.

Kadangi Lietuvių Bendruomenės pareiga remti lituanistinę mokyklą, tai ir toliau parengimo pelnas bus skiriamas lituanistiniam švietimui, jaunimo veiklai paremti bei kultūriniam reikalams.

Vakaras visuomet rengiamas linksma vakaro pobūdžio su kultūrine dainos, šokio ar literatūrine programa. Šių metų vakaro programoje dalyvaus rašytojas-poetas Antanas Gustaitis. Jis paskaitys iš savo naujausios knygos — humoreskų ir feljetonų. Taip pat dalyvaus "linksmyjų brolių" duetas — Jonas Bei-

norius ir Jonas Brazauskas su specialiai vakarui paruošta programa.

Salė bus dekoruota stilizuotame liaudies meno stiliuje su spalvingu apšvietimu. Šokiama groso Terri-Martin-Martinaičio orkestras iš Hartfordo. Vaisėm bus paruoštas užgavėnių valgių bufetas. Laimėjimui bus leidžiamos trys meniškos premijos. Stalų rezervacijos priimamos knygyne Spauda, 10 John Street, arba pas valdybos narius.

Rengėjai deda didžias pastangas, kad vakaras būtų įvairus, modernus ir gerai pravestas. Vav

— New Britain, Conn., Šv. Andriejaus lietuvių parapijos salėje sausio 27 vyko Connecticut apylinkės lietuvių kunigų vienybės susirinkimas. Susirinko 20 kunigų su viršum. Į naują valdybą išrinkti: pirm. kun. J. Rikteraitis, vicepirm. kun. J. Matulis, išd. kun. J. Vilčiauskas, sekr. kun. dr. V. Cukuras. Vadovaujant naujam pirmininkui kun. J. Rikteraičiui, buvo svarstomi pasaulio ir kiti lietuviškų parapijų reikalai.

— Aidas, Hamiltono mergaičių choras, 1977 rugpjūčio mėn. koncertuos Brazilijoje — Sao Paulo ir Rio de Janeiro miestuose ne tik lietuviams, bet ir brazilams.

iš visur

— Amerikos Balso lietuvių laidos transliacija sausio 20 sutapo su prezidento inauguracija. Tiesiogiai sekant iškilnių eiga, buvo perduotos prezidento J. Carterio ir viceprezidento W. Mondale kalbos. Programai vadovavo Amerikos Balso lietuvių tarnybos viršininkas A. Petrutis ir vyr. redaktorius J. Blekaitis. Tą patį vakarą vietinė 5-ta TV stotis transliavo specialų reportažą apie Amerikos Balso. Ekraną tarp kitų buvo matomi A. Petrutis ir J. Blekaitis, perduodant pranešimą į Lietuvą.

— Solistas Rimas Strimaitis, gyvenęs Toronte ir Kanadoje baigęs dainavimo bei konservatorijos studijas, Chicago lietuvių operos pakviestas, šiemet atliks Romeo partiją Gounod operoje "Romeo ir Julija". Šios operos spektakliai pradėdami balandžio 3.

— Jungtinis koncertas, kurio programą atliks Grandies tautinių šokių grupė, Audros mergaičių choras ir liaudies instrumentų ansamblis, įvyks vasario 6 Marijos aukštesniosios mokyklos salėje, Chicagoje. Koncertą rengia Lietuvių katalikų rėmėjų šalpos fondas.

— Kun. Kazimieras Pugevičius, Lietuvių Katalikų Tarnybos vedėjas, iš New Yorko, lankėsi Chicagoje. Sausio 21 Šv. Kazimiero seserų vienuolynė turėjo kursą apie pašaukimus. Dalyvavo vysk. V. Brizgys, įėjusių provincijolas tėv. L. Zaremba, SJ, marijonų provincijos sekr. tėv. A. Naudžiūnas, MIC, pranciškonų pašaukimų vadovas tėv. J. Bacevičius, OFM, jaunųjų kunigų atstovai kun. J. Šarauskas ir kun. R. Kasputis, kazimieriečių vyriausia vadovė sesuo M. Lorenza, Nek. Prasidėjimo Marijos seserų vyr. vadovė sesuo M. Margarita ir kt.

— Waterbury, Conn. vasario 12, šeštadienį, Šv. Juozapo mokyklos salėje Lietuvių Bendruomenės apylinkė rengia tradicinį užgavėnių balių. Programoje dalyvauja rašytojas Antanas Gustaitis. Pradžią 7 v.v. Pelnas skiriamas lituanistinei mokyklai paremti.

— Solistes Adrianos Jocytes, atvykusios iš Buenos Aires, Argentinos, koncertas Clevelande, Dievo Motinos nuolatinės Pagalbos lietuvių parapijos didžiojoje salėje įvyks vasario 13, sekmadienį, 3 val. po pietų. Rengia Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos Clevelando skyrius.

— Chicago Lietuvos vyčiai vasario 6 Martinkuje salėje rengia Lietuvos atsiminimų banketą ir Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimą.

— Čiurlionio ansamblis, vadovaujamas muz. Alfonso Mikulskio, atvyksta į Providence, Rhode Island. Balandžio 24, sekmadienį, 10 v. ryto giedos per mišias katedroj miesto centre, o 3 val. po pietų duos koncertą Veterans Memorial Auditorium. Bilietus į koncertą bus galima gauti Bostone, Brocktone, Cape Code, Hartforde, New Londone, Putname ir Worcester pas platintojus, kurių pavadės bus skelbiamos vėliau spaudoje.

— Toronte, Ont., Kanadoje, aukštesnieji lituanistiniai kursai šiemet dirba su 64 studentais, paskirstytais į keturias klases.

— Draugo romano premijos įteikimo išlaidos — koncertas įvyks kovo 26 Chicagoje, Jaunimo Centre.

— Nauji Darbininko skaitytojai: B. Juodelis, Downers Grove, Ill., V. Beraitis, Brick Town, N.J., J. G. Konstance, Broomall, Pa. Užsakė kitiem: Z. Merkevičius, New Haven, Conn. — A. Kupčinskis, Brookline, Mass., J. Buivys, Baltimore, Md. — G. Buivius, Arcata, Calif. Sveikinam naujus skaitytojus ir dėkoti už sąsakytojam. Naujumi skaitytojams Darbininko prenumerata pirmiems metams tik 10 dol. Atnaujinant Darbininko prenumeratą visiems 12 dol. metams.

ATEITIES AUŠRA

Straipsnius, korespondencijas, laikraštelius bei kitas įdomybes siųskit:
"Ateities Aušra", 86-01 115 St., Richmond Hill, N.Y. 11418.
Redaguoja Rasa Razgaitienė — Tel. (212) 849-6233

X ŽIEMOS KURSAI DAINAVOJ "PAŽIŪROLOGIJA"

*Mielas drauge, kai sugrįši
į stovyklos lankėles,
gal atvorykštėj matysi
daug gražesnės spalvėles.*

Gruodžio 26 prasidėjo dešimtieji metiniai ateitininkų žiemos kursai Dainavoj. Suvažiavę, užsiregistravę ir susiradę kambarius, išsisklaidėm po visą Dainavą. Čiuožėm, važinėjom rogutėmis, vaikščiojom su seniai matytais draugais, gėrėdamiesi baltą, apsnigta Dainavos gamta. Laimingi, nors sušalę ir išalkę, grįžom į Baltuosius Rūmus. Mišios, vakarienė ir vakarinė programa. Pirmiausia susipažinom su mūsų vadovybe: kun. S. Yla — vyriausias studijų dienų vadovas ir paskaitininkas, kun. J. Šarauskas — kapelionas ir paskaitininkas, S. Čyvas — moksleivių centro valdybos pirmininkas ir vadovas, P. Kisieliūs Jr. — komendantas, A. Žygas ir N. Lotožaitė — vakarinių programų vedėjai, A. Razgaitis — ūkvedys ir berniukų vyriausias vadovas, D. Mičiūnas — ūkvedys ir vadovas, D. Narutytė — vyriausia mergaičių vadovė, V. Musonytė ir L. Stončiūtė — mergaičių vadovės, V. Neverauskas, akordeonistas ir M. Razgaitienė — šeimininkė.

A. Žygas, rodydamas skaidres iš jo apsilankymo praėjusią vasarą Punske, Lenkijoje, pasidalino su mumis išpūdziais apie to krašto lietuvių gyvenimą. Stebino mus graži gamta, senoviški namai, senutės verpėjos ir jų dainos. Dar kiek papendravę ir pažiūrėję, ėjom nakties poilsio.

Pirmadienio rytas — ne paprastai gražus. Visur tylu, ramu. Saulė, prasiskverbusi pro debesis, papuošė spindesiu apsnigtus medžius ir kalvas. Norėjosi išeiti laukan, bet atvažiavom darbui. Pradėjom nagrinėti mūsų šių kursų temą — pažiūrą. Kursantai buvo padalinti į dvi grupes — A ir B. Kai A grupė skaitykloje klausėsi vienos paskaitos, B grupė salėje klausėsi kitos, ir atvirkščiai.

Pirmiausia Almis Kuolas iš Kanados (tai tas, kuris praėjusią vasarą pasigrobė Danguolę Stončiūtę iš Chicago) įrodinėjo mum, kaip "Pažiūros bręsta į pasaulėžiūrą". Sužinojom, kad kiekvienas iš mūsų turi skirtingas pažiūras, kurios nuolat keičiasi. Jis paaiškino apie tris bendras pažiūras: pasaulėvaizdį, pasaulėžiūrą ir gyvenimo žiūrą.

Prof. K. Skrupskelio tema — "Pažiūros į žmogų ir gyvenimą". Jis aiškino, kaip anksčiau gamta buvo laikoma naudinga žmogui. Per gamtą Dievas kalbėjo su žmogumi. Newtonas ir Darvinas pakeitė žmonių galvojimą. Gamta pasidarė ir motina, ir priešas. Už gerus darbus žmogus nori būti atsakingas, už blogus — atsakomybės nenori imtis.

Vakare buvom suskirstyti į mažas grupes. Turėjom paruošti trumpus vaidinimėlius, kurių tema rīšosi su dienos paskaitomis. Pvz., kiekvienas žmogus mato pasaulį kitaip. Vieni eina į bažnyčią, jaučia pamaldumą, kiti mato tik gražias statulas, paveikslus ir t.t.

Antradienio, Algio Puterio tema — "Visuomeniškumas tave įpareigoja". Visuomenė tai žmonių grupė, siekianti bendro gėrio. Ta grupė turi bendrą tikslą, tuos pačius papročius... Grupėj ar visuomenėj yra daug dalių. Pvz., vadai, individai, mažesnės grupės. Jei viena dalis nepatenkinta, visuomenė negali sveikiai veikti. Kiekvieno individo pareiga yra stebėti, spręsti ir veikti.

Kun. S. Yla kalbėjo apie "Ateitininkų integraciją ir ideologiją". Integracija — dalykų derinys, disintegracija — dalykų derinių irimas, reintegracija — integracijos atnaujinimas. Vieni tikėjimai iškelė žmogų. Žmogus — centras. Krikščionybė iškelė Dievą. Centras — Dievas. Iš to įvyko skirtingų pasaulėžiūrų lūžis Europoj. Ateitis buvo įkurta kaip reintegracijos srovė. Ateitininkai derina: a) protą, kuris išsivysto į tiesą ir tada į tikėjimą, b) valią, kuri išsivysto į gėrį, tada į viltį ir c) jausmus, kurie išsivysto į grožį ir meilę.

Vakare vėl vaidinimai. Iki šiol jautėsi, kad lyg tai ko trūko tarp vadovybės ir kursantų. Naudodamiesi paskaitų temomis, sugalvojom vaidinimą, kur vadai viską tvarkė. Už tai organizacijos dalykai — nariai, individai — labai buvo patenkinti, kadangi visos organizacijos dalykai yra tos pačios vertės, ir viena dalis negali valdyti kitos. Visi turi veikti kartu. Vaidinimas pasisekė, ir tolimesni santykiai tarp kursantų ir vadovų buvo labai geri.

Trečiadienis. K. Šeštoko tema — "Tautiškumas tavo veikloj ir kovoj". Čia daugiausia vyko pasikalbėjimas, diskusijos tarp paskaitininko ir kursantų. Kiekvienas žmogus priklauso kuriai nors tautai. Svarstėm, kas nustato žmogaus tautybę: kraujas, gimtinė ar vieta, kurioj jis užaugo. Ar žmogus gali atmeti savo tautybę? Tada diskutavom, ar tautiškumas yra svarbesnis už kitus mūsų principus.

Onilė Vaitkutė-Šeštokienė kalbėjo apie šeimininkumą. Visi diskutavom savo vietą ir rolę šeimoj. Kokie šeimoj mes esam, vyriausi, jauniausi, kaip mus tai veikia ir ko iš mūsų reikalaujama. Svarstėm senelių problemą šeimoj, moters ir vyro rolę, mišrias šeimas ir kt.

Vakare piešėm plakatus paskaitų temomis. Tada žaidimai, kurių visi laukdavom. Šį vakarą Dainava padalinta į dvi dalis, o kursantai — į dvi komandas. Reikėjo pagrobti kitos komandos vėliavą. Priešingos komandos nariai, pagavę grobėją, sodindavo į kalėjimą. Sušalom, bet buvo linksma. Viduj mūsų laukė karšta kakava ir šiltas židiny.

Ketvirtadienis. Rimo Juzaičio paskaita "Religiškumas tavo gyvenimožiūroj". Ateitininkų misija atnaujinti save ir tada aplinką, atnaujinant Kristaus centrinę mintį mūsų gyvenime. Sužinojom apie dvasinį brendimą. 1. VAIKAS — jo religija pagrįsta jausmais; jis priima viską, kas jam pasakyta. 2. JAUNUOLIS pradeda galvoti, atspalinduoja nuo autoriteto, individualiai ieško Dievo. 3. SUBRENDĘS ŽMOGUS derina savo protą ir jausmus. Vaikystės religinės formos dabar grįžta su prasme.

Kun. J. Šarausko tema — "Inteligentiškumas tavo brendime". Inteligencija yra įgimtas žmogaus gabumas greitai suvokti dalykus ir gebėjimas realiai ir originaliai naudoti protą. Tikslus reikia pasirinkti tokius, kokius galima pasiekti. Pasidalinom į dvi grupes ir bandėm išspręsti kun. J. Šarausko mum duotą uždavinį.

Šis vakaras — susikaupimo. Jis buvo labai gerai paruoštas ir tikrai suteikė susikaupimo nuotaiką. Salėj tamsu. Tik židiny degė ugnis ir kelios žvakės. Pradėjom mišias. Kiekvienas gavom popieriaus lapą, ant kurio parašėm, ką norėjom pasiekti ir

pan. Tada kun. S. Yla, kun. J. Šarauskas ir kun. K. Trimakas atskiruose kambariuose klausė išpažinčių. Grįžę sudėjom popierius į vieną vietą, ir jie buvo sudėginti, kaip pauka Dievui.

Penktadienis. Kun. K. Trimako tema — "Ateitininkų misija ir sąjodinė veikla". Tai surasti, skelbti ir įgyvendinti, kad Kristus mum ir kitiems būtų centras. Su Kristum — žmogus ne vienas, su juo pasidaro viskas aiškiau. Suradę Kristų, surandam ramybę savy.

Taip ir pasibaigė paskaitos. Kiekvienos paskaitos metu turėdavom trumpas pertraukas. Tada subėgdavom salėj prie židinio, kur būdavo šilčiausia vieta. Po pietų būdavo ilgoji pertrauka. Tuo laiku eidavom čiuožti, važinėti rogutėmis, pasivaikščioti. O kiekvieną dieną po vakarienės būdavom suskirstyti į diskusinius būrelius; diskutuodavom mum pristatytus klausimus. Būrelių sekretoriai visiem pateikdavo įvairius nutarimus.

Penktadienį po pietų įvyko MAS suvažiavimas. Kuopų atstovai darė pranešimus apie jų kuopos veiklą. Grupių atstovai davė pasiūlymus, ką ateitininkai turi įvykdyti per ateinančius metus. Pasiūlymai balsų dauguma buvo priimti ar atmeti.

Kursų uždarymas ir iškilminga vakarienė kursantam buvo tikra šventė. Stalai papuošti degančiomis žvakėmis. Nei dengti stalo, nei plauti indų. Visą tvarkė vadovai. Net muzikos netrukė. Ją parūpino Vidas Neverauskas su savo akordeonu.

Per uždarymą kalbėjo vadovai, o stovyklautojų vardu Rima Gustaitytė ir Aliukas Lelis. Pavyzdgingiausias stovyklautojas buvo Tomas Palubinskas. Pažymėjimus už geriausią vedamą užrašus gavo T. Zarankaitė, J. ir J. Adomonytės, T. Palubinskas ir A. Kižytė.

Po vakarienės ir kursų uždarymo įvyko savos kūrybos vakaras. Pasirodė talentingieji kursantai. Vieni sekė pasakas, kiti skaitė poeziją, o dar kiti dainavo. Programa buvo trumpa, nes laukė šokiai — Naujųjų Metų sutikimas. Vadovai labai gražiai išpuošė salę. Sidabriniai mėnuliai ir žvaigždės kabėjo ant sienų, ore lekiojo snaigės. Prietemoj židiny spragsėjo ugnis. Kai pradėjom šokti, tai šokom be sustojimo. Tik pora minučių prieš dvyliktą susijungėm ratu ir skaičiavom, kol pasiekėm tą stebuklingą numerį, kuris pakeitė senuosius metus į naujuosius. Tada sveikinimai ir linkėjimai, neaplenkiant nė vieno.

Truputį pamiegoję, rytą kėlėmės nusiminę. Grūdom daiktus į mažus lagaminus ir skirstėmės; vieni į areodromą, kiti į traukinio ar autobuso stotis. Dainava vėl ištuštėjo. Liko tik tie patys baltai pasipuošę medžiai, kalvos, užšalęs spyglys, išblėsus ugnis židiny. Išvykom su kursų dvasia, kurią galim apibūdinti šia daina, kurią kursantai seniau kursuose sukūrė:

*Šiandien, kai pažįtime vieni
kitus,
Mes matome mūsų gėruosius
draugus,
Kurį neužmiršime mes niekad,
Jų meilės šypsnyms amžinai
mintyse skrajo.*

*Per snieguotus kalnus ir baltąsias
pievas
Aidėjo mūsų džiaugsmas ir linksma
daina.
Nors sniegas nutirpsta, baltumas
pradingsta,
Draugystė mums liks visada.*

*Kaip saulė prašvinta tarp medžių
salnotų,
Ir ežeras atspindi tą ramumą.
Nors mūsų jau nėra, jau dainos
nutilo,
Čia pasiliks mūsų dvasia.*

Audrė Kižytė
Chicago

Žiema New Yorke. Nuotr. V. Maželio

Ateitininkų pastangos atsinaujinti

Krikščioniško atsinaujinimo prieškongresinės veiklos gairės buvo pateiktos sendraugių (Philadelphijoj) ir studentų (Clevelande) ateitininkų suvažiavimuose bei įjungtos į tų suvažiavimų nutarimus. Atsišaukimas buvo paskelbtas spaudoj, o taip pat išsiuntinėtas kiekvieno ateitininkų vieneto valdybai (tam dar vis trūkdo kai kurių naujų valdybų adresų neturėjimas).

Į talką praveisti atsinaujinimo savaitgalius, rašyti į spaudą, siūlyti atitinkamos literatūros, duoti sugestijų kviečiami pasauliečiai, kunigai bei vienuoliai, — es laiškais ir spauda. Jau sulaukta eilės palankių atsiliepimų ir pažadų.

Sutinka praveisti krikščioniško atsinaujinimo savaitgalius

Duodam sąrašą tų asmenų, kurie žodžiu ar raštu atsiliepė į mūsų kvietimą spaudoj ar laiškais ir pasisakė galį vieni ar su kitais praveisti krikščioniško atsinaujinimo savaitgalius ateitininkam. Pateikiam informaciją: jų pavardes, adresus; kam jie galėtų praveisti; vieni ar su kitais. Be abejo, ne visi galintieji yra šiame sąraše. Laukiame ir kitų sutikimo. Tikimės, kad šis sąrašas bus naudingas.

Kun. Vytautas Bagdavičius, MIC, 6336 S. Kilburn Ave., Chicago, IL 60629. Su kitais; studentam, sendraugiam, moksleiviam.

Ses. Margarita Bareikaitė, ICC, R.F.D. 2, Putnam, CT. Su kitais; studentam, moksleiviam.

Kun. Viktoras Dabušis, 147 Montgomery Pl., Paterson, NJ. Sendraugiam; savo aplinkoj.

Kun. Viktoras Gidžiūnas, OFM, 361 Highland Blvd., Brooklyn, NY. Sendraugiam; artimesnėse vietovėse; dėl kitų įsipareigojimų — tik retu atveju.

Vincas Kolyčius, 86 Glenholme Ave., Toronto, Ont., Canada, M6H-3B1. Viena arba su kitais; studentam, sendraugiam, moksleiviam.

Ses. Ignė Marijošūtė, 57 Sylvan Ave., Toronto, Ont., Canada. Viena arba su kitais; studentam, sendraugiam, moksleiviam.

Ses. Onutė Mikailaitė, ICC, R.F.D. 2, Putnam, CT 06260. Su kitais; studentam, sendraugiam, moksleiviam.

Kun. Juozas Prunskis, 6135 S. Austin, Chicago, IL 60638. Su kitais; studentam, sendraugiam, moksleiviam.

Kun. Kazimieras Pugevičius, 64-14 56th Rd., Maspeth, NY. Viena ir su kitais; studentam, sendraugiam moksleiviam.

Linas Sidrys, 5523 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636. Su kitais; studentam, moksleiviam.

Kun. Jurgis Šarauskas, 1615 Lincoln St., Evanston, IL 60201. Viena ir su kitais; studentam, sendraugiam, moksleiviam.

Kun. Juozas Šaškevičius, C.P. 4118 01018 Sao Paulo, Brazil.

Gautomis žiniomis, krikščioniško atsinaujinimo atsišaukimas jau konkrečiai palietė Clevelando ir Chicago studentų draugovių planus, buvo diskutuotas Cicero vyresniųjų moksleivių, yra artimas Chicago Lipniūno kuopos šių metų veiklos temai "Istieskim ranką

Lapkričio "Ateitis"

"Ateities" lapkričio numerio išspausdinimas buvo uždelstas ne tik dėl to, kad spalio mėnesį visą turimą dėmesį, laiką bei jėgas teko skirti "Ateities" jubiliejinės šventės rengimui, bet ir dėl įvairių sunkumų

artimui", o Montrealio studentų draugovė jau seniau tuo keliu ėjo.

Ateitininkų Federacijos centro valdybos nutarimu, šis atsinaujinimo sąjūdis turi apimti visas tris — studentų, moksleivių bei sendraugių — sąjungas, visus jų vienetus dar prieš ateitininkų kongresą, kuris įvyks 1977 Darbo šventės savaitgalį Clevelande.

spaustuvė. Pagaliau numeris sausio pradžioj buvo išspausdintas ir išsiuntinėtas prenumeratoriam (tenka pridėti, kad paštu žurnalas pasiekia prenumeratorius kai kur po 3 ar net daugiau savaičių).

Lapkričio numerio turinyje: G. Kijausko, SJ, straipsnis "Tarp idealo ir tikrovės", Pr. Razmino — apie Pr. Dovydaity, Al. Pakalniškio apysaka "Užuovėja", kun. J. Šeškevičiaus atviros mintys iš Brazilijos, E. Juodvalkytės ir Obelės eilėraščiai, "Ateities" jubiliejinės šventės aprašymas ir vaizdai, supažindinimas su jaunimo konkurso laimėtojais. Įdomus pokalbis tarp kun. K. Trimako, Vyto Klorio, Živilės Kloriūtės ir Mariaus Laniausko apie žmogaus ryšius su Dievu. J. Vaitkus aptaria 1973-1976 Ateitininkų Sendraugių Sąjungos veiklą, "Atžalų" skyrių rašo V. Laniauskas. Įprastiniai "Antai", "Knygų", "Laiškų" ir "Veiklos" skyriai.

SMAGI ŠEIMOS ŠVENTĖ

Sausio 8 Kultūros Židinio aptatinėj salėj įvyko New Yorko moksleivių ateitininkų Marijos Pečkauskaitės kuopos šeimos šventė.

Pirmininkė Eglė Zikaraitė atidarė šeimos šventę, pasveikindama visus atvykusius ir tardama trumpą žodelį. Programa prasidėjo S. Nėries montažu, kurį paruošė Onilė Vaitkutė-Šeštokienė. Danutė Norvilaitė paskaitė S. Nėries biografiją, o E. Zikaraitė bei Antanas ir Rasa Razgaiciai paskaitė jos poezijos kūrinių.

Po to Petras Tutinas prajuokino visus, skaitydamas apie įvairius dalykus, pvz. apie kiaušinių reikšmę istorijos įvykiuose ir kaip rasti gerą pavadinimą pasakai. A. Razgaitis pradėjo groti akordeonu, ir visi linksmai įsijungė ir padainavo keletą gražių lietuviškų dainų.

Kadangi mum smagu žaisti, programoj buvo ir žaidimų. Justas Vilgals pravedė žaidimą, kuriame iš publikos jis išrinko asmenis, kad be žodžių pavaizduotų kelis padarus, dalykus arba įvykius, pvz. beždžionę, žvejį, važiavimą traukiniu ir pan. Publika spėjo, kas jie yra. Pasakui buvo žaidimas "Koks prots?" (Jeopardy). Šiame žaidime yra duodamas atsakymas, o žmogus turi jam sugalvoti klausimą. Srities buvo: Lietuvos istorija, ideologija, žodynas ir pan. Skirtingi atsakymai buvo verti skirtingos kokybės taškų. Laimėjo ta komanda, kuri surinko daugiausia taškų.

Vėl linksmai užtraukėm keletą dainų, ir Justas pravedė dar keletą savo žaidimų.

Kuopos vadovė Rasa Razgaitienė uždarė šeimos šventę, ir po to visi smagiai kalbėjosi su draugais ir vaišinosi gardžiais namie gamintais valgiais, kuriuos tvarkė Rasa Vilgalytė.

Per vaišes įvyko loterija, kuri buvo labai sėkminga, ir aukų rinkimas, per kurį dalyviai buvo labai dosnūs.

Mes visi dėkojam už dalyvaujančių šventėj paramą ir džiaugiamės, kad šventė buvo sėkminga.

Ritonė Ivaškaite

Pasaulio Lietuvių Gydytojų Sąjungos išleistas 3 spalvų ženklelis Lietuvos okupacijai priminti. Ženkleliai lipinami ant vokų. 100 ženklelių už 1 dol. Platintojam nuolaida. Krepštis: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

JAUNIMO KONCERTAS BROOKLYNE

Sausio 23 Brooklyno Kultūros Židinio salėje lietuviai įsitikino, kad turim sveiko, idealaus jaunimo, kuris įvertina savo tėvų atsiųstą kultūrą, meną, tradicijas ir tęsia lietuvišką veiklą. Tai buvo koncertas, kurio programa buvo sudaryta ir atlikta vien jaunimo jėgomis. Pasirodė talentingos Jūratės Vėblaitytės-Litchfield vadovaujamas New Yorko jaunimo choras Sutartinė ir viešnia iš Argentinos, gitaros interpretatorė Adriana Jocytė.

A. Jocytė turi nedidelio masto sopraną, bet, naudojant mikrofoną, skambant švelniai gitaros muzikai, jos balso užtenka. Repertuarą sudaro daugiausia iš plokštelių paimtos vienos dalies, vienalytės dainelės bei romantinė muzika su svetimųjų doze. Ji yra 14 metų gimnazijos mokinė, ketina studijuoti mediciną. Jei turėtų tinkamą muzikos ir lietuvių kalbos inžinierių, galėtų dainos mense dar daug toliau pažengti.

Impozantišku vaizdu visi gerėjosi, kai, atsidarius scenai, sušito gražiai ant pakopų sutatytas tautiniais drabužiais pasipuošęs jaunimo choras. Dirigentei J. Vėblaitytei pasirodžius, publikoj pasigirdo plojimai. Pradžioj buvo sudainuotos penkios dainos: Kas subatos vakarėlį, Praded aušrelė aušti, Ta mūsų senelė, Augino močiutė ir Ar aš tau, sese, nesakiau. Antro išėjimu atlikto dar penkios dainos: Skamba kankliai, Linelį raunu ne viena — Švedo, Kur giria žaliuoja — Gudavičiaus,

Laisvės varpas — Vanagaičio ir Lietuva brangi — Naujalio. Dainavo dviem balsais, tik merginos, kai ką ir trim balsais, prilygę ir berniukus.

Iš viso yra 32 choristai: 22 merginos ir 10 berniukų. Visur ta pati problema — nėra užtekčiai berniukų.

Pradžia gera. Choras sudrausmintas, seka dirigavimą, noro ir

entuziazmo nestinga. Visuomenė ji remia. Vadovė J. Vėblaitytė turi visus chorvedės privatumus, ieško gilesnės išraiškos dainoj, įvairumo dinamikoj ir tempe. Iš profesionalinio taško žiūrint, gal kiek sumažina jos kreditą pulso naudojimas scenoj tokiai lengvai programai; be to, nederiguojama fortepijono akompaniatoriui. Bet bendrai ji parodė, kad ir dabartiniu metu, esant nepalankiom aplinkybėm, galima jaunimą suburti, paveikti jį kilniam darbui ir per keturis mėnesius išmokyti bei paruošti

tokį būrį koncertui.

Pianu palydėjo jauna muzikos studentė, nauja kylanti meninė pajėga Dalia Sakaitė. Jos akomponavimas buvo labai teigiamas įnašas į koncertą. Turi šviesią techniką, gerai seka dainos eigą. Labai nuosekliai ir tiksliai atliko savo uždavinį.

Su šiuo koncertu jaunimas labai gražiai užsirekomendavo lietuvių visuomenėi, o visuomenė, įvertindamąjį pastangas ir kilnų darbą, gausiai į koncertą atsilankė.

J. Stankūnas

Philadelphijos Vinco Krėvės mokyklos mokiniai vaidina Viosockienės "Susitikimas Mėnulyje". Iš k.: Vincas Kailis, Tomas Danta, Regina Radikaitė, Jolanda Česonytė, Birutė Šnipaitė ir Rima Pliuskionytė. Nuotr. G. Dragūno

PATERSON, N.J.

Patersono lietuviai yra gražiai parėmę Vasario 16-osios gimnaziją Vokietijoje ir yra pasiryžę ir ateity neatsisakyti ją remti, nes įvertina jos veiklą ir žino, kad ta gimnazija, nors ir nedidelė, bet yra lietuviškos kultūros židinis, kuris šviečia ne tik savo apylinkė, bet visos Vokietijos lietuviams, ir net už Vokietijos ribų. Čia turiu galvoj gimnazijos tautinių šokių grupę, kuri yra šokių ir garsinusi Lietuvos vardą ne tik Vokietijoje, bet ir kitose Europos valstybėse.

Taigi, kaip kitur, taip ir Patersone įsikūrė Vasario 16-sios gimnazijai remti būrelis, kuris

KEARNY, N.J.

Nauji banko namai

Lietuvių Taupymo ir Skolinimo Draugija (Schuyler Savings and Loan Association of Kearny, N.J.) stato naujus moderniškus namus Davis Avenue, Kearny, N.J. Juosė bus įkurdinta banko įstaiga. Darbai jau vyksta. Pamatai ir pirmo aukšto sienos jau išmūrytos. Pradedama antrojo aukšto statyba. Pastatai ir visi įrengimai turėtų būti baigti šį pavasarį. Projektą sudarė architektas Jonas Nakrošis.

Bankas, būdamas prityrusių lietuvių rankose, vadovaujant prof. dr. Jokūbui Stukui, daro didelę finansinę pažangą. Banko aktyvas (assets) 1976 gruodžio 31 pasiekė 12,300,000 dol.

Balto vaju

Skyrius, nors ir mažai turįs narių, bet dar neužgesęs. Renka aukas ir vaju nori baigti kovo mėn. Vajaus pabaigtuvėm kovo 6, sekmadienį, bus surengtas kortų vakaras. Bus vykdomi laimėjimai ir svečiai vaišinami kavute ir namų darbo gardžiais pyragais.

J. Mėlynis

Lietuviškos knygos ir plokštelės gaunamos Darbininko administracijoje.

EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

Vienos savaitės iš BOSTONO, NEW YORKO, MONTREALIO

BALANDŽIO 6—\$721
BALANDŽIO 27—\$735
GEGUŽES 2—\$829

GEGUŽES 7—\$829
GEGUŽES 12—\$829
RUGSĖJO 21—\$815

Dviejų savaitių iš BOSTONO, CHICAGOS, NEW YORKO, MONTREALIO

GEGUŽES 18 (su Vak. Europa)
GEGUŽES 25—\$999
BIRŽELIO 15—\$1119

BIRŽELIO 29, LIEPOS 13,
LIEPOS 27, RUGPĖČIO 10—
iš CHICAGOS \$1257
iš NEW YORKO \$1136

Prie šių grupių galima jungtis iš VISŲ KITŲ MIESTŲ su papildomu mokesčiu.

REGISTRUOKITĖS IŠ ANKSTO — VIETŲ SKAIČIUS RIBOTASI
TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE
393 West Broadway, P. O. Box 116
South Boston, Ma. 02127, Tel. (617) 268-8764
Sav. Aldona Adomonienė

Prices based on double occupancy and are subject to changes and/or Government Approval.

Norintiem atskviesti gimines iš Lietuvos sutvarkome išskvietimo dokumentus.

BALTIMORĖS ŽINIOS

Lietuvių svietainės šerinkinkų susirinkimas buvo sausio 30 svietainės kambariuose. Vytas Dulys, finansų sekretorius, padarė piniginę apžvalgą. Aptarta ateities veikla. Išrinkti nauji direktoriai. Po susirinkimo buvo vaišės.

Šv. Alfonso parapijos sodalietės vasario 6 per 8:30 mišias bus apdovanotos ištikimybės dovanomis. Mišias aukos sodalietėjų dviasios vadas kun. A. Dranginis. Po mišių parapijos salėje bus metiniai pusryčiai. Visos narės raginamos kuo daugiau dalyvauti ne tik mišiose, bet ir pusryčiuose, nes po pusryčių bus svarbus susirinkimas, kur aptars ateities veiklą ir išrinks naują valdybą.

Jautienos kepsnių balių rengia Šv. Vardo draugijos vyrai. Balias bus vasario 13 gražioje North Martin Northpoint salėje, Northpoint Boulevard. Prašom bilietus iš anksto įsigyti pas draugijos narius ir klebonijoje. Be jautienos, bus ir kitų valgių. Šokiui gros Jono Lekevičiaus orkestras. Bus ir loterija. Pradžia 1 v. al. popiet, baigsis 6 v. v. Pelnas skiriamas Šv. Alfonso mokyklos naudai. Visi kviečiami.

Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimą rengia Baltimorės Lietuvių Taryba ir Lietuvių Bendruomenė. Minėjimas bus vasario 20. Mišios už kenčiančius brolius ir seses Lietuvoje bus 8:30 v. Šv. Alfonso bažnyčioje. Vyrų choras Daina giedos per mišias. Tą dieną 1:30 val. popiet Lietuvių svietainės didžiojo salėje bus iškilmingas banketas, į kurį pakviesta Marylando valstybės gubernatoriaus Marvin Mandel ir senatoriai bei kongresmanai, Baltimorės miesto majoras J. Donald Schaeffer ir kiti žymūs asmenys. Vasario 27 bus tęsiama minėjimo programa; 2 val. popiet bus paskaita ir meninė programa, kurią atliks tautinių šokių grupė ir vyrų choras Daina. Garbės svečiai per banketą bus Brazinskai, tėvas ir sūnus. Visi kviečiami atsilankyti ir dalyvauti pamaldose, bankete ir paskaitoje.

Antanas Gudonis, kuris prieš kelerius metus į Baltimorę atskėlė iš New Yorko apylinkės ir apsigyveno su savo sūnum Antanu Timonium Baltimorės prie-

miesty, po ilgos ir sunkios ligos mirė sausio 23 Mercy ligoninėje. Jo sūnus Antanas kaip susipratęs lietuvis dalyvauja Lietuvių Taryboje ir įvairiuose parengimuose. Jis dainuoja tenorų vyrų chore. Antanas sausio 26 palaidojo savo mylimą tėvą Švento Kryžiaus kapinėse Arlington, N.J. Visi Antano pažįstami Baltimorėje pareiškė Antanui gilią užuojautą liūdesio valandoje.

Julius Šilgalis, naujos kartos lietuvis, po sunkios ligos sausio 22 mirė Greater Baltimore Medical Center. Ši liūdna žinia prisilgė lietuvių kolonijai, nes neteko labai reikalingo asmens. Julius buvo susipratęs lietuvis, energingai ir pasišventusias dalyvavo lietuviškoje veikloje. Ilgus metus buvo Lietuvių Bendruomenės apylinkės pirmininkas, lietuvių svietainės šerinkinkų sekretorius. Dirbo ir veikė, nes norėjo išlaikyti lietuvių Baltimorėje. Buvo malonaus būdo; nieko neužgavo nei žodžiu, nei savo elgesiu. Julius buvo ir uolus Šv. Alfonso bažnyčios pamaldų lankytojas. Gedulingos mišios buvo aukotos už jo vėlė sausio 26 Šv. Alfonso bažnyčioje. Palaidotas Loudon Park kapinėse. Nuliūdime liko mylima žmona Emilija, sūnūs Eugenijus ir Raimundas, giminės ir Baltimorės lietuviai.

Jonas Obelinis

WORCESTER, MASS.

Užgavėnių vakarienė

Lietuvių Meno Mėgėjų ratelis kiekvienais metais, palaikydamas lietuviškas tradicijas, surengia užgavėnių vakarienę. Šiais metais vakarienė įvyks vasario 19, šeštadienį, 7 val. vak. Maironio Parke.

Vakarienę pagamina pačios ratelio narės, nes jos ne tik puikios dainininkės, bet ir šeimnininkės, todėl ir svečių prisirenka labai gausiai.

Po vakarienės bus meninė dalis, kurią atliks Meno Mėgėjų ratelis, vadovaujamas muz. Albino Tamošiūno. Po to šokiai.

Rengėjai kviečia visus vietas ir aplinkinių kolonijų lietuvių dalyvauti vakarienei, prisiminti lietuviškas užgavėnes, pasiklausyti lietuviškų dainų.

Atsigaiviniui veiks barai. Bilietus įsigykite iš anksto.

J. M.

Adriana atvyko

Kai Pietų Amerikoj vyko pasaulio lietuvių jaunimo trečiasis kongresas, Adriana Jocytė bent tris kartus dainavo ir patraukė visų dėmesį. Tada ir kilo mintis — pakviesti ją į Šiaurės Ameriką, kad ji dainuodama perkeliautų lietuviškas kolonijas. Jaunimo Sąjunga ėmėsi iniciatyvos, sudarė planus ir ją pakvietė.

Adrianai išvykti nebuvo taip lengva, nes ji jaunutė — vos 14 su puse metų. Vienos būtų neišleidę į tokią kelionę. Tada drauge keliavo ir jos motina — Adelė Jocienė, kuri jau yra gimusi ir užaugusi Argentinoj. Jos vyras, Antanas Jocy, taip pat gimęs ir užaugęs Argentinoj.

Motina vyko į Kanadą pas savo dėdę Rudoką, kuris gyvena netoliese Toronto, Ontario valstybėje. Pas jį atskrido sausio 12. Iš ten abi ir keliauja su koncertais, — motina palydi dukrą ir ją prižiūri. Sausio 15 jau koncertavo Detroite, o sausio 21 atvyko į New Yorką. Šeštadienį turėjo repeticijas, susipažino su sale ir aplinka. Sekmadienį — koncertas.

Koncertas pradėdamas

Su nedideliu pasivėlinimu pradėtas koncertas. (Buvo numatyta pradėti 3:30 v. po pietų, pradėjo 3:50 v.) Koncertui vadovavo Marytė Matulaitytė. Ji pradžioj papasakojo, kaip šis koncertas atsirado ir kas atliks programą.

Prisiminė Adrianą Jocytę, Argentinos viešnią. Ji buvo pastebėta pasaulio lietuvių jaunimo kongrese. Dabar ji yra gimnazijos mokinė, žada studijuoti mediciną, muzikos nesimokė pas kokias garsenybes. Tai įgimtas jos muzikinis talentas, jos muzikalumas. Lietuviškas dainas dainuoti išmoko iš plokštelių, o jos tarimą pataiso jų vietos kunigas lietuvis. Moka gerai groti gitarą.

Pakilus uždangai, scenoj matėsi lietuviški varteliai ir tvorėlė. Pro tuos vartelius ir atėjo dainininkė Adriana, drauge nešdamasi ir gitarą. Apsivilkusi buvo šviesiai pilka ilga suknelė.

Pradžioj pasisakė, kas ji esanti, — Argentinos lietuvaite, ten gimusi ir užaugusi. Padėjo už jos pakvietimą čia dainuoti. Kalbėjo su didoku argentiniešku akcentu.

Estradinės dainos

Pirštai perbėgo gitaros stygas, ir ji pradėjo dainuoti. Tai buvo lietuviškos estradinės dainos, atkeliavusios plokštelėse iš paverptos Lietuvos. Iš plokštelių ji ir išmoko jas.

Pirmosios dainos buvo: Nors nėr tavęs čionai, Tėvynė Lietuva, Merceditas (ispaniškai), Palydėjo man sesutė.

Tada užsitraukė uždanga. Persiorganizuota, kad galėtų scenoj sustoti jaunimo choras. Kai uždanga pasitraukė, scenoj stovėjo New Yorko jaunimo ansamblis Sutartinė. Tai pats jauniausias choras. Miela buvo visiem ji matyti ir jam paploti.

Chorui vadovauja muzikė Jūratė Vėblaitytė-Litchfield, akomponuoja jauna pianistė Dalia Sakaitė, rudenį atvykusi čia iš Clevelando ir čia apsigyvenusi. (Choro pasirodymo išsamesnį aptarimą parašė J. Stankūnas. Aptarimas spausdinamas čia pagreičiu.)

Dabar choras pasiliko scenoj. Mergaitės susėdo ant pakopų,

o berniukai pasitraukė į užkulisius. Tada vėl dainavo Adriana Jocytė. Apsivilkusi buvo šviesiai ružava ilga suknelė. Ji padainavo: Čigonų berniukas, Me llaman Carnavallito (ispaniškai), Žydėjo gėlės.

Jai pasitraukus, choras vėl susirikiavo dainai. Dabar choras padainavo penkias dainas. Užtraukus uždangą, buvo persitvarkyta — koncerto pabaigai. Buvo vėl pastatyti varteliai. Pro juos gitara nešina ir atėjo Adriana. Dabar buvo apsivilkusi šviesiai melsva suknelė. Ji padainavo: Devynbalsė, Pavasario žemė gyva, Mylėk ir lauk. Publika labai smarkiai plojo, tai ji bisui padainavo — Gražių dainelių daug girdėjau.

Adriana turi malonaus tembro soprano balsą. Moka jautriai interpretuoti, modeliuoti, turi daug vidinės šilumos, kuri ir patraukia klausytojus. Patraukia ir jos jaunystė ir paprastumas.

Pasibaigus programai, į sceną buvo pakviesta Adriana Jocytė, choro vadovė Jūratė Vėblaitytė-Litchfield ir akompaniatorė Dalia Sakaitė. Jom padėkota ir įteikta gėlių. Mecenatėi Elenai Mickeliūnienei prisegtas koršas. Rengėjai Adrianai dar padovanojo gintarinį žiedą. Įteikė Birutė Radzivanienė.

Pobūvis

Pasibaigus programai, toj pačioj salėj buvo kavutė ir vaišės. Jom pasiliko labai daug žmonių. Visi turėjo progos pasikalbėti, pasibičiuliuoti. Buvo platinami laimėjimų bilietėliai. Greit vyko ir traukimas. Jo pelnas paskirtas Sutartinei, jaunimo chorui.

-o-

Visi pasidžiaugė, kad ateina jaunieji. Tegu jie tik dairba, ir, kaip konsulas sakė, mes jiems padėsime. Jaunieji pasidžiaugė, kad rado tokį atgarsį ir kad jiems pasisekė koncertas.

Buvo suvažiuavę daug jaunimo iš visų apylinkių, net iš tolimesnių vietų.

Apie viešnius iš Argentinos

Adriana Jocytė su motina atvyko traukiniu iš Kanados. Buvo sustojusios pas Milukus Plainview ir pas Matulaičius Richmond Hill. Iš čia ji turėjo progos aplankyti miestą, pamatyti Broadway vaidinimų. Atgal į Kanadą išvyko sausio 25 rytą.

Kitas jos koncertas bus sausio 29 Toronte. Paskui koncertai bus Chicagoj, Clevelande.

Motina gerai kalba lietuviškai, vartoja gana daug žodžių, tik kalba su argentiniešku akcentu. Adriana kalba silpnai, varžosi, bet ji supranta kalbos mintį.

-o-

Šis jaunimo projektas — pakviesti iš kitur jaunas meno pajėgas — yra tikrai įdomus. Mus suartina ir drauge pagyvena vienu ir kitur lietuvišką veiklą, stiprina lietuviųbę. (p.j.)

— Clevelando Lietuvių Amerikos Piliiečių Klubo patikėtinių taryba nutarė skirti kasmet 1000 dol. premiją lietuvių kultūros išlaikymo reikalui. Premija gali būti skiriama tik tiems asmenim ar organizacijom, kurie gyvena ir veikia Clevelande ar Ohio valstijoje.

— Alytaus miestas pasiekė 50,000 gyventojų skaičių. Nemaža dalis miesto gyventojų yra rusai kolonistai.

JEI JŪS NORITE SIŪSTI SIUNTINIŲ DOVANAS Į LIETUVĄ IR ĮVAIRIUS USSR KRAŠTUS, naudokitės patarnavimu plačiai žinomos firmos

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.
(LICENSED BY VNESHPOSYLTORG)

VYRIAUSIA ĮSTAIGA: 1776 BROADWAY, NEW YORK, N.Y. 10019. TEL. — 581-6590; 581-7729. Siuntiniai siunčiami per mūsų firmą, paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi muitai apmokami mūsų įstaigoje, gavėjas NIEKO NEMOKA.

Prie firmos skyrių yra krautuvės; jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynės ir kitų daiktų.

Atidaryt. kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet.

MŪSŲ SKYRIAI

Miami Beach, Fla. 33139-1201 17 St.	305 673-8220
Allentown, Pa. — 126 Tilghman Street	435-1654
Baltimore 31, Md. — 1825 Fleet Street	342-4240
Brooklyn, N.Y. 11218 — 485 McDonald Avenue	633-0090
Buffalo 12, N.Y. — 701 Fillmore Avenue	895-0700
Chicago 22, Ill. — 1241 No. Ashland Avenue	486-2818
Chicago, Ill. 60629 — 2608 West 69 Street	925-2787
Chicago, Ill. 60609 — 1855 West 47 Street	376-6755
Cleveland 13, Ohio — 1028 Kenilworth Avenue	771-0696
Detroit 12, Mich. — 11601 Jos Campau Avenue	365-6780
Lakewood, N.J. 08701 — 234 Second St.	363-0494
Hamtramck, Mich. — 11339 Jos. Campau Avenue	365-6740
Hartford, 6, Conn. — 122-126 Hillside Avenue	246-2348
Los Angeles 4, Calif. — 159 So. Vermont Avenue	385-6550
New York 3, N.Y. — 78 Second Avenue	674-1540
New York, 3, N.Y. — 324 E. 9th St.	475-7430
Philadelphia 23, Pa. — 631 W. Girard Avenue	769-4507
Phoenix Ariz. 85027 — 22047 N. Black Canyon Hwy.	602-942-5770
Rahway, N.J. — 47 East Milton Avenue	381-8800
Silver Springs, Md. — 1002 Kennebec Ave.	301-589-4464
South River, N.J. — 41 Whitehead Avenue	257-6320
Syracuse, N.Y. 13204 — 515 Marcellus Street	475-9746
Woodhaven, Queens, N.Y. 11421 — 80-14 Jamaica Ave.	296-5250
Herkimer, N.Y. McKennan Rd.	315-866-3939

ŠACHMATAI

Veda Kazys Merkis

Pretendentai pradeda savo 12-kos partijų kovas vasario pabaigoje. Polugajevskis-Mecking rungsis Luzerne, Šveicarijoje; Spaskis-Hort — Reykjavike, Islandijoje; Petrosjanas-Korņojus — Italijoje; Larsen-Portiš — Rotterdame, Olandijoje.

Korņojus bijosi Italijos, matyti, saugumo sumetimais, nes raudonieji sukelia ten daug neramumų.

Weik aan See, Olandijoje, vyksta tradicinis šachmatų turnyras. Po penkių ratų pirmavo minskietis V. Kuprečikas su 4,5 taško, o moterų turnyre — tbilisietė Aleksandrija taip pat su 4,5 tš.

Estijos nuo rudens vyksta masinės dm Kereso atminimo varžybos, kuriose dalyvauja per 10 tūkstančių šachmatų mėgėjų. Žymioji šventė įvyko Narvoje — dm Kereso tėviškėje. Čia simultaną davė buvęs pasaulio meistras M. Talis.

“Šachmatų Oscar” 1976 dovana paskirta pasaulio meistrui A. Karpovui. 1967 jį gavo Danijos dm B. Larsenas, 1968, 1969 — B. Spaskis, 1970, 1971, 1972 — amerikietis Bobby Fischeris, o nuo 1973 ketvirtą kartą jį atitenka Karpovui.

Bostono tarplubinėse (sausio 28) So. Bostono LPD-jos šachmatininkai rungėsi prieš Brandeis universitetą, pas juos. Laimėjo šeimininkai 3-2. Mum taškus laimėjo Jurgis Zoza ir Bronius Skrabulis. Dera pabrėžti, kad B. Skrabulis ir pereinose rungtynėse laimėjo svarų tašką, įveikęs šešiais šimtais taškų viršijantį varžovą. Kitos rungtynės bus vasario 11, prieš MIT vyrus, kurie atvyksta į So. Boston. Amerikietis Kim Commons 1976 laimėjo tris turnyrus Bulgarijoje. Čia jo partija laimėta prieš Ničevskį.

SICILIAN DEFENSE

White Nievevski	Black Commons	White Nievevski	Black Commons
1 P-K4	P-QB4	23 BxN	Q-Q7
2 N-KB3	P-Q3	24 BxKB4	NxRP
3 N-B3	N-KB3	25 BxN	RxB
4 P-Q4	PxP	26 BxR	Q-B8ch
5 NxP	P-QR3	27 K-R2	R-B8
6 B-K2	P-K4	28 Q-Q3	R-R8ch
7 N-N3	B-K2	29 K-N3	B-R8ch
8 O-O	O-O	30 K-B3	R-B8ch
9 P-OR4	B-K3	31 QxR	QxOch
10 P-B4	Q-B2	32 K-K3	P-K4
11 K-R1	QN-Q2	33 N-K2	B-N4ch
12 P-R5	PxP	34 K-Q3	Q-Q8ch
13 BxRP	N-K4	35 K-B3	OxN
14 N-Q4	QR-Q1	36 K-N3	Q-K6ch
15 Q-K1	R-Q2	37 K-R2	O-B4
16 R-R4	R-K1	38 R-R3	Q-B5ch
17 NxR	PxN	39 K-N1	QxP
18 Q-N3	K-R1	40 P-KN3	Q-R8ch
19 P-R4	B-Q1	41 K-R2	Q-Q4ch
20 P-R5	P-R3	42 K-N1	P-K5
21 R-Q1	R-B2	43 Resigns	
22 RxP	QxR		

Prieš 15 metų 1962 Didžiojo Bostono pirmenybėse buvo rungtinėjama dėl stambios taurės kurią paskyrė So. Bostono LPD-ja. Tą taurę laimėjo D. Turner, pralenkęs žymųjį Naujosios Anglijos meistrą J. Curdo, kuris surinko 5 tš., trečiu baigė Kazys Merkis su 4 tš., ketvirtu liko buvęs Bostono meistras D. Scheffer su 3,5 tš. B kl. varžybose Algirdas Leonavičius laimėjo antrą vietą, surinkęs 4 tš., o C kl. mūsų jaunuolis Ramūnas Girmius nušlavė visus pasekme 6-0!

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

Darbininko skaitytojai, prisidami prenumeratos mokesčių, prisidėję aukomis už kalendorių, įvairius patarnavimus ar šiaip spaudą parėmė:

15 dol. — K. Grajauskienė, Don Mills, Ont., Canada.
14 dol. — P. Shapras, Wilbraham, Mass.
Po 13 dol. — K. Gečas, Port Sydney, Ont., Canada, I. Okunis, Flushing, N.Y., S. Plechavi-

Lietuviška KELIONIŲ AGENTŪRA VYTIS

Romas Kezys, Pres.

2129 Knapp St., Brooklyn, N. Y. 11229 — Tel. 769-3300

- Paskutinės informacijos apie žemiausias kainas
- Kelionės į visus pasaulio kontinentus
- Lietuvių grupinės kelionės atostogų metu

Patarnaujama visuose kelionių reikaluose:

LEKTUVAI
VIESBUČIAI
LAIVAI (Cruises)
AUTOBUSAIŠ įdomių vietų lankymas
TRAUKINIAI

Specialios nuolaidos:
INDIVIDAMŲ (ekskursiniai bilietai)

GRUPĖMS
JAUNIMUI
SEIMOMS

LIETUVIŲ KATALIKŲ SUSIVIENIJIMAS

Už prieinamus mokesčius pasiūlo moderniškus apdraudos planus.

Susiv. savo nariams moka dividendus ir teikia pirmenybes prašant — gavimui mirtgičių.

Norį įsirašyti kreipkitės į **Susiv. centrą**, P.O. Box 32 (71-73 So. Washington St.), Wilkes Barre, Pa. 18703; o Didžiojo New Yorko rajono lietuviai kreipkitės į organizatorių Susiv. direktorių **BRONIŲ BOBELĮ**, 212 Elderts Lane, Woodhaven, N.Y. 11421, tel. M1 7-6637.

REMARKABLE DISCOVERY

Best in USA and Europe, “JIB HAARPFLEGE-LOTION” — patented in Switzerland. Registered: USA, Canada and Europe. It cures: dandruff, falling hair, itching scalp, splitting ends, strengthening hair root growth, and restoring natural hair color. Using JIB you will never be bald or grey 100%. Listed in Pharmacy Red-Blue-Book. JIB Medicine Liq. 8 oz. a 16 week supply \$6.00. Money Order P.P. **J.I.B. LABORATORY** — 1437 So. 49th Avenue, Cicero, Ill. 60650. **FILL:** 2498 Dougall Rd., Windsor 12, Ont. Canada; **FILL:** 7 Stuttgart, 50, Duisburgerstr. 7-10 W. Germany; **Chicago:** at Apotheke J & J, 2557 W. 69th St., 50th Ave. & 14th St. Cicero ir 1640 W. 47th St. Chicago; 2923 N. Milwaukee Ave.; 1147 N. Ashland Ave.

čius, Hastings on Hudson, N.Y., R. Nakoneczna, Far Rockaway, N.Y., A. Petkevičius, N. Washington, Pa., A.M. Zerr, Glenside, Pa., I. Bučmys, Dayton, Ohio.

10 dol. — E. Jankauskas, Washington, D.C.

Po 8 dol. — J. A. Liutkus, Stamford, Conn., Z. Dobilas, Toronto, Ont., Canada, A. Simkus, Woodhaven, N.Y., J. Mikonis, Richmond Hts., Ohio, A. Daunys, Syosset, N.Y., kun. dr. J. J. Grabys, Watervliet, N.Y., dr. P. Legeckis, Jamaica, N.Y., A. C. Čižauskas, Falls Church, Va., D.R. Jakas, Norristown, Pa., R. Novak, Huntington Park, Calif., E. Libus, Chicago, Ill., L. Amante, Highland Park, N.J.

Po 6 dol. — A. Mažeika, Ozon Park, N.J., J. Bagdonavičius, Hot Springs, Arkansas.

Po 5 dol. — A.J. Aleksis, Waterbury, Conn., The Writers Co. “Trojan” Inc., Los Angeles, Calif.

Po 4 dol. — J. Stelmokas, Lansdowne, Pa., P. Kaladis, Richmond Hill, N.Y., V. Valukas, New Haven, Conn., A. Keblys, Montreal, Que., Canada.

Po 3 dol. — Iš New Yorko valstijos: N. Shumbris, Bayside, V. Verselis, Kings Park, B. Emery, Hicksville, P. Girmys, Brooklyn, E. L. Ramančionis, Brooklyn, J. Bagdonas, Woodhaven, I. Gasiliūnas, Jamaica, M. M. Petrus, Amsterdam, E. Donohue, Woodhaven, E. Vaišnoraitė, Richmond Hill, B. Jalinskis, Woodhaven, A. Gobuzas, Nanuet, A. D. Ratas, Ozon Park, M. Vizgirda, Brooklyn, J. Kazakevičius, Maspeth, S. Mazilis, Fishkill, S. Kreivėnas, Woodhaven, J. Maurukas, Richmond Hill, S. Slikas, Brooklyn; iš New Jersey valstijos: A. Diskėnas, Maywood, Kl. Pralėika, Little Falls, S. Sirusas, Flemington, J. Misiūnas, Fair Lawn, A. Zaunius, Weehawken, T. Tallat-Kelpša, Cream Ridge; iš Connecticut valstijos: I. Smolskis, Waterbury, A. Lazdauskas, Bridgeport, E. Valionis, Waterbury, G. Valiulis, Waterbury, P. S. Davidson, Milford, A. Brazdžionis, Oakville; iš Massachusetts valstijos: S. Liunis, Somerville, A. Pakšienė, Centerville, A. P. Neviera, Braintree, O. Piešina, Westwood, J. Vaitkūnas, Canton, A. Vitkauskas, So. Boston, B. Batisa, Brockton, V. Žiaugra, Roslindale, P.A. Janavičius, So. Boston, S. Kontrimas, Centerville; iš įvairių valstijų: M. Alelitinas, Pittsburgh, Pa., O. Karalius, Baltimore, Md., dr. J. Kižys, Chicago, Ill., A. Balčytis, Chicago, Ill., M. Jankauskienė, Drexel Hill, Pa., V. Jackūnas, St. Petersburg, Fla., J. Raudonis, St. Petersburg, Fla., A. Gečys, Philadelphia, Pa., O. Fidleris, Deep River, Ont., Canada, M. Zakarevičius, Edmonton, Alta., Canada, J. Rudaitis, Hamilton, Ont., Canada, L. Balaišis, LaSalle, Que., Canada, L. Bajorūnas, Southfield, Mich., K. Zebrauskas, Toronto, Ont., Canada, J. Narkevičius, Los Angeles, Calif., A. Walters, Baltimore, Md., P. Bertman, Qu. Appelle, Sas., Canada, L. Trilupaitis, Washington, D.C., G. Aleknevičius, Toronto, Ont., Canada.

“VYRAI DAINUOJA”

Pirmoj plokštelės pusėj randame šias dainas: Žygio maršas — A. Raudonikio, Aras — V. Gorino, Mylėjau mergelę — liaudies daina, aranžuota A. Mrozinsko, Vilniaus kalneliai — aranž. J. Čižausko—Žemaičio, solo dainuoja L. Ralys, Augo sode klevėlis—J. Štarkos, Kur lygūs laukai — J. Tallat-Kelpšos, Gale lauko toli — aranž. V. Ralio, Kas bernelio sumislyta — M. Čiurlionio, Ulonai — A. V. nagaičio, aranž. A. Mrozinsko.

Antroj pusėj yra šios dainos: Leiskit į tėvynę — Br. Jonušo, Ant kalno karklai — aranž. A. Mrozinsko, Kur tas kelelis — T. Makačino, solo dainuoja V. Alksninis, Šeriau žirgelį — aranž. V. Ralio, Lietuva brangi — J. Naujalis, Mes žengiam su daina — karių daina liaudies motyvais, Ant kalno mūrai — aranž. G. Rajecko, Eisim, broleliai, namo — aranž. J. Bendoriaus.

Kiekvienos plokštelės kaina 6 dol., persiuntimas 50 c. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Po 1 dol. — P. Vasiliasukas, Woodhaven, N.Y., G. Valatka, White Horse Beach, Mass., V. Kubilius, Vernon, Conn., A. Arminas, Kearny, N.J., A.W. Dėdinas, Greenfield, Mass.

Visiem aukotojam nuoširdžiai dėkoja Darbininko administracija.

SPORTAS

Krepšinis

Šeštadienį, vasario 26, 8 val. vakaro, Providence kolegijos krepšinio komanda, kurioj žaidžia lietuvis newyorkietis Robertas Misevičius, rungsis prieš St. John's universitetą tradicinėse šių dviejų komandų varžybose. Providence, su 16:2 laimė-

LIETUVIŠKOS PLOKŠTELĖS

Šabaniausko įdainuota šokių muzika (tangai, valsai, fokstrotai). Rinkiniai: Nr. 10, 11, 18 ir 26.

Nr. 10. Spaudos baltas valsas, Sutemų daina, Tu, tik tu, Rudens pasaka, Nutilk širdie, Tai nebuvo meilė, Rytiečių meilė, Nakties serenada, Alytė, Veltui prašys, Kanarkų fokstrotas, Ar atsimeni. Kaina 6 dol.

Nr. 11. Tango nokturno, Rožės ilgesys, Apgaulinga meilė, Žavingos akys, Toujours L'Amour, Užmiršt tave, Vyrai ūžkim, Paskutinis sekmadienis, Saulėtas rytas, Mano gitara, Liūdna, Motinai. Kaina 6 dol.

Nr. 18. Rose-Marie, Pasakykite mergelei, Sunku gyventi, Pasaka, Varpų daina, Mano svajonė, Neliūdėk, motule, Kai smuiku groji, Siuntė motinėle, Senjorita, Saulėta diena. Kaina 6 dol.

Nr. 26. Septintame rojuje, Mūsų susitikimas, Sutemų daina, Luana, Marytė mėlynakė, Tik tau, Rio Rita, Jaunystės meilė, Ta naktis, Aldona, Kodėl neatėjai ir Ei, tu, mergytė. Kaina 6 dol.

“VYRAI DAINUOJA”

Pirmoj plokštelės pusėj randame šias dainas: Žygio maršas — A. Raudonikio, Aras — V. Gorino, Mylėjau mergelę — liaudies daina, aranžuota A. Mrozinsko, Vilniaus kalneliai — aranž. J. Čižausko—Žemaičio, solo dainuoja L. Ralys, Augo sode klevėlis—J. Štarkos, Kur lygūs laukai — J. Tallat-Kelpšos, Gale lauko toli — aranž. V. Ralio, Kas bernelio sumislyta — M. Čiurlionio, Ulonai — A. V. nagaičio, aranž. A. Mrozinsko.

Antroj pusėj yra šios dainos: Leiskit į tėvynę — Br. Jonušo, Ant kalno karklai — aranž. A. Mrozinsko, Kur tas kelelis — T. Makačino, solo dainuoja V. Alksninis, Šeriau žirgelį — aranž. V. Ralio, Lietuva brangi — J. Naujalis, Mes žengiam su daina — karių daina liaudies motyvais, Ant kalno mūrai — aranž. G. Rajecko, Eisim, broleliai, namo — aranž. J. Bendoriaus.

Kiekvienos plokštelės kaina 6 dol., persiuntimas 50 c. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Po 1 dol. — P. Vasiliasukas, Woodhaven, N.Y., G. Valatka, White Horse Beach, Mass., V. Kubilius, Vernon, Conn., A. Arminas, Kearny, N.J., A.W. Dėdinas, Greenfield, Mass.

Visiem aukotojam nuoširdžiai dėkoja Darbininko administracija.

Keisdamas adresą, būtina pridėti senąjį!

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
TELEF. 296-4130

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI
SUKURIAMI IR NEMOKAMAI
PRISTATOMI Į VISAS KAPINES NEW YORK,
NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE.
ĮSTAIGA PRIE SV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino MEMORIALS
66-86 80 ST., MIDDLE VILLAGE, QUEENS
Phones: 326-1282 326-3150

TAI MŪSŲ VIENINTELĖ VIETA —
— GAUSI PARODŲ SALE

jimų santykiu, yra gana aukštai vertinama komanda visoj Amerikoj. Misevičius nuotrauka buvo išspausdinta net New York Times laikrašty, kai jo lemmami metimai padėjo nugalėti garsiąją Michigan universiteto komandą.

Lietuviam yra proga papiginti kaina įsigyti bilietus į St. John's-Providence krepšinio rungtynes ir pamatyti Robertą Misevičių žaidžiant St. John's universiteto salėje. Bilietų kaina — 3 doleriai. Skubiai dėl bilietų skambinti Pat Torney, 441-7059, arba Alg. Šilbajoriui, 846-7636.

LA Klubu narių susirinkimas
Penktadienį, vasario 25, 7:30 val. vakaro, K. Židiny įvyks LA Klubu visuotinis narių susirinkimas. Svarbiausias dienotvarkės punktas — naujos valdybos rinkimas. Mandatų komisija jau yra paruošusi kandidatų sąrašą. Visi nariai kviečiami atsilankyti.

Tą patį vakarą bus ir ŠALFASS žaidynių organizacinio komiteto pasitarimas.

THE ORATORY

For almost forty years, the Priests and Brothers of the Congregation of the Oratory of St. Philip Neri have been living, working, and growing with the people of South Carolina. We are a community without vows, freely living the evangelical counsels in a spirit of love and joy. Our works are as varied as the needs of the people of God in our area. Help us to grow. Write:

Father Joseph, C.O.
The Oratory
P.O. Box 11586
Rock Hill, S.C. 29730

CARPETS LAYED

20 Years Experience
PICKED UP & MOVED
CARPET REPAIRS
also
CARPETS RESTRETCHED
CALL EVENINGS
(212) 478-7504

BOB'S CARPET STEAM CLEANING
FAST, ECONOMIC FREE DEODORIZING
RESIDENTIAL & COMMERCIAL 24 HR. SERVICE
FREE ESTIMATES 212 381-2152

FIRE WOOD CUT & SPLIT HARDWOOD
WE DELIVER TO L.I. AREA PENNA
CALL 215-536-5560

STEAK PUB
246 ROUTE 303 TAPPAN, N.Y.
OPEN 7 DAYS A WEEK FINEST OF CUISINE
BRING THE FAMILY FOR SUNDAY DINNER
CALL 914 359-2001

PAINTING 212-FI 3-4767
INTERIOR — EXTERIOR
We Specialize in Spanish Texture
Ceilings for Everlasting Beauty.

EXP. DRESSMAKER
MAKES ALL KINDS OF DRESSES
ALTERATIONS — REASONABLE
CALL E.S. FASHIONS 212 781-0687

AL'S TRUCKING & DELIVERY SERVICE
OPEN 24 HOURS DAILY 7 DAYS WEEKLY ALSO
EXTERMINATING FOR HOMES COMMERCIAL &
INDUSTRIAL CALL 914 668-6058 212 324-3539

MARIO'S AUTO INSPECTION SERVICE
MARIO DE SANTIS PROP. COMPLETE BRAKE
REPAIRS FRONT END WORK ELECTRICAL WORK
TUNE UPS OUR SPECIALTY. AUTO REPAIRS
SKILLED MECHANICS SHELL BAY ROAD
MAYVILLE OPP. EXIT OF STATE INSPECTORS
PHONE 609 465-5607 CAPEMAY COURT HOUSE

KING AUTO RE-CONDITIONING
Specializing in Custom Simonizing, Consists of
Engine Cleging, Interior Cleging, Seat carpets
& Door Panels, Vinyl Top Cleging Exterior
Compound & Wax Special Prices for Car Dealers
Pick-ups & Deliveries Everywhere. Clarence
Clarence

J & K RUBBISH REMOVAL
ALL TYPES OF RUBBISH REMOVED, RIDGEWOOD
GLENDAL & LOCAL AREAS WE ALSO BUY
ANTIQUES FREE ESTIMATES 9-12 NOON 5-9 PM
846-8128

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

Maspetho Lietuvių Piliečių Klubo veikla

Maspetho Lietuvių Piliečių Klubas buvo įkurtas 1910 spalio 22 ir yra bene vienintelis New Yorke klubas, kuris pergyveno visas Amerikos antrojo šimtmečio audras ir dabar atrodo, kad tikrai švęs savo 70 metų, 75 metų ir 100 metų gyvavimo jubiliejus, drąsiai žengdamas į savo antrą šimtmetį.

Dabartinio prezidento R. Snolio dėka klubas yra labai veiklus. Dalyvauja visuose vietos paroduose, remia pinigais ir talka ne tik lietuvių, bet ir amerikiečių organizacijas.

Vaikų eglutė

1976 gruodžio 19 LPK surengė vaikams eglutę. Peter the tramp (Pijus Kazlauskas), Kalėdų senelio padėjėjas, susilaukė didelio vaikų dėmesio, kai iš savo maišo ištraukė paršiuką, nupėstą gaidį ir didelę riebią žuvį. Atėjęs Kalėdų senelis visus vaikus apdovanojo dovanomis.

Jaunieji ir jų suaugę palydovai buvo vaišinami su lietuvišku svetingumu visokiais valgiais, gėrimais. Svečius aptarnavo šios darbščios šeimininkės: Eva, Carol, Mariane ir Pat (LPK pre-

zidento žmona).

Iš viso buvo šimtas vaikų. Sekite lietuvišką spaudą ir MLPK veiklą, kad kitą metų šios progos su mažiukais nepraleistumėte.

Eglutės reikalui klubas padarė loteriją ir kitas lėšas (daugiau nei pusę) padengė iš savo izdo. Nei jauniems, nei suaugusiems už dovanas ir vaišes nereikėjo nieko mokėti.

Nauja valdyba

1977 vasario 5 klubas turės savo naujos valdybos prisaiškinimo iškilmes ir po to — balių. Pradžia 9:30 v. popiet. Naujoji valdyba buvo išrinkta 1976 gruodžio 12. Jos sąstatas yra toks: prezidentas — Richard Snolis, viceprezidentas Albert Roberts, sekretorius Kazimieras Vainius, izdininkas Charles Sable, finansų sekretorius — Pijus Kazlauskas, direktoriai: Petras Tauras, Albinas Sakalas, izdo globėjai: Povilas Sakal, Charles Antonetti, Jonas Kriaučiūnas, Maršalas — Antanas Banys.

Kviečiame į balių

Visi lietuviai yra nuoširdžiai kviečiami tame baliuje dalyvauti. Geras lietuviškas maistas, lietuviškas (Gutausko) orkestras, geri amerikoniški gėrimai. Staliu duodamas butelis degtinės, alus nemokamai. Įėjimo kaina tik 8 dol.

Šiaip klubas organizuoja balius kas mėnesį, išskyrus liepos ir rugpjūčio mėnesius. Baliai vyksta kiekvieną pirmą mėnesio šeštadienį.

Tie, kurie nori tuose baliuose dalyvauti, prašomi laiku paskambinti klubą (212)429-9866. Adresas: 69-63 Grand Ave., Maspeth, N.Y. 11378. Į tuos parengimus visi bilietai parduodami iš anksto, kurie vėlinasi, turi laukti kito mėnesio. Kaina kol kas vis ta pati — 8 dol. asmeniui.

MLPK jau daugelį metų tarnauja kaip vyresniųjų piliečių užėiga. Čia jie susirenka pakortuoti, pasikalbėti įvairiomis temomis, išgerti vieną kitą stiklą alaus ar degtinės, pasiklausti lietuviškų plokštelių. Pietų metu baro vedėjas Petras Lisauskas, kuris šiame bare dirba

PATERSON, N.J.

Vasario 16 šventės minėjimas
Vietos LB apylinkė Vasario 16 šventės minėjimą rengia vasario 13, sekmadienį, 2 val. popiet, Šv. Kazimiero parapijos salė. Į minėjimą, kaip ir kitais metais, pažadėjo atvykti ir Patersono miesto burmistras Lawrence Kramer.

Apylinkės valdyba kviečia visus šio apylinkės ir toliau gyvenančius lietuvius minėjime gausiai dalyvauti.

New Yorko ALTA

prašo

BRANGŪS LIETUVIAI,

Lietuvos nepriklausomybės ir valstybės atstatymo sukaktį šiemet New Yorke minėsime vasario 20, sekmadienį. Maloniai prašome visus dalyvauti su šeimomis ir draugais.

Šiais metais sukanka penkisdešimt devyneri metai nuo Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo dienos. Nors lietuvių tauta jau trisdešimt septintus metus neša žiaurios okupacijos naštą, bet mes esame tvirtai įsitikinę, kad Lietuva vėl bus laisva ir nepriklausoma. Tėvynė

45 metus, juos nemokamai vaišina lietuviškom dešrom, sūriu, skilandžiu, duona, sriuba.

Pas Petrą Lisauską galima gauti nusipirkti lietuviškos duonos, sūrio, dešros, pyrago, silkio, kiaušinių, atvežtų iš farmos.

Kviečiame būti klubo nariais

Maspetho Lietuvių Piliečių Klubas laukia ir kviečia visus lietuvius stoti nariais į jų klubą. Nario mokestis — 5 dol. metams. Be to, klubo narys gauna alų už 15 centų stiklą, stipresnius gėrimus daugiau nei kitur.

Narys taip pat dar gauna 50 dol. besąlyginį gyvybės draudimą. Jis galioja tuoj pat nuo įstojo dienos.

Klubas taip pat gauna po kelis lietuviškų laikraščių, kuriuos ten galima paskaityti.

Taigi, iki kito greito pasimatymo Maspetho Lietuvių Piliečių Klube (Lithuanian Citizen's Club), 69-63 Grand Ave., Maspeth, N.Y. 11378. Tel. (212) 429-9866. K.V.

VASARIO 16 ELIZABETHE

Lietuvių Bendruomenės Elizabetho apylinkė sparčiai ruošiasi visiem lietuviams brangiai Tautos šventei, kuri čia bus minima vasario 13. Minėjimas prasidės Šv. Petro ir Pauliaus lietuvių parapijos bažnyčioje vienuoliktos valandos pamaldomis už kenčiančią Lietuvą. Tuoj po pamaldų persikelsim į Lietuvių Laisvės salę, 269 Second St., Elizabeth, kur minėjimas prasidės 12:15.

Kondensuotą žodį apie tai, kur mes stovim ir kas toliau darytina Lietuvos laisvei pagreitinti, tars Lietuvių Bendruomenės krašto valdybos pirmininkas Rimas Česonis.

Meninę programą dalį atliks Dr. Vinco Kudirkos šeštadieninės mokyklos mokiniai ir New Jersey tautinių šokių grupė Liepsna, vadovaujama Birutės Vaičiūnaitės, palydint akordeonistei Rūtai Raudytei. Be to, pirmą kartą čia debiutuos New Yorko jaunimo ansamblis Sutartinė, vadovaujamas Jūratės Veblaitytės. Fortepijono palyda — jaunos pianistės Dalius Sakaitės. Taigi visa programa bus atliekama paties gražiausio mūsų jaunimo.

LB valdyba tikisi, kad visi šiame minėjime gausiai dalyvausim ir parodysim savo vienybę, nes ji šiuo metu mum labai reikalinga. Tegul meilė Lietuvos dega mūsų širdyse! Iki pasimatymo vasario 13, sekmadienį, Tautos šventės minėjime Elizabeth, New Jersey!

j.p.v.

A i d a i
vienas geriausių kultūros žurnalų išeivijoje.
Ar juos prenumeruoti?

reikalauja iš mūsų daug darbo, pasiaukojimo ir materialinių išteklių, kurių Jūs iki šiol pagal išgales teikėte.

Šiandieną vėl kreipiamės į Jus, brangūs broliai ir sesės lietuviai, prašydami aukos. Savo aukas galėsite įteikti minėjime Kultūros Židiny, arba prašom siųsti žemiau duotu adresu, panaudojant pridėtą atkarpą. Būsime dėkingi už kiekvieną auką — didelę ar mažą. (Aukos nurašomos nuo mokesčių.)

New Yorko ALTA

Pastaba: šiais metais taupymo sumetimais asmeniniai laišakai nebus siuntinėjami. Šis atsišaukimas bus paskelbtas vasario 3, 10, ir 17 d. Prašom iškirpti ir duoti tam, kuris Darbininko neturi.

(čia atkirpti)

TO: American Lithuanian Council of New York
P. O. Box 1201
Woodhaven Station, N.Y. 11421

Lietuvos laisvinimo reikalams siunčiu euką \$

Aukotojas

Adresas

Data

BOSTONO ŽINIOS

Sausio mėnesio kultūriniam subatvakary, kuris įvyko sausio 22, paskaitininku buvo inž. Antanas Girnius. Jo paskaitos tema buvo "Žemės plutos judėjimai". Ši paskaita jau buvo atspausdinta 1976 m. gruodžio mėnesio Aidų žurnalo nr. 10.

Subatvakarį atidarė komisijos pirmininkas inž. Edmundas Cibas. Jis pasveikino susirinkusius su 1977 metais, palinkėdamas, kad visiems jie būtų geri. Tada supažindino su inž. Girniaus biografija.

Prelegentas Girnius pateikė daug statistinių davinių apie žemės dydį, matavimus, matavimo instrumentus, daug mokslininkų pavardžių, kurie toje srityje dirbo ir dirba, net ir lietuvių išskelių šimtų metų praeities. Po paskaitos buvo daug klausimų, ir prelegentas į juos atsakinėjo.

Bostono vyrų sekstetas rengia vakarą Lietuvių piliečių d-jos 3-čio aukšto salėje vasario 5, šeštadienį. Pradžia 5 v.v.

Programą atliks sekstetas iš solistė Daiva Mongirdaitė-Richardson. Be to, bus ir staigmena. Čia pirmą kartą pasirodys su daina Daiva Veitaitė ir Marytė Bizinkauskaitė. Joms pritaris gitara Aidas Kupčinskas.

Lietuvos nepriklausomybės šventės — Vasario 16-sios minėjimas įvyks vasario 20 Lietuvių piliečių d-jos salėje So. Bostone.

Cambridge Vasario 16-sios minėjimą rengia vasario 6, sekmadienį, 8:30 val. ryte šv. mišios Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčioje. Gi 1:30 bus specialios pamaldos. Pamaldas laikys kleb. kun. Simeonas Saulėnas. Per mišias giedos solistė Stasė Daugėlienė, vargonais palydės dr. Vytenis Vasyliūnas.

2 val. popiet bažnytinėje sveatinėje kalbės Elena Vasyliūnienė. Meninę programą atliks solistas Jurgis Lisauskas, iš Lawrence.

Kiti parengimai. Skautų Kaziuko mugė bus kovo 6, Baltų draugijos koncertas — kovo 11, Bostono LB apylinkės suaktuvinis 25 metų koncertas — kovo 13, Laisvės Varpo koncertas — balandžio 17.

Šv. Kazimiero šventė bus minima kovo 6. Lietuvos vyčiai, skautai, ateitininkai dalyvaus 10:15 v. pamaldose Šv. Petro bažnyčioje. Kaip praeity, taip ir šiais metais Lietuvos vyčių Algirdo 17-ta kuopa rengia bendrus pusryčius su atitinkama programa. Pusryčiai bus pabažnytinėje salėje. Kalbės kun. Antanas Jurgelaitis, O.P., Providence kolegijos profesorius ir Lietuvos vyčių centro valdybos dvasios vadas.

Sutvirtinimo sakramentas Šv. Petro lietuvių bažnyčioje bus teikiamas kovo 7, pirmadienį, 7:30 v.v. Atvyksta pats kardinolas Humberto Medeiros. Bus koncelebruotos mišios.

DARBININKO SKAITYTOJAM

SKAITYTOJAMS palengvinti išsiųsti prenumeratą dedamas šis lapelis. Prašome jį iškirpti, užpildyti ir pasiųsti adresu: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207

Prašau pratęsti prenumeratą 1977 metams

Vardas ir pavardė

Adresas

Darbininko prenumerata yra 12 dol. metam. Naujiem skaitytojams pirmiem metam tik 10 dol.

Siunčiu už prenumeratą \$

Už kalendorių \$

Spaudai paremti \$

Siunčiu skolą už 1975-6 m. \$

P.S. Kai kurie skaitytojai yra paprašyti apsimokėti prenumeratą už 1975-6 metus, bet nekreipia dėmesio. Nesulaukus mokesčio, Darbininkas bus nutrauktas pagal pašto reikalavimus. DARB ADM.

Vasario 9 sueina 2 metal, kai mirė mūsų mylima mamytė, uošvė ir močiutė

A.A. JADVIGA KLEMEJERIENĖ

Jos brangiam prisiminimui Šv. Mišios bus vasario 6 d. 10 v. pranciškonų vienuolyno koplyčioje, vasario 9 Romoje ir Kennebunkporte, Maine.

Visi draugai ir pažįstami prašomi pasimelsti už a.a. Jadvygą sielą.

Dukterys Irena Dičpinigaitienė ir Halina Klemejerytė

A.A. VYTAUTUI BILIŪNUI

staiga mirus, tėvą Mykolą ir Janę Biliūnus, pusbrolius ir kitus gimines širdingai užjaučiame ir kartu liūdime.

Janina Valiūšaitienė, sūnus Vidmantas su šeima

Mielus draugus Mykolą ir Janiną Biliūnus, mylimo sūnaus

A.A. INŽ. VYTAUTO BILIŪNO

netekus, nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Verutė Gudienė ir dukros, Audronė ir dr. Gražina.

A. A. ANTANUI JURPALIUI

mirus, jo žmonai Lizai, sūnui Albinui, dukrai Editai ir seserims Stasei Bobelienei ir Eleonorai Tutinienei bei jų šeimoms reiškiame gilią užuojautą.

New Yorko ateitininkai

A.A. ANTANUI JURPALIUI

mirus, jo seserim — Eleonorai Tutinienei, dr. Stasei Bobelienei — bei visiems artimiesiems gilią užuojautą reiškia

Elena Mickeliūnienė

A.A. ANTANUI JURPALIUI

mirus, šeimą, seseris Eleonorą Tutinienę, dr. Stasę Bobeliene, jų šeimas bei artimuosius nuoširdžiai užjaučiame.

V. Savickienė
J. A. Snieškai
D.S. Biručiai

Brangiam sūnui ir broliui

ALEKSANDRUI -KĖSTUČIUI

netikėtai Indijoje mirus, jo tėvus — Aleksandrą ir Juozą KAZICKUS — ir jų šeimą didžio skausmo valandoj giliai užjaučia ir drauge liūdi

Birutė V. Sidzikauskienė

DARBININKAS

Redakcija (212) 827-1352
Administr. (212) 827-1351
Spaustuvė (212) 827-1350
Vienuolynas .. (212) 235-5962
K. Ž. salė (212) 827-9645

341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, N.Y. 11207

Muzikas Algirdas Kačanauskas, ilgesnį laiką gulėjęs Cabrini ligoninėje New Yorke, grįžo namo ir sveiksta dr. A. Snieškos priežiūroje.

Kaukių balių vasario 19 praves aktorius V. Žukauskas. Kaukių įvertinimo komisiją sudaro Marija Žukauskienė, Nijolė Ulėnienė, Jūratė Veblaitytė-Litchfield, Paulius Jurkus ir Jonas Rūtenis. Bus penkios premijos. Pirmoji — 100 dol. Premijų mecenatė—E. Mickeliūnienė. Visi raginami iš anksto ruošti kaukes. Pagal balius taisyklės akys turi būti pridengtos.

New Yorko ateitininkai praneša, kad dalis pelno iš Užgavėnių kaukių balius bus skiriama Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos leidimui.

Konstantinas Kazlauskas, Jr., aktorius, dalyvauja radijo vaidinime, kuris bus girdimas ateinančią sekmadienį, vasario 6, 10:30 v.v. per NBC radiją, bangą 6.60 AM. Radijo vaidinimas liečia gyvenimą Rusijoje. K. Kazlauskas kaip aktoriaus vardas yra Connie Kay.

A. a. Vytautui Biliūnui atminti Marija ir Jonas Mackevičiai, iš Cape Cod, Mass., aukoja 10 dol. Kultūros Židiniui. Nuoširdus ačiū.

Leonas Karmazinas vasario 2 išskrenda į Australiją, kur Adelaidėje dalyvaus Vaidilos teatro pastatyme. Veikalas skiriamas Vasario 16 paminėti. Iš Australijos grįžta kovo 4.

Juozas Digrys, 85 metų amžiaus, mirė sausio 23. Palaidotas iš Apreiškimo parapijos bažnyčios sausio 26 Cypress Hills kapinėse. Liko dukra ir sūnus, medicinos daktaras, kuris gyvena Ohio valstybėje.

Elta, angliškoji laida, atspausdinta pranciškonų spaustuvėje. Surinkta naujausia medžiaga apie žmonių persekiojimus Lietuvoje. Biuletenis turi 14 puslapių, leidžiamas kas mėnesį, leidžia Vlikas.

Lietuvių Bendruomenės rytų pakraščio suvažiavimas buvo sausio 29 Kultūros Židinyje. Praėjo labai sėkmingai. Platus suvažiavimo aprašymas bus kitame Darbininko numeryje.

Antanas Jurpalis, apie 64 metų amžiaus, ištiktas širdies priepuolio, mirė sausio 23. Palaidotas iš Šv. Jurgio bažnyčios sausio 26 Cypress Hills kapinėse. Nuliūdime liko žmona Liza, dukra Edita, sūnus Albinas, seserys Stasė Bobelienė ir Eleonora Tutinienė. Taip pat brolis Petras ir sesuo Izabelė ir kiti artimieji Lietuvoje.

Lietuviškas užgavėnės ruošia L. K. Moterų S-gos 29 kuopa vasario 13 Apreiškimo parapijos salėje. Pradžią 12 val. Įėjimo auksa — 5 dol. Visuomenė kviečiama atsilankyti ir pasivaikinti gardžiais blynais, spurgais ir kitais skanumynais. Susirinkimas šaukiamas vasario 6, sekmadienį, 12 val. Apreiškimo parapijos salėje. Visos narės kviečiamos dalyvauti.

GINTARĖLIŲ DARŽELIS KVIEČIA

Gintarėlių darželio mokytojų ir tėvų susirinkimas įvyko sausio 19. Šiomet darželyje yra mažas vaikų skaičius. Tai sudaro sunkumų darželiui ekonomiškai išsiversti. Taip pat kelia rūpesčių, kad darželis nepasibaigtų, kai šie vaikai išeis.

Darželis yra tikrai vertingas, nes čia jaunieji gauna pirmą lietuvišką ugdymą. Tai reikia jį išlaikyti. Tėvai, kurie turi darželio amžiaus vaikų, yra raginami atvesti į Gintarėlius. Pamokos vyksta ketvirtadieniais nuo 10 iki 1 v. popiet. Veikia dvi grupės. Marytė Matulaitytė moko vyresniųjų grupę nuo 4 iki 5 metų, Vida Jankauskienė — mažesniųjų, nuo 2 iki 3 metų. Informacijos reikalu skambinti Marytei Budraitienei — 846-4325 arba Danai Svetakienei — 478-4662.

Marytė Budraitienė

ŽIEMOS SPORTO MĖGĖJUS KVIEČIA MAČIŪNO NEW MARLBOROUGH!

Architektas Jurgis Mačiūnas, vienas iš New Yorko meno avangardistų, Fluxus meno srovės pradininkas, Soho meno rajono New Yorke vienas įkūrėjų, neseniai įsigijo Berkshires kalnuose, netoli Great Barrington miestelio, seną New Marlborough dvarą. Jį pertvarkęs, jis jau priima nakvynei slidininkus ir poilsiautojus. Susipažinimui siūloma nuolaida. Asmeniui: savaitgaliui 8 dol., visai savaitei 35 dol. Ten pat galima gauti ir pusryčius bei pietus. New Marlborough patogiai pasiekiamas Taconic gražiuoju vieškelio arba autobusais. Skambinti Jurgiui Mačiūnui 413 229-6640. Netoliese yra Buternut Ski Lift ir kitos puikios slidžių pakalnės.

Woodhavene išnuomojamas 3 kambarių butas su virtuve. Pageidaujamas vienas asmuo. Tel. VI 6-3075.

Išnuomojamas 4 kambarių butas netoli parko Richmond Hill sekcijoje. Skambinti 847-5522.

World's largest Community builder needs Lithuanian speaking people to answer requests from Lithuanian Americans. Management positions available. Call Mr. Katzap collect 212 354-9880.

Darbininko 1977 m. kalendorius skaitytojam buvo išsiuntinėtasis 1976 lapkričio mėn. Jei kas negavo, ar norėtų gauti daugiau egzempliorių, prašom prisijusti 2 dol. išlaidom padengti.

Prisikėlimo parapijos išleistas kalendorius knygos formato su pasiskaitymais ir informacijom. Su persiuntimu kainuoja 3.50 dol. Gaunamas ir Darbininko administracijos.

Woodhavene parduodamas moderniai įrengtas paskiras 4 šeimų namas su 5 garažais, su dideliu žemės plotu (50x100), arti gero susisiekimo, prie mokyklos ir krautuvės. Parduodama už gerą kainą. Tel. VI 6-3075.

— ST. PETERSBURG, FLORIDA ir apylinkėse perkant, parduodant ir nuomojant nuosavybes kreipkitės į ANGELE KARNIENĘ, Broker-Realtor, 6900-10th Ave. North, St. Petersburg, Fla. 33710. Telef. (813) 345-2738.

Pristatomi paveikslai 8-dailės parodai į Kultūros Židinį. Paveikslai buvo suvežti sausio 29. Juos registruoja iš k. J. Maurukas ir J. Vilpišauskas, prie stalo stovi dailininkai Ona ir Mykolas Paškevičiai. Paroda vyksta ateinančią savaitę. Nuotr. L. Tamošaičio

Kas bus 8-toje dailės parodoje?

Aštuntai dailės parodai darbai jau suvežti. Paroda išstatoma vasario 4, penktadienį. Jos iškilmingas atidarymas bus vasario 5, šeštadienį, 7 v.v. Kultūros Židinyje.

Iškilmingo atidarymo pats svarbiausias momentas bus premijų įteikimas. Premijos bus paskirtos tą pačią dieną prieš pietus. Kam jos teko, nebus žinoma iki įteikimo. Paaškęs tik per parodos atidarymą, kai bus atidaryti vokai.

Atidarymo metu taip pat bus pagerbtas dail. M. Dobužinskis ryšium su jo 100 metų sukaktimi ir 10 metų, kaip mirė New Yorke. Parodoje bus jo atskiras skyrius su jo kūriniais.

Po atidarymo — kavutė. Šioje parodoje bus apie 165 darbus. Jie atlikti įvairia technika, įvairiais stiliais. Svarbiausia, kad šioje parodoje dalyvauja daug jaunimo. Pirmą tokią parodą, kur sutelkta tiek daug jaunimo. Dalis jų dalyvauja pirmą kartą.

Kaip atrodo visa paroda, pamatysite atvykę į ją apžiūrėję.

Su parodos atidarymu pradedama kultūrinė savaitė. Parodą bus galima lankyti nuo antradienio iki savaitės galo, šokiadieniais nuo 5 iki 8 v.v., šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 12 iki 8 v.v.

Vasario 6, sekmadienį, 4 v. popiet paskaita — Liaudies meno įtaka lietuvių daili. Rodomos skaidrės. Paskaitą skaitys Paulius Jurkus.

Parduodamas 1 šeimos namas iš 6 kambarių, su uždaru porčiumi, Richmond Hill, netoli Jamaica Ave. Namas geram stovy. Didelis daržas. Skambinti: 847-5522.

8

-ji dailės paroda-

vyksta nuo vasario 5 iki vasario 13
Kultūros Židiny, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y.

Išstatyta apie 165 darbai, dalyvauja apie 30 dailininkų. Iškilmingas parodos atidarymas vasario 5, šeštadienį, 7 v.v. Įteikiamos premijos, pagerbiamas dail. M. Dobužinskis. Kavutė.

Paroda lankoma: šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 12 v. iki 8 v.v., šokiadieniais nuo 5 iki 8 v.v. Pirmadienį uždaryta. Paroda uždaroma vasario 13, sekmadienį, 8 v.v.

Paskaita vasario 6, sekmadienį, 4 v. popiet K. Židiny. Paveikslo kūrimo demonstracija vasario 11, penktadienį, 7 v.v. Kultūros Židiny.

Koncertas — literatūros vakaras vasario 12, šeštadienį, 7 v.v. Kultūros Židiny. Dalyvauja: sol. ONA PLIUSKONIENĖ, akomp. ANELĖ KAULINYTĖ, aktorius HENRIKAS KAČINSKAS, rašytojas ALOYZAS BARONAS.

Parodą ir kultūrinę savaitę rengia ir visus atsilankyti kviečia

LB New Yorko apygardos valdyba

New Yorko užgavėnių KAUKIŲ BALIUS

vasario 19, šeštadienį, Kultūros Židiny

Pradžią 8 val. vak.

Programą praveda aktorius Vitalis Žukauskas
Šokiam groja Amour orkestras
Namie gaminti užkandžiai ir karšta vakarienė su stipriais gėrimais
Įėjimo auka — suaugusiems 12:50 dol. moksleiviams ir studentams — 7 dol.

Stalai ir vietos užsakoma pas šiuos asmenis:

LORETA VAINIENĖ 296-6860 296 8607
STASĖ BOBELIENĖ 647-6637
PETRA TUTINĄ 647-1406

New Yorko ateitininkai

Waterburio Lietuvių Bendruomenė kviečia į

TRADICINĮ UŽGAVĖNIŲ BALIŲ,

kuris bus vasario 12, šeštadienį, Šv. Juozapo mokyklos didžiojoje salėje, 29 John Street, Waterbury, Ct.

PROGRAMOJE:

rašytojas — poetas ANTANAS GUSTAITIS
muziko JONO BEINORIAUS vadovaujamas dainininkų duetas

Šokiams groja Terri-Martin-Martinaičio orkestras. Vaisės. Užgavėnių bufetas. Laimėjimam leidžiamos trys vertingos premijos.

Rezervacijos — knygyne Spauda, 10 John St., 756-5173

Įėjimo auka: Pradžią 7 v.v.
Suaugusiems — 5 dol.
Moksleiviams — 3 dol.

Apylinkės valdyba

Dėmesio automobilistams!
Patogiausia vieta apsirūpinti gasolinu yra
TEXACO

pardavimo stotis. Arčiausiai Kultūros Židinio, 594 Jamaica Ave. — Highland Pl. sankryža. Brooklyn, N.Y. 11208, Kainos žemesnės kaip kitose vietose Atidaryta ir sekmadieniais nuo 8-6. Pirmadieniais-Šeštadieniais 7-7